

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, 10.11.2000
COM(2000) 719 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 58/97

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 58/97

Hovedrapport (Januar 2000)

Den 20. december 1996 blev Rådets forordning (EF, EURATOM) nr. 58/97 om statistik over erhvervsstrukturer (forordning 58/97) vedtaget. Denne beretning, der er udarbejdet i henhold til nævnte forordning, beskæftiger sig primært med følgende:

- tilgængeligheden og kvaliteten af statistik over erhvervsstrukturer;
- den indsats, som Eurostat og de nationale myndigheder med ansvar for udarbejdelse af fællesskabsstatistik har gjort for at gennemføre forordning 58/97.

I de fleste tilfælde er den nationale statistikmyndighed den hovedansvarlige for udarbejdelsen af fællesskabsstatistik, men i mange medlemsstater bliver specifikke statistikker dog også udarbejdet af andre dele af den offentlige forvaltning. Som eksempel herpå kan nævnes statistik over forsikringsvirksomhed, som i mange lande udarbejdes af de nationale forsikringstilsynsorganer.

ER MÅLET NÅET?

Målet med forordning 58/97 er i henhold til artikel 1 i forordningen at fastlægge en fælles ramme for indsamling, udarbejdelse, indberetning og evaluering af fællesskabsstatistikker om virksomhedernes struktur, aktiviteter, konkurrenceevne og resultater i Fællesskabet. Denne ramme for udarbejdelsen af fællesskabsstatistikker over erhvervsstrukturer fastsætter en række mål med hensyn til datatilgængelighed og kvalitet, bl.a. hvad angår dataenes dækning og aktualitet. I alle medlemsstaterne har det været nødvendigt at foretage ændringer med henblik på at opfylde de foreskrevne mål og derved bidrage til at forbedre EU-statistikkerne som helhed - det skal dog understreges, at der var store forskelle mellem medlemsstaterne imellem med hensyn til, hvilke konkrete aspekter der skulle forbedres. Effektiviteten af gennemførelsen af forordning 58/97 skal bedømmes i forhold til dette mål. Analysen af datatilgængeligheden, kvaliteten og byrden er baseret på situationen, som den ser ud i skrivende stund¹. I praksis er den derfor baseret på data vedrørende referenceårene 1995 og 1996, for hvilke alle medlemsstaterne har fremsendt data. Data vedrørende 1997 er tilgængelige for nogle få medlemsstater.

Datatilgængelighed

Der er sket en markant forbedring med hensyn til mængden af tilgængelige data i den første del af den i forordningen omhandlede overgangsperiode. Så godt som alle landene har oplevet en generel forbedring i deres position, og datatilgængeligheden er mere end fordoblet. Ved afslutningen af referenceåret 1996 var over halvdelen af de data, der er anført i bilag 1 til forordning 58/97, allerede blevet tilvejebragt.

¹ Datatilgængeligheden er baseret på de ikke-fortrolige data, der er offentliggjort pr. 13. januar 2000 i Eurostats referencedatabase New Cronos.

De største forbedringer er sket i tjenesteydelsessektoren, hvor udgangspunktet generelt var dårligst, og i mindre grad i bygge- og anlægsektoren. Også i industrierhvervene er der sket store forbedringer i EU som helhed, på trods af at positionen i visse medlemsstater er blevet forringet.

Datatilgængeligheden er fortsat svagest inden for energiforsyning, råstofudvinding og transport og kommunikation, idet offentlig postbefordring (undergruppe 64.11 i NACE Rev. 1) har den svageste datatilgængelighed i medlemsstaterne. Den svage dækning, der gør sig gældende for andre områder end fremstillingsvirksomhed, betyder, at muligheden for at udarbejde samlede EU-tal på basis af data for samtlige 15 medlemsstater er begrænset. EU-totaler kan således kun beregnes for et yderst begrænset antal variabler i 7 af de 23 hovedgrupper inden for fremstillingsvirksomhed, der er opført i NACE Rev. 1. For ingen af de andre aktiviteter kan der beregnes samlede EU-tal uden anvendelse af estimater, navnlig ikke for tjenesteydelsesaktiviteterne.

For ingen af de hovedvariabler, der er anført i bilag 1 til forordning 58/97, kan datatilgængeligheden siges at være svag. Hvad de sektorspecifikke bilag 2, 3 og 4 til forordning 58/97 angår, er der imidlertid en række problemområder, navnlig indikatorerne for forskning og udvikling, idet det dog skal bemærkes, at data for de sidste to år af overgangsperioden generelt ikke er indberettet endnu.

Aktualitet

Aktuelle data er et af de vigtigste kvalitetsaspekter, men i betragtning af at det mest kritiske punkt for industrisektorerne er forringelsen af dataenes aktualitet, og at problemet er lige så stort inden for tjenesteydelser, skal dette kvalitetsaspekt gøres til genstand for en særskilt undersøgelse. Dette problem kan bl.a. skyldes, at det tager lang tid for medlemsstaterne og Kommissionen tager at udarbejde dataene, eller at der er ved at blive foretaget ændringer i estimationsmetoderne for manglende data eller data, som bliver leveret for sent. Forsinkelserne i datatilgængeligheden skal ses på baggrund af, at flere lande er ved at indføre nye undersøgelsessystemer i tjenesteydelsessektorerne eller foretage omfattende ændringer af eksisterende systemer. Trods disse forsinkelser i dataformidlingen er forsinkelserne i indberetningen af data generelt blevet mindre mellem 1995 og 1996. Eurostat vil fortsætte bestræbelserne på at fremskynde databehandlingsprocedurerne med henblik på at gøre dataene tilgængelige for brugerne hurtigere. Eurostat vil desuden fortsætte revisionen af sin politik for formidling af statistikker over erhvervsstrukturer med henblik på at fremskynde offentliggørelsen og forbedre de anvendte formidlingsmetoder.

Dataenes aktualitet betragtes som et af de vigtigste brugerproblemer, som Eurostat og medlemsstaterne nøje må overvåge fremover. Med henblik på at gøre dataene tilgængelige for brugerne hurtigere end fastsat for endelige resultater i forordning 58/97, er det nødvendigt, at medlemsstaterne og Kommissionen øger indsatsen for at forbedre tilgængeligheden af foreløbige resultater, som er yderst svag i øjeblikket. Kommissionen vil desuden fortsætte med at udarbejde skøn inden for fremstillingsvirksomhed, som den har gjort i adskillige år, og den vil undersøge mulighederne for at udvikle estimationsmetoder i andre sektorer med henblik på at sikre, at der kan udarbejdes et første skøn for hovedvariabler inden fire måneder efter afslutningen af referenceåret.

Kvalitetsevaluering og vurdering af byrden

Der er udført et omfattende teoretisk arbejde med at fastlægge en holdbar definition af kvalitet i forbindelse med statistikker over erhvervsstrukturer samt hensigtsmæssige kvalitetsmål.

Grundlaget herfor har været analyser udført på nationalt plan af Sveriges Statistik og Office for National Statistics i Det Forenede Kongerige. Der sættes nu fokus på evaluering af gennemførligheden af disse kvalitetsmål og tilskyndelse til en mere udbredt anvendelse, og disse bestræbelser vil blive videreført fremover.

Der er i den senere tid sket en vis udvikling med hensyn til måling af nøjagtigheden af data vedrørende de i forordning 58/97 anførte hovedvariabler. Der er således vedtaget en kommissionsforordning, som fastsætter kriterier for evaluering af kvaliteten. En syntese for EU som helhed forventes at foreligge i løbet af 2000, hvilket vil være et markant fremskridt. Eurostat ønsker, at indførelsen af kvalitetshensyn sker gradvis. En sådan fremgangsmåde er nødvendig, dels fordi kvalitetsmåling er omkostningskrævende, både hvad angår menneskelige og finansielle ressourcer, og dels fordi de nationale statistikmyndigheders erfaringer på dette område er yderst forskellige. Endelig skal det understreges, at den stadig mere udbredte anvendelse af administrative kilder og af avancerede statistiske metoder, der generelt tager sigte på at mindske byrden for respondenterne, kræver et omfattende teoretisk udviklingsarbejde med henblik på at muliggøre en retmæssig måling af nøjagtigheden af disse data.

Eurostat ønsker at gøre overvågning af kvaliteten af statistikker over erhvervsstrukturer, og om nødvendigt forbedringer heraf, til et af hovedindsatsområderne i de kommende år gennem et tæt samarbejde med medlemsstaterne.

Der er kun sket små fremskridt med vurderingen af respondentbyrden. Traditionelt har kun meget få medlemsstater indsamlet oplysninger herom på et regelmæssigt, systematisk grundlag (med Nederlandene og Det Forenede Kongerige som de vigtigste undtagelser), men flere har foretaget engangsundersøgelser. Kvantitative oplysninger om respondentbyrden kan naturligvis fremskaffes, men der gør sig den paradoksale situation gældende, at indsamlingen af sådanne oplysninger i sig selv kan resultere i en forøgelse af respondentbyrden. Det nyligt påbegyndte arbejde med at vurdere byrden i medlemsstaterne har vist, hvilke vanskeligheder der er forbundet med at foretage en relevant kvantitativ vurdering for EU som helhed, idet det største problem består i at analysere sammenhængen mellem den anslåede byrde og oplysninger om tilgængeligheden og kvaliteten af de udarbejdede og formidlede statistiske oplysninger.

Den fremtidige indsats på dette område, som efter Eurostats mening bør intensiveres, skal tage sigte på at undersøge forbindelserne mellem statistisk respondentbyrde, kvalitet (herunder datatilgængelighed), brugerbehov og den generelle administrative byrde.

GENNEMFØRELSE

Nationale bestræbelser på at forbedre udarbejdelsen af data

Der tegner sig generelt et yderst positivt billede af medlemsstaternes og Norges gennemførelse af forordningen. Ved gennemførelsen er der især fokuseret på en udvidelse af nationale erhvervsstatistikker til at omfatte dele af erhvervslivet, for hvilke erhvervsstatistik enten ikke var tilgængelig eller var ekstremt svag, tillige med en rationalisering af eksisterende systemer. I de tilfælde, hvor de nationale forhold tillader det, er der desuden

truffet foranstaltninger til at udvide anvendelsen af administrative data² med henblik på at mindske respondentbyrden, selv om dette kan have ført til øgede omkostninger for de statistiske kontorer, og følgerne for kvaliteten ikke nødvendigvis er positiv. Den detaljerede rapport, som følger efter hovedrapporten, indeholder oplysninger om de enkelte medlemsstaters udgangsposition og om den indsats, der er gjort i de respektive lande siden referenceåret 1995. De nedenstående tre eksempler viser, hvilke typer foranstaltninger der er gennemført og de forskellige forhold, hvorunder statistikker over erhvervsstrukturer udarbejdes.

For det første dækkede det eksisterende system af årlige statistikker over erhvervsstrukturer i nogle medlemsstater ikke alle aktiviteter, navnlig ikke inden for tjenesteydelser. Et eksempel herpå er Østrig, hvor der før 1995 kun blev foretaget undersøgelser på årsbasis af industriaktiviteter. Tjenesteydelser indgik i tællinger af andre foretagender end landbrugsbedrifter, som blev gennemført med store intervaller (1976, 1983 and 1988). I 1995 foretog det østrigske statistiske kontor en tælling, som omfattede både industri og tjenesteydelser. Fra og med referenceåret 1997 er der indført en årlig dataindsamling med en stikprøveundersøgelse, der udvider den årlige undersøgelses dækning til foruden industrien også at omfatte tjenesteydelser.

For det andet er det lykkedes en række medlemsstater at udvide datatilgængeligheden med henblik på opfyldelse af kravene i forordning 58/97 via ny eller mere omfattende adgang til administrative kilder. I Finland var regnskabsundersøgelsen før 1995 ufuldstændig med hensyn til sektordækning, for så vidt som den ikke medtog visse transport- og kommunikationsaktiviteter, virksomhed i forbindelse med fast ejendom, udlejning, forsknings- og udviklingsvirksomhed og visse forretningsserviceaktiviteter. Undersøgelsen omfattede heller ikke virksomheder med mindre end 50 ansatte inden for hotel- og restaurationsvirksomhed og i et af transporterhvervene. Administrative data er blevet anvendt til at udvide datatilgængeligheden til alle de tjenesteydelsesaktiviteter, der kræves i henhold til forordning 58/97, og til data for de mindre virksomheder, som for visse aktiviteter vedkommende ikke var medtaget i undersøgelsen. I Finlands tilfælde har tilgængeligheden af administrative data desuden betydet, at det ikke længere er nødvendigt at medtage mindre virksomheder i regnskabsundersøgelsen.

I nogle medlemsstater var størrelsen og sektordækningen stort set fuldstændig, af og til med nogle få huller, og datatilgængeligheden vedrørende variabler blev suppleret fra flere forskellige kilder. Det var f.eks. tilfældet i Det Forenede Kongerige, hvor der nu er foretaget en rationalisering med indførelsen af en årlig erhvervsundersøgelse, som har erstattet de separate tællinger inden for fremstillings- og bygge- og anlægsvirksomhed og de ligeledes separat undersøgelser inden for detail- og engroshandel og handel med motorkøretøjer, virksomhed i forbindelse med fast ejendom, cateringvirksomhed og forretningsservice og desuden også omfatter en tidligere separat beskæftigelsesundersøgelse.

Alt i alt har disse og lignende bestræbelser betydet, at de fleste medlemsstater er nået et langt skridt videre med hensyn til at opfylde de obligatoriske krav i forordning 58/97. I skrivende stund er der kun modtaget data for referenceåret 1997 fra nogle få medlemsstater, men de fleste er ved at være færdige med disse undersøgelser, og undersøgelserne vedrørende

² I forbindelse med statistikker over erhvervsstrukturer findes der ikke en formel definition af administrative data. Her anvendes udtrykket i betydningen alle de data, der indsamles med regelmæssige mellemrum af andre offentlige myndigheder end statistiske myndigheder til eget brug og ikke primært i statistiskeøjemed. Skatteangivelser, offentliggjorte regnskaber og beskæftigelsesdata fra socialsikringsinstanser er de hyppigst anvendte af de statistiske myndigheder.

referenceåret 1998 er ligeledes langt fremme. Det vil sige, at selv om der ikke altid foreligger data som belæg for bestræbelserne, gøres der reelt en seriøs indsats for at sikre bred tilgængelighed af data for referenceperioden 1999.

Generelle gennemførelsesforanstaltninger

På grundlag af den i forordning 58/97 fastsatte komitologiprocedure har Kommissionen vedtaget en række standarder i tilknytning til gennemførelsen af forordning 58/97. De omfatter bl.a. en præcis beskrivelse af de dataserier, der skal indsendes til Kommissionen, definitioner af de fleste variabler og en liste over kvalitetsmålskriterier.

Foruden disse formelle gennemførelsesforanstaltninger og det tidligere omtalte arbejde med at definere og måle kvalitet, har især følgende metodologiske områder været genstand for omfattende udviklingsarbejde : i) respondenternes byrde ii) behandling af fortrolige data.

Respondentbyrden

Anvendelsen af administrative data kan lette respondenternes byrde på forskellig vis, bl.a. ved at:

- en del af populationen kan holdes ude fra statistiske undersøgelser (f.eks. Belgien, Danmark, Frankrig, Finland og Sverige³);
- stikprøvernes omfang kan begrænses ved at supplere statistiske undersøgelser med administrative oplysninger (f.eks. Italien⁴);
- besvarelsen af spørgeskemaer kan lettes ved at reducere antallet af spørgsmål (f.eks. Det Forenede Kongerige⁵).

Udarbejdelse af statistikker på grundlag af administrative data kan indebære en række fordele, men anvendelsen af administrative kilder kan også være problematisk af forskellige årsager, bl.a. hvad angår definitionerne af de anvendte administrative enheder og de definitioner, der anvendes i de oplysninger, der er tilgængelige i kilderne, samt datakvaliteten og eventuelle databrud som følge af administrative ændringer. Eurostats rolle har i den forbindelse bestået i at fungere som et internationalt forum til drøftelse af ideer og fremgangsmåder og at dokumentere og udbrede bedste praksis i EØS. Eurostat vil også fremover spille en sådan rolle, navnlig med henblik på at bistå medlemsstaterne med udvikling og udbredelse af bedste praksis med hensyn til mindskelse af respondentbyrden, idet der især vil blive lagt vægt på anvendelse og kombination af administrative data, udarbejdelse af skøn og fremme af hensigtsmæssige stikprøveteknikker såsom rotationsundersøgelser og flerårige stikprøver.

En beslægtet aktivitet, der længe har været praktiseret i nogle medlemsstater (f.eks. Frankrig og Portugal), og som andre for nylig er begyndt at anvende (Grækenland og Sverige), går ud på at tilnærme de definitioner og den terminologi, der anvendes i henholdsvis statistiske undersøgelser og administrative kilder. Et eksempel herpå er bestræbelserne på at tilnærme

³ I de fleste af disse lande anvendes administrative data for små virksomheder, og i nogle tilfælde også for bestemte aktiviteter såsom liberale erhverv i Belgien.

⁴ Den italienske statistiske myndighed har hævet tærsklen fra 20 til 100 beskæftigede; over denne tærskel foretager den udtømmende undersøgelser, og under tærsklen foretager den stikprøveundersøgelser og anvender administrative data.

⁵ Det Forenede Kongerige har fjernet spørgsmål vedrørende regionale data fra den statistiske beskæftigelsesundersøgelse og anvender i stedet administrative data.

terminologien og præsentationen i statistiske spørgeskemaer til de former, der anvendes i virksomhedsregnskaber. Muligheden for en mere aktiv kontakt til de organer, der er ansvarlige for fastlæggelsen af administrative standarder med henblik på at få indflydelse på den terminologi og den struktur, de anvender, således at rapporteringskravene kan kombineres, er et yderligere skridt, der i øjeblikket undersøges i Finland og Norge. Såvel de nationale statistiske myndigheder som Kommissionen må til stadighed være opmærksomme på nødvendigheden af at undgå unødige diskrepanser mellem statistiske krav og andre administrative krav med henblik på at fremme udarbejdelsen af EU-statistikker over erhvervsstrukturer af høj kvalitet.

Selv om sammenkoblingen med administrative standarder primært ses i relation til bestræbelserne på at lette byrden for respondenterne, kan spørgsmålet ikke adskilles fra kvalitet. Erhvervsstatistik afhænger i stadig højere grad af andre administrative standarder, og derfor er kvaliteten af EU-erhvervsstatistik blandt andre faktorer afhængig af, i hvilken grad disse administrative standarder er harmoniserede. Harmoniseringen af EU-standarder er i sig selv ikke tilstrækkelig, idet en stigende andel EU-grupper, især store selskaber, vælger ikke at anvende EU-standarder ved udarbejdelsen af deres regnskaber, bl.a. for at få adgang til international finansiering, og dette vil utvivlsomt få følger for, hvilken type regnskabsdata, der er tilgængelige for firmastatistikkerne.

Fortrolighed

Det andet område, fortrolighedsspørgsmålet, er stadig et stort problem for EU-erhvervsstatistikkerne på trods af, at medlemsstaterne i henhold til forordning 58/97 er forpligtet til at indberette fortrolige data. Dataformidlingen for EU som helhed begrænses kraftigt af problemer med statistisk fortrolighed. Som eksempel kan nævnes, at det i 1996 for fremstillingssektoren kun var muligt at videreformidle oplysninger vedrørende 38 af 103⁶ grupper i NACE Rev. 1 for EU som helhed, selv efter at der var udarbejdet skøn for et antal data, som ikke var blevet indberettet. Dette problem er i øjeblikket mest akut inden for fremstillingsvirksomhed og mindre inden for andre områder, eftersom der kun er få andre aktiviteter, hvor alle 15 medlemsstater indsender data, eller hvor der kan udarbejdes pålidelige skøn. Efterhånden som medlemsstaternes gennemførelsesbestræbelser fører til større datatilgængelighed, vil dette problem uundgåeligt vokse, og en løsning må findes. Én mulighed er at revurdere balancen mellem tilgængeligheden af nationale data og samlede data for EU og mellem formidlingen af detaljerede og aggregerede data.

Et charter om behandling af fortrolige oplysninger i forbindelse med udarbejdelse af statistik over erhvervsstrukturer er blevet vedtaget med henblik på at opnå en kompatibel behandling af fortrolige data i henholdsvis medlemsstaterne og Eurostat. Der må indgås en ny aftale om fortrolige data mellem medlemsstaterne og Eurostat. Eurostat agter at opdatere charteret om behandling af fortrolige oplysninger, således at det tager højde for den generelle udvikling i principperne for behandling af fortrolige oplysninger på EU-plan og bidrager til at skabe betingelser for formidling af flere EU-statistikker over erhvervsstrukturer til brugerne. Uden en sådan aftale vil målet om tilrådighedsstilling af EU-statistikker over erhvervsstrukturer kun kunne nås på et overfladisk plan ved at data tilvejebringes af medlemsstaterne og offentliggøres for hver enkelt medlemsstat, men den egentlige målsætning om formidling af EU-data vil ikke blive opfyldt.

⁶ Elleve af de 103 grupper kan ikke offentliggøres af andre årsager end fortrolighedshensyn.

Statistiske enheder og den nationale anvendelse af definitionerne

Ud over de ovennævnte områder, hvor der allerede er gjort et betydeligt stykke arbejde, er der en række andre spørgsmål, der skal tages op i den kommende tid. Der er identificeret to hovedområder, hvor fremskridt er nødvendige for at forbedre statistikkerne over EU-erhvervsstrukturer.

Det er således nødvendigt med nye overvejelser over den erhvervsstatistiske anvendelse af forskellige typer statistiske enheder som grundlag for udarbejdelse af ikke-regionale data, med andre ord de overordnede dataserier. Forordning 58/97 kalkulerer med anvendelsen af to sådanne enheder, nemlig firmaet og den faglige enhed. Der er behov for yderligere undersøgelser vedrørende disse statistiske enheder, deres opførelse i statistiske virksomhedsregistre og deres egnethed til analytiske formål, baseret på de indvundne erfaringer siden ikrafttrædelsen af forordningen om oprettelse i statistiske øjemed af registre over foretagender og forordning 58/97. Der er tre typer problemer forbundet med disse ikke-regionale enheder:

- indsamling af data om enheder, der er stærkt homogene med hensyn til de aktiviteter, de udfører, er et vanskeligt forehavende, men hvis det ikke gøres, kan de heraf resulterende sektorstatistikker over erhvervsstrukturer indeholde en stor procentdel biaktiviteter; det er med andre ord vanskeligt, men nødvendigt at underopdele aktiviteten i enheder med flere aktiviteter i mere homogene dele;
- grupper af retlige enheder, som er indbyrdes tæt forbundet, skal behandles på en måde, der afspejler den økonomiske realitet, at de ikke er uafhængige af hinanden;
- erhvervslivet er forskelligt indrettet i EU's medlemsstater, bl.a. på grund af historisk betingede organisationsformer og aktuelle fiskale og administrative forhold, og det gør det vanskeligt at udarbejde en fælles definition af en eller flere typer enheder, som vil blive fortolket på en sådan måde, at der kan udarbejdes sammenlignelige EU-erhvervsstatistikker.

Det er nødvendigt at finde en løsning på disse problemer, hvis det skal være muligt at udarbejde EU-erhvervsstatistikker ved at addere resultaterne for de enkelte medlemsstater.

Et område, der er viet ringe opmærksomhed i forbindelse med udarbejdelsen af statistikker over erhvervsstrukturer, er anvendelsen af EU-definitioner på nationalt plan. På trods af at EU-definitionerne er udarbejdet med stor omhu og først er vedtaget efter langvarige drøftelser med nationale eksperter, er der efter Eurostats mening behov for en nærmere undersøgelse af, i hvor høj grad forskelle i vigtige indikatorer som omsætning, produktionsværdi, værditilvækst og investering kan henføres til forskellig anvendelse af definitionerne snarere end til underliggende forskelle i de nationale erhvervsmiljøer.

FREMTIDSPERSPEKTIVER

Hovedmålsætningen på mellemlang sigt er en fuldstændig gennemførelse af forordning 58/97, således at Kommissionen bliver i stand til at udarbejde aggregerede kvalitetstal for Den Europæiske Union inden for en rimelig frist efter referenceperiodens afslutning. Men hvis statistikkerne over erhvervsstrukturer skal kunne forblive ajourførte og relevante, skal de nødvendigvis også tilpasses. Følgende er nødvendige betingelser for en vellykket videreudvikling:

- erkendelse hos dataleverandører og -brugere af behovet for videreudvikling afvejet imod behovet for en vis stabilitet
- opfølgning af udviklingen i brugernes behov, - i EU-institutionerne og på nationalt og regionalt plan
- opfølgning af ændringer i produktionsmetoder, beskæftigelsesmønstre og virksomhedsforbindelser
- fastlæggelse af prioriteter inden for rammerne af de disponible ressourcer.

I en situation med begrænsede finansielle og menneskelige ressourcer kan en sådan tilpasning forekomme at være i modstrid med målet om fuld gennemførelse af forordningen. Gennemførelsen af forordning 58/97 bør imidlertid ikke udelukke videreudvikling af statistik over erhvervsstrukturer uden for rammerne af denne retsakt. Det er bl.a. nødvendigt at kunne reagere hurtigere og mere fleksibelt på visse brugerbehov, end det er muligt med et retsinstrument som forordning 58/97. For at undgå, at der lægges stadig større byrder på respondenterne og de nationale statistiske myndigheder vil Eurostat med jævne mellemrum tage kravene i forordning 58/97 op til nyvurdering for at sikre, at områder af aftagende betydning og relevans udgår af de obligatoriske krav.

Eurostat vil i samarbejde med de nationale statistiske myndigheder udarbejde et treårigt program for udvikling af statistik over erhvervsstrukturer, som bl.a. omfatter de endnu ikke behandlede emner for pilotundersøgelser, der er fastsat i forordning 58/97, og andre vigtige emner.

De prioriterede emneområder, der skal gøres til genstand for videreudvikling i løbet af det kommende år, er statistik over forretningsservice og virksomhedsdemografi/jobskabelse. Det forventes ligeledes, at visse igangværende projekter, som Eurostat og medlemsstaterne gennemfører uden for anvendelsesområdet for forordning 58/97, kan indstilles, hvis brugerne af statistik fra disse projekter kan gå med til, at en stor del af deres datakrav imødekommes med forordning 58/97. Det forventes bl.a. at dette ved afslutningen af referenceåret 1999 vil være tilfældet for de specielle projekter, der blev iværksat sidst i 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne vedrørende statistik vedrørende små og mellemstore virksomheder.

Kommissionen agter i løbet af 2000 og 2001 at udarbejde en række forslag til ændring af forordning 58/97, bl.a. vedrørende pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed og servicevirksomhed i tilknytning hertil samt pensionsforsikring, og en udbygning af listen over variabler, der anvendes til observation af virksomhedernes udgifter til miljøbeskyttelse.

ANBEFALINGER

Følgende anbefalinger er identificeret i denne hovedrapport:

De medlemsstater, som endnu ikke fuldt ud opfylder kravene i bilag 1 til forordning 58/97 med hensyn til aktivitets- og størrelsesdækning, bør fokusere på at opfylde dette første mål;

Eurostat fortsætter bestræbelserne på at gøre dataene hurtigere tilgængelige ved at forbedre databehandlingsprocedurerne og formidlingsmetoderne;

På baggrund af behovet for samlede EU-tal vil Eurostat fortsætte med at udarbejde skøn for manglende data og udvide denne aktivitet til også at gælde andre sektorer end fremstillingsvirksomhed og vil også fremover støtte de nationale statistiske myndigheder ved udarbejdelsen af foreløbige resultater; de medlemsstater, som endnu ikke overholder den frist for indberetning af data for de endelige resultater, der er fastsat i bilag 1 til forordning 58/97, bør fokusere på dette kvalitetsaspekt;

Eurostat og de nationale statistiske myndigheder må arbejde på at finde frem til en ny praksis vedrørende identificering og behandling af fortrolige oplysninger med henblik på en væsentlig forbedring af tilgængeligheden af samlede EU-tal;

Eurostat vurderer med jævne mellemrum relevansen af de data, der kræves i henhold til forordning 58/97 og mere generelt de data, der indgår i statistikker over erhvervsstrukturer, med henblik på ikke blot at sikre, at nye eller stærkere statistiske behov imødekommes, men også at data vedrørende områder af aftagende betydning og relevans udgår med henblik på at mindske presset på de nationale statistiske myndigheder og respondenterne.

Det er nødvendigt, at Eurostat og de nationale statistiske myndigheder fortsætter overvejelserne over kvalitet i forbindelse med statistikker over erhvervsstrukturer; der er især behov for yderligere overvejelser over de mest hensigtsmæssige ikke-regionale statistiske enheder, anvendelsen af definitionerne af variabler og yderligere harmonisering af koncepter;

Det er nødvendigt, at Eurostat og de nationale statistiske myndigheder fortsætter arbejdet med at vurdere respondentbyrden og kvaliteten;

De nationale statistiske myndigheder må fortsætte bestræbelserne på at finde frem til metoder, der kan mindske byrden for respondenterne, og Eurostat fortsætter med at dokumentere og udbrede god og bedste praksis på dette område og støtte og fremme de nationale statistiske myndigheders bestræbelser.

Detaljeret rapport (Januar 2000)

INDHOLDSFORTEGNELSE

DEL I

Gennemførelse af forordning 58/97 og påtænkte videreudviklingsforanstaltninger

1.1	Resume af del I	13
1.2	Baggrund for forordning 58/97	19
1.3	Videreudvikling af strukturen	21
1.4	Medlemsstaternes gennemførelse af forordning 58/97	22
1.5	Gennemførelse på europæisk plan	44
1.6	Udviklingsperspektiver	56

DEL II

Formidling og anvendelse af data

2.1	Resume af del II	58
2.2	Databrugere	61
2.3	Data	63
2.4	Fortrolighed og formidling	67
2.5	Datasammenlignelighed	68

DEL III

Datakvalitet

3.1	Resumé af del III	76
3.2	Behov for en kvalitetspolitik og principperne herfor	76
3.3	Første fremskridt	77
3.4	Nøjagtighed, gradvis implementering	79

DEL IV

Omkostninger for virksomhederne

4.1	Resumé af del IV	80
4.2	Respondentbyrden	80

BILAG

Bilag 1 : NACE Rev. 1	88
Bilag 2 : Ordforklaringer	91
Bilag 3 : Tabeller til del II	100

DEL I

Gennemførelse af forordning 58/97 og påtænkte videreudviklingsforanstaltninger

1.1 RESUMÉ AF DEL I

Den 20. december 1996 blev Rådets forordning (EF, EURATOM) nr. 58/97 om statistik over erhvervsstrukturer vedtaget. Målet med forordning 58/97 er i henhold til artikel 1 i forordningen at fastlægge en fælles ramme for indsamling, udarbejdelse, indberetning og evaluering af fællesskabsstatistikker om virksomhedernes struktur, aktiviteter, konkurrenceevne og resultater i Fællesskabet.

I det følgende resumé gives en oversigt over de vigtigste tiltag, der er iværksat i perioden mellem referenceårene 1995 og 1998, samt over de vigtigste problemer, der endnu mangler at blive løst i forbindelse med de enkelte medlemsstaters gennemførelse af forordning 58/97. Problemkataloget vedrører hovedsagelig kravene i bilag 1 til forordning 58/97; i punkt 1.4 i nærværende beretning beskrives de iværksatte foranstaltninger land for land, og der gives yderligere oplysninger om de problemer, der endnu mangler at blive løst med henblik på en fuldstændig gennemførelse af alle bilagene.

Nationale foranstaltninger

Belgien: et nyt undersøgelsessystem er taget i brug for referenceåret 1995 med et nyt nationalt retsgrundlag. Hermed er størstedelen af kravene i forordning 58/97 opfyldt.

Danmark: hovedafdeling C (undtagen hovedgruppe 11), D, F og hovedgruppe 52 i NACE Rev. 1 har siden referenceåret 1995 været dækket af en ny regnskabsstatistisk undersøgelse. For referenceåret 1998 tilføjedes hovedgruppe 51 i hovedafdeling G.

Tyskland: der er udarbejdet skøn vedrørende to variabler i hovedafdeling H for de år, hvor undersøgelsen ikke er gennemført (1996 og 1998).

Grækenland: der er indført en undersøgelse vedrørende bygge- og anlægssektoren for referenceperioden 1997, som omfatter alle de variabler, der er anført i forordning 58/97. Inden for tjenesteydelser skal der indføres et fuldstændig nyt erhvervsstatistiksystem. Fra og med referenceperioden 1995 er der udarbejdet planer for årlige firmabaserede undersøgelser vedrørende følgende aktiviteter: hovedafdeling G og H, undergruppe 60.22, 60.23, 60.24, 63.12, gruppe 63.3, undergruppe 64.12, hovedgruppe 61, hovedgruppe 65 og 66, gruppe 92.1 og 92.2 i NACE Rev. 1.

Spanien: 1998 vil være det første referenceår, for hvilket der indføres et nyt toårigt undersøgelsessystem i tjenesteydelsessektoren, som hvert andet år dækker alle tjenesteydelsesaktiviteter. For referenceåret 1998 bliver der udarbejdet statistikker vedrørende hovedafdeling G og H, gruppe 63.3, hovedgruppe 64 og 72, undergruppe 74.13, gruppe 74.4 til 74.7 og dele af hovedafdeling O og for de resterende tjenesteydelsesaktiviteter det følgende år. Undersøgelsen i bygge- og anlægssektoren har siden 1996 været baseret på det samme centrale register, der anvendes som grundlag for industri- og tjenesteydelsesstatistik.

Frankrig: en ny generation undersøgelser (den fjerde) er gradvist blevet indfaset imellem referenceårene 1996 og 1997. Den nye undersøgelse i bygge- og anlægssektoren indledtes med referenceperioden 1997, og undersøgelsen i industri- og fødevaresektoren blev revideret for 1996-referenceperioden. Fra og med referenceperioden 1996 dækker dataene for industrien alle virksomheder uanset størrelse. Siden referenceåret 1996 er alle de manglende aktiviteter inden for transport og kommunikation blevet dækket enten vis udbygning af de gennemførte undersøgelser eller på grundlag af skøn. Aktivitetsdækningen inden for tjenesteydelser vil i referenceåret 1998 blive udvidet til at dække størstedelen af gruppe 55.2 i NACE Rev. 1.

Irland: i industrisektoren blev der i tiden mellem referenceårene 1995 og 1996 foretaget omfattende ændringer af de spørgeskemaer, der fremsendes til virksomhederne. I tjenesteydelsessektoren var den væsentligste ændring, at den årlige undersøgelse blev udvidet til at dække 1 hovedafdeling G, H, I og K i NACE Rev. 1 fra referenceåret 1996.

Italien: fra og med den undersøgelse, der omhandler referenceåret 1995, er de eksisterende undersøgelser vedrørende virksomheder af forskellig størrelse, hvor det har været nødvendigt, blevet udvidet med henblik på at matche aktivitetsdækningen i henhold til forordning 58/97. For begge undersøgelser blev der indført et nyt spørgeskema i referenceåret 1996. Fra referenceåret 1998 vil der blive gjort større brug af administrative kilder og stikprøveundersøgelser.

Luxembourg: for referenceåret 1996 blev der udviklet et nyt undersøgelsessystem, som opfylder størstedelen af kravene i forordning 58/97.

Nederlandene: i industrien vil spørgeskemaerne blive udvidet for hovedafdeling C i NACE Rev. 1. I hovedafdeling E vil virksomheder med mindre end 20 ansatte tillige blive dækket af en pilotundersøgelse i referenceåret 1998. Investeringsdata vil blive indsamlet via stikprøveundersøgelser for virksomheder med mindre end 20 ansatte i hovedafdeling C til F. Undergruppe 52.31 er blevet tilføjet til den sektorspecifikke dækning, og gruppe 51.1 vil blive tilføjet senere.

Østrig: i referenceåret 1995 blev der foretaget en totaltælling med en ny række spørgeskemaer. Siden referenceåret 1997 er der foretaget en årlig undersøgelse, som stort set svarer til den tælling, der blev foretaget i referenceåret 1995, men som indfører virksomhedsstikprøver.

Portugal: i referenceåret 1996 indførtes en ny generation spørgeskemaer, som dækker alle sektorer. Den nye årlige undersøgelse har ingen nedre størrelsestærskel.

Finland: for industrierhvervene var spørgeskemaet allerede i referenceåret 1995 blevet revideret i overensstemmelse med Kommissionens forslag til forordning 58/97. Data vedrørende bygge- og anlægssektoren blev for første gang udarbejdet for referenceåret 1995. Siden 1995 har administrative data været tilgængelige for alle de tjenesteydelsesaktiviteter, der obligatorisk er omfattet af forordning 58/97, og de supplerer således den finske tjenesteydelsesstatistik dækning.

Sverige: i referenceåret 1997 blev to eksisterende undersøgelser slået sammen. Den nye undersøgelse omfatter nu også bygge- og anlægssektoren. Inden for tjenesteydelser har regnskabsstatistikken været udtømmende siden referenceperioden 1996. Aktivitetsdækningen blev for referenceperioden 1997 udvidet til at omfatte hovedafdeling 70 i NACE Rev. 1.

Det Forenede Kongerige: i referenceåret 1995 blev størrelsetærsklerne for industri- og bygge- og anlægssektoren helt afskaffet. I referenceåret 1996 blev tjenesteydelsesdækningen udvidet til gruppe 60.1 og hovedgruppe 62 og 63 i NACE Rev. 1. I referenceåret 1998 blev der tilføjet nye variabler til spørgeskemaet, og undersøgelsesdækningen blev udvidet til undergruppe 64.11 i NACE Rev. 1.

Norge: statistik over erhvervsstrukturer for gruppe 40.1 og hovedgruppe 41 i NACE Rev. 1 vil blive udarbejdet fra referenceperioden 1998. For referenceåret 1995 blev der indført en firmabaseret undersøgelse vedrørende hovedafdeling G og K i NACE Rev. 1. I referenceåret 1996 fjernedes de eksisterende tærskler, og dækningen blev udvidet til hovedafdeling I i NACE Rev. 1. I referenceåret 1997 blev dækningen udvidet til hovedafdeling H. Der er foretaget en omfattende revision af forsikringsstatistikkerne, således at de fra 1998 fuldt ud opfylder kravene i forordning 58/97.

Tilbageværende problemer i medlemsstaterne

Belgien: det er ikke sandsynligt, at dataene vedrørende referenceåret 1999 vil blive indberettet inden for den fastsatte frist på 18 måneder.

Danmark: der forventes ingen nævneværdige problemer

Tyskland: i industrisektoren vil kun visse variabler være tilgængelige for virksomheder af alle størrelser, indtil der kan gennemføres en undersøgelse af små virksomheder, hvilket afhænger af færdiggørelsen af virksomhedsregistret. For referenceåret 1999 vil der blive gjort forsøg på at udvide listen af variabler, for hvilke statistiske data er tilgængelige for små virksomheder og håndværksvirksomheder, således at den dækker hele listen i henhold til forordning 58/97. For transport, kommunikation og virksomhedsservice vil data kun være tilgængelige for et lille antal variabler baseret på administrative data eller data fra eksisterende undersøgelser. Denne situation forventes at vare ved i det mindste indtil referenceåret 2000 og måske længere.

Grækenland: tilgængeligheden af data for tjenesteydelsessektoren er usikker.

Spanien: det spanske statistiske systems evne til at opfylde alle kravene for bygge- og anlægssektoren er uvis. Tilgængeligheden af statistikker for tjenesteydelser vil være betinget af en vellykket gennemførelse af det nye integrerede system af tjenesteydelsesstatistikker for referenceårene 1998 og 1999.

Frankrig: der forventes ingen nævneværdige problemer.

Irland: der foreligger endnu ingen forslag om at afskaffe de eksisterende tærskler i industrien og bygge- og anlægssektoren på henholdsvis 3 og 20 beskæftigede.

Italien: der forventes ingen nævneværdige problemer.

Luxembourg: det er ikke sandsynligt, at dataene for referenceåret 1999 vil blive indberettet inden for den fastsatte frist på 18 måneder.

Nederlandene: der forventes ingen nævneværdige problemer.

Østrig: der vil eventuelt være problemer med at overholde fristen for fremsendelse af de endelige resultater, fordi mange selskaber først afslutter deres regnskaber 12-15 måneder efter referenceperiodens afslutning.

Portugal: det er uvist, om det er muligt at udarbejde data vedrørende faglige enheder og lokale enheder, men spørgsmålet er ved at blive undersøgt, og det samme gælder udarbejdelsen af skøn for virksomheder med under 20 beskæftigede.

Finland: der forventes ingen nævneværdige problemer.

Sverige: der forventes ingen nævneværdige problemer.

Det Forenede Kongerige: der forventes ingen nævneværdige problemer.

Norge: der forventes ingen nævneværdige problemer.

National metodologisk praksis

I løbet af 1999 blev der for første gang foretaget en generel ajourføring af oplysningerne om medlemsstaternes metodologiske praksis inden for industri og tjenesteydelser. Disse oplysninger formidles kommercielt offline (CD-ROM) og vederlagsfrit via Internet.

Det er nødvendigt med løbende kontakt mellem Eurostat og de nationale statistiske myndigheder med henblik på en fælles overvågning af gennemførelsen af forordning 58/97, og også for at Eurostat, hvor det er muligt, kan bistå medlemsstaterne i metodologiske spørgsmål. Dette vil være særlig vigtigt i forbindelse med de flerårige statistikker, der er omhandlet i bilag 2, 3 og 4 til forordning 58/97, for hvilke det første referenceår i alle tilfældene er 1997, og det samme gælder for udarbejdelsen af foreløbige resultater.

Gennemførelse på europæisk plan

Kommissionen har i tilknytning til gennemførelsen af forordning 58/97 fastlagt en række standarder, der beskrives nærmere i punkt 1.5 i denne beretning. Mellem vedtagelsen af forordningen i 1996 og tidspunktet for redigeringen af denne beretning⁷ er der vedtaget standarder for følgende gennemførelsesaspekter for både forordning 58/97 og forsikringsforordningerne:

- definitioner af variableerne
- første referenceår for udarbejdelse af de foreløbige resultater
- opdeling af resultaterne
- med hvilken hyppighed der skal udarbejdes statistikker
- hensigtsmæssigt teknisk format for indberetning af resultater
- overgangsperiode og dispensation fra bestemmelserne i forordning 58/97
- kriterier for evaluering af kvaliteten

Mere generelt har Kommissionen sammen med medlemsstaterne arbejdet på at udvikle den europæiske metodologi på visse områder:

⁷ Januar 2000

- udarbejdelse af en omfattende liste over indikatorer af relevans for målingen af kvalitet, som tager hensyn til forskellige indsamlingsmetoder; disse indikatorer kan sammenfattes således: relevans, nøjagtighed, rettidighed, tilgængelighed, sammenlignelighed, kohærens, fuldstændighed;
- i januar 1997 var Kommissionen vært for et seminar om anvendelsen af administrative kilder i statistiske øjemed. Eurostat følger løbende udviklingen i europæiske og internationale standarder for administrative oplysninger med henblik på at undgå unødige diskrepanser mellem statistiske krav og andre administrative krav;
- spørgsmålet om arbejdsbyrden for virksomhederne er blevet behandlet på flere tekniske møder. Vanskelighederne med at fastlægge relevante kvantitative mål på europæisk plan er blevet understreget; det største problem består i at sammenholde vurderinger af byrden med oplysninger om tilgængeligheden og kvaliteten af de udarbejdede og formidlede statistiske oplysninger;
- indberetningen af nationale fortrolige data er en forudsætning for at udarbejde samlede EU-tal, men de forbedringer, der er sket med vedtagelsen af forordning 58/97 har ikke været tilstrækkelige til at gøre samlede EU-tal tilgængelige for alle aktiviteter. Der er vedtaget et charter om behandling af fortrolige oplysninger i forbindelse med udarbejdelse af statistik over erhvervsstrukturer med henblik på at opnå en kompatibel behandling af fortrolige data i medlemsstaterne og Eurostat;
- med henblik på at forsyne brugerne med data vedrørende de lande, som endnu ikke har kunnet fremsende foreløbige resultater eller overholde de fastsatte frister for indberetning af endelige resultater, har Eurostat fortsat arbejdet med at udvikle estimationsprocedurer på områder hvor der findes tilstrækkeligt solide metoder.

Med hensyn til metodologiske forbedringer af europæisk statistik over erhvervsstrukturer er der lokaliseret følgende hovedområder:

- gennemførlighedsevaluering af de foreslåede kvalitetsindikatorer og tilskyndelse til en vidtrækkende anvendelse af disse, således at der kan foretages en meningsfuld kvalitetsvurdering;
- udvikling og udbredelse af bedste praksis med hensyn til mindskelse af byrden, med fokus på anvendelse og kombination af administrative data, skøn og stikprøveteknikker som rotationsundersøgelser og flerårige stikprøver;
- færdiggørelse af et antal definitioner, som endnu ikke er fastlagt for de flerårige variabler, der er omhandlet i forordning 58/97;
- opdatering af charteret om fortrolige oplysninger, således at det tager højde for den generelle udvikling i principperne for behandling af statistisk fortrolighed på europæisk plan.

Pilotundersøgelser og fremtidsperspektiver

Eurostat har sammen med nogle medlemsstater på frivillig basis påbegyndt et metodologisk udviklingsarbejde i tilknytning til flere af de pilotundersøgelser, der er anført i forordning 58/97. Situationen vedrørende disse pilotundersøgelser er i øjeblikket meget forskellig, idet nogle er langt fremme (f. eks. om underentreprisevirksomhed og om anden

finansieringsvirksomhed), mens andre ikke er kommet længere end til en gennemgang af de nuværende fremgangsmåder (f.eks. regionale investeringer i tjenesteydelsessektoren). Et kort resumé af de enkelte pilotundersøgelser findes i punkt 1.5.

Da der nu er gået mere end fem år, siden listen over pilotundersøgelser blev udarbejdet med Kommissionens forslag til forordning 58/97, har Eurostat genoptaget drøftelserne med brugerne om deres opfattelse af nytten af data vedrørende emnerne for pilotundersøgelserne.

På baggrund heraf foreslår Eurostat at udvide tidsrammen for gennemførelsen af pilotundersøgelser ud over det i forordning 58/97 fastsatte referenceår 1998, og at fastlægge et program for gennemførelsen af pilotundersøgelser, der tages op til revision en gang om året. Et sådant løbende arbejdsprogram skal bygge på en prioriteringsliste for udbygning af forordningen baseret på brugernes behov for yderligere data, den aktuelle tilgængelighed af data i medlemsstaterne og den vejledende tid, der er nødvendig for udviklingen af visse områder. Et sådant arbejdsprogram blev drøftet med medlemsstaterne i slutningen af oktober 1999.

Det vigtigste mål for fremtiden er en fuldstændig gennemførelse af forordning 58/97 med henblik på at sætte Kommissionen i stand til at udarbejde aggregerede kvalitetstal for Den Europæiske Union inden for en rimelig frist efter referenceperiodens afslutning. Hvis statistikkerne over erhvervsstrukturer skal kunne forblive ajourførte og relevante, skal de løbende tilpasses udviklingen. Følgende betingelser er nødvendige for en vellykket videreudvikling:

- erkendelse hos dataleverandører og -brugere af behovet for videreudvikling
- løbende opfølgning af udviklingen i brugernes behov - i EU, nationalt og regionalt
- løbende opfølgning af ændringer i produktionsmetoderne
- fastlæggelse af prioriteter inden for rammerne af de disponible ressourcer.

Eurostat vil i samarbejde med de nationale statistiske myndigheder fastlægge et treårigt arbejdsprogram for udvikling af statistikker over erhvervsstrukturer, som omfatter de endnu ikke behandlede emner for pilotundersøgelser, der er fastsat i forordning 58/97, og andre vigtige emner.

Under hensyntagen til, hvor langt man er kommet med pilotundersøgelser og andet udviklingsarbejde vedrørende statistikker over erhvervsstrukturer, kan der gives et foreløbigt skøn over, hvilke opgaver der kan forventes udført i den nære fremtid. I løbet af 2000 og 2001 agter Kommissionen at udarbejde en række forslag til ændring af forordning 58/97, bl.a. vedrørende pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed og servicevirksomhed i tilknytning hertil, pensionsforsikring samt en udbygning af listen over variabler, der anvendes til observation af virksomhedernes udgifter til miljøbeskyttelse.

Af de emneområder, for hvilke der er identificeret et behov for udvikling i løbet af de næste tre år er de vigtigste, ud over de pilotundersøgelser, der er omhandlet i forordning 58/97, statistik over forretningsservice (hovedafdeling K i NACE Rev. 1) og virksomhedsdemografi.

1.2 BAGGRUND FOR FORORDNING 58/97

Problemer vedrørende statistik over erhvervsstrukturer i 1980'erne

Før vedtagelsen af forordning 58/97 havde harmoniseret europæisk statistik over erhvervsstrukturer kun været tilgængelig for en begrænset del af erhvervslivet, nemlig de traditionelle industrisektorer energi- og vandforsyning samt råstofudvinding, fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægsvirksomhed. Dækningen af tjenesteydelser i medlemsstaterne var ufuldstændig, og dataene blev udarbejdet i et ikke-harmoniseret format, som udgjorde en stærk begrænsning af muligheden for at sammenligne oplysningerne på europæisk plan. De statistiske oplysninger om industrisektorerne var baseret på to rådsdirektiver⁸ fra henholdsvis 1964 og 1972. De harmoniserede industridata blev normalt offentliggjort i en række årsoversigter, og disse såvel som de ikke-harmoniserede tjenesteydelsesdata er stadig delvis tilgængelige i det erhvervsstatistiske domæne i New Cronos.

På trods af at direktiverne var i kraft i mange år, forblev udarbejdelsen af europæiske statistikker over erhvervsstrukturer i større eller mindre udstrækning et bilag til de fleste nationale systemer. Disse statistikker er gradvis blevet mindre relevante som følge af den økonomiske og tekniske udvikling i de mellemliggende år og en kombination af retsinstrumenternes manglende fleksibilitet og den begrænsede succes med udviklingen af statistikker uden for den retlige ramme. I slutningen af 1980'erne stod det klart, at der var mange og store problemer med hensyn til overholdelsen af direktiverne, og hvad der var værre, med hensyn til manglende datatilgængelighed, der betød, at Kommissionen ikke kunne imødekomme brugernes databehov. Navnlig følgende punkter var problematiske:

- Data for virksomheder af alle størrelser blev kun indberettet hvert femte år, hvis de overhovedet blev indberettet.
- Nogle industrierhverv, bl.a. bygge- og anlæg, blev ikke medtaget i nogle medlemsstater. I de fleste medlemsstater var tjenesteydelsessektoren ikke dækket fuldt ud, og i nogle blev den slet ikke dækket på årsbasis.
- Nogle fænomener af relevans for statistikken over erhvervsstrukturer var ikke dækket, bl.a. underentreprisevirksomhed, forskning og udvikling og miljøbeskyttelse. Ændringer i virksomhedernes praksis havde mindsket relevansen af visse foranstaltninger, det gælder f.eks. den stadig hyppigere forekomst af deltidsbeskæftigelse og den mere udbredte anvendelse af leasing og immaterielle anlægsinvesteringers stigende betydning.
- Mange brugere klagede over, at der gik alt for lang tid, før dataene var tilgængelige.
- Oplysninger gik tabt, fordi nationale data blev tilbageholdt for at undgå afsløring af fortrolige data, eller i forbindelse med konverteringen fra nationale nomenklaturer til det fælles NACE 70. Det betød, at det nærmest var umuligt at beregne data for EU som helhed.

⁸ Rådets direktiv 64/475/EØF af 30. juli 1964 om gennemførelse af koordinerede årlige undersøgelser af investeringerne inden for industrien (EFT 131 af 13.8.1964, s. 2193) og Rådets direktiv 72/221/EØF af 6. juni 1972 om afholdelse af koordinerende konjunkturstatistikker inden for industri og håndværk (EFT L 133 af 10.6.1972, s. 57).

- Statistikkerne blev udarbejdet for forskellige statistiske enheder, uden at hverken firmaet eller den faglige enhed var accepteret som statistiske enheder af alle de nationale statistikmyndigheder.
- For de fleste nationale statistikmyndigheder gjaldt det, at de hverken indsamlede eller indberettede visse af de krævede variabler.

Nogle af disse vanskeligheder blev afhjulpnet med gennemførelsen af Rådets forordning nr. 3037 af 9. Oktober 1990⁹ om Den Statistiske Nomenklatur for Økonomiske Aktiviteter i De Europæiske Fællesskaber (NACE Rev. 1) og med udviklingen af andre statistiske redskaber såsom samordningen af registre over foretagender¹⁰, men der var stadig store uløste problemer.

I forbindelse med de tekniske drøftelser med henblik på at løse nogle af de tilbageværende vanskeligheder blev der afholdt høringer af et stort antal interesserede parter, der repræsenterede de primære dataleverandører (virksomheder), de nationale statistiske myndigheder og de forskellige brugerkategorier. Disse høringer kan inddeles i tre kategorier:

- Kommissionens tjenestegrene blev orienteret om planerne på et tidligt stadium, og de enkelte tjenestegrene blev derefter løbende kontaktet
- de nationale statistiske myndigheder, som fortsat er ansvarlige for indsamlingen af data, blev hyppigt hørt. De var med lige fra de første møder, hvor Eurostat søgte at foretage en grundig analyse af de problemer, der var forbundet med det eksisterende system, gennem de tekniske arbejdsgrupper, hvor de første forslag om ændringer blev fremsat, og hvor Kommissionens forslag blev finpudset
- virksomhederne og deres faglige organisationer blev informeret om, hvor langt man var kommet med udarbejdelsen af forordning 58/97 gennem indlæg på de faste informationsmøder, som Eurostat afholder med europæiske erhvervsorganisationer vedrørende erhvervsstatistiske emner.

Vedtagelse af forordning 58/97

I 1995 lagde Kommissionen sidste hånd på sit forslag til Rådet om et nyt retsgrundlag for europæisk statistik over erhvervsstrukturer. Den 20. december 1996 blev Rådets forordning (EF, EURATOM) nr. 58/97 om statistik over erhvervsstrukturer vedtaget. Den blev offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende den 17. januar 1997 og trådte i kraft 20 dage senere.

Formålet med forordning 58/97

Målet med forordning 58/97 er i henhold til artikel 1 i forordningen at fastlægge en fælles ramme for indsamling, udarbejdelse, indberetning og evaluering af fællesskabsstatistikker om virksomhedernes struktur, aktiviteter, konkurrenceevne og resultater i Fællesskabet. En fuldstændig gennemførelse af forordning 58/97 vil betyde, at de nationale statistiske myndigheder, som er ansvarlige for dataindsamlingen, indberetter data til Eurostat, som er sammenlignelige medlemsstaterne imellem. Forordning 58/97 fastlægger og for nogles

⁹ EFT L 293 af 24.10.1990, s. 1.

¹⁰ Rådets forordning (EØF) nr. 2186/93 af 22. juli 1993 om oprettelse i statistiske øjemed af EF-samordnede registre over foretagender.

vedkommende skitserer de nødvendige normer, standarder og definitioner med henblik på udarbejdelse af sammenlignelige fællesskabsstatistikker uden at præcisere, hvilke indsamlingsmetoder der skal anvendes. På den måde kan de statistiske myndigheder i den enkelte medlemsstat foretage dataindsamling på den måde, der passer bedst til forholdene i det pågældende land, f.eks. tage hensyn til nationale krav til fremlæggelse af virksomhedsregnskaber.

Gennem den i forordning 58/97 fastsatte komitologiprocedure gives der mulighed for en vis grad af fleksibilitet, hvorved Kommissionen efter høring af medlemsstaterne kan træffe foranstaltninger til at tilpasse forordningen til den økonomiske og tekniske udvikling.

Den ramme, der omtales i artikel 1 i forordning 58/97, udgøres af en række brede bestemmelser i teksten, som er relevante for de fleste eller alle statistikker over erhvervsstrukturer. Disse brede bestemmelser suppleres af mere specifikke bestemmelser i de fire bilag. Det første bilag er af generel karakter og omhandler udarbejdelsen af standardindikatorer for alle de aktiviteter, der er omfattet af forordningen. De tre andre bilag dækker henholdsvis industri, handel og bygge- og anlægsvirksomhed. Denne modulopbyggede tilgang gør det relativt enkelt at foretage ændringer af forordning 58/97, efterhånden som der måtte blive truffet beslutning om at udvide dataindsamlingen til en mere detaljeret dækning af bestemte aspekter af erhvervslivet. Dette var f.eks. tilfældet med det nye bilag 5, som omhandler forsikringsstatistikker.

1.3 VIDEREUDVIKLING AF STRUKTUREN

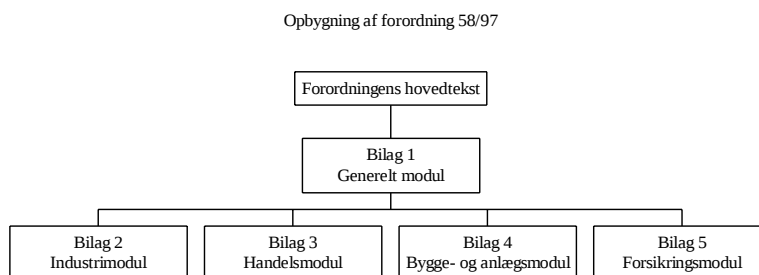
Integrering af forordning 58/97 i det statistiske bilag til EØS-aftalen

Forordning 58/97 blev indføjet i bilag XXI (statistisk bilag) til EØS-aftalen ved afgørelse 13/1999 truffet af Det Blandede EØS-Udvalg på dets 60. møde den 29. januar 1999 og trådte i kraft den følgende dag.

Rådets forordning om ændring af forordning 58/97

Den 16. februar 1998 blev Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 410/98 om ændring af forordning (EF, Euratom) nr. 58/97 om statistikker over erhvervsstrukturer (i det følgende benævnt "forsikringsforordningen") vedtaget, hvormed der blev tilføjet et femte bilag til forordning 58/97. Dette bilag fastlægger en ramme for udarbejdelsen af statistik over erhvervsstrukturer inden for livs- og skadesforsikring fra og med referenceperioden 1996.

Den nuværende struktur, der kombinerer forordning 58/97 og forsikringsforordningen, er sammenfattet i nedenstående figur.

1.4 MEDLEMSSTATERNES GENNEMFØRELSE AF FORORDNING 58/97

Belgien

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 – frem til referenceåret 1994

Hovedkilderne til de belgiske industristatistikker var en industriundersøgelse af lokale faglige enheder med spørgsmål om værditilvækst og en investeringsundersøgelse, der ligeledes var rettet mod lokale faglige enheder. Der blev anvendt en nedre tærskel på 5 arbejdstagere, som i nogle sektorer senere blev hævet til 10 eller 20 arbejdstagere. Undersøgelserne var udtømmende.

Der blev ikke foretaget nogen undersøgelser i tjenesteydelsessektorerne, for hvilke de eneste tilgængelige statistikker var afledt fra socialsikringsregisteret.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

Et nyt undersøgelsessystem blev udarbejdet for referenceåret 1995 med et nyt nationalt retsgrundlag. Systemet er baseret på et obligatorisk hovedspørgeskema suppleret med en række bilag, som for de flestes vedkommende er flerårige og udgør en fælles undersøgelse for alle aktiviteter. Den nye undersøgelse tager sigte på at opfylde et bredere spektrum af behov end dem, der dækkes af forordning 58/97, og er følgelig mere omfattende.

For referenceåret 1995 blev undersøgelsen udvidet til andre sektorer end de traditionelle industri- og bygge- og anlægssektorer og dækkede hovedafdeling C til I og K i NACE Rev. 1. I referenceåret 1996 blev dækningen udvidet til gruppe 65.2 under hovedafdeling J i NACE Rev. 1. De eneste størrelsetærskler i den nye undersøgelse er de grænser, der gælder i det nye virksomhedsregister. Hovedenheden er moms- eller socialsikringsenheden. Stikprøveundersøgelser er blevet indført med udtømmende dækning for virksomheder med 20 ansatte og derover eller en årlig omsætning på over 200 mio. BEF (ca. 5 mio. EUR). Hovedspørgeskemaet dækker beskæftigelse, indtægter og udgifter (i et resultatopgørelsesformat) samt investering. De årlige bilag omfatter variabler vedrørende opdelingen af omsætningen efter aktivitet og den lokale enhed. Derudover er der bilag med flerårige variabler.

Ved siden af den nye undersøgelse anvendes der skattekilder for enheder, der ikke er omfattet af undersøgelsen, nemlig de liberale erhverv, som ikke har lønnede ansatte.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Det nye undersøgelsessystem forventes at opfylde så godt som alle kravene i forordning 58/97, idet det største tilbageværende problem er overholdelsen af fristen for dataindberetning; det er ikke sandsynligt, at der kan fremsendes data inden for fristen på 18 måneder for referenceåret 1999, og foreløbige resultater foreligger ikke. Visse flerårige variabler er endnu ikke indsamlet, og der hersker stadig en vis usikkerhed med hensyn til udarbejdelsen af data for faglige enheder.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Flerårige variabler vil blive indsamlet i 1999 ved tilføjelse af visse sektorspecifikke bilag. Det påtænkes desuden at udvide anvendelsen af administrative data på grundlag af en undersøgelse af muligheden for at anvende socialsikringsregistre som grundlag for visse beskæftigelsesaspekter.

Danmark

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Før gennemførelsen af forordning 58/97 var de vigtigste undersøgelser til brug for udarbejdelsen af industristatistikker regnskabsstatistikker og investeringsundersøgelsen. Regnskabsstatistikkerne bestod af en blanding af statistiske undersøgelser og administrative data.

De årlige undersøgelser dækkede 1 hovedafdeling C til E (undtagen hovedgruppe 11) i NACE Rev. 1 for virksomheder med 20 beskæftigede eller derover. Undersøgelserne var udtømmende, og svarprocenten var tæt på 100%. Der blev indsamlet oplysninger om indtægter og udgifter (i et resultatopgørelsesformat) i regnskabsundersøgelsen. Statistikker svarende til regnskabsundersøgelsen udarbejdes årligt på grundlag af administrative kilder for virksomheder med mindre end 20 beskæftigede.

Hovedafdeling E i NACE Rev. 1 udgøres udelukkende af offentlige forsyningsvirksomheder, og alle disse enheder blev dækket af offentlige statistikker og ikke af generelle erhvervsstatistikker. Der var ingen størrelsestærskel for dataindsamlingen i disse undersøgelser, som var udtømmende.

Hovedafdeling F i NACE Rev. 1 blev ikke dækket efter referenceåret 1990.

Data vedrørende tjenesteydelser blev udarbejdet på grundlag af administrative data fra skattemyndighederne, momsregisteret og registret over erhvervsansatte. Det førstnævnte dækkede alle aktiviteter og de fleste retlige enheder og indeholdt oplysninger om resultatopgørelser og balancer. Momsregisteret dækkede alle momspligtige enheder og indeholdt oplysninger om omsætning og udgiftselementer. Den tredje kilde dækkede alle lokale enheder med lønnede ansatte og indeholdt oplysninger om antal ansatte, arbejdskraftomkostninger og visse oplysninger om de ansattes karakteristika. Regnskabs- og beskæftigelsesoplysningerne blev tilvejebragt årligt og momsoplysningerne kvartalsvis.

F&U-data indsamledes separat på grundlag af forskningsministeriets toårige undersøgelse.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

Hovedafdeling C (undtagen hovedgruppe 11), D, F og hovedgruppe 52 i NACE Rev.1 har siden referenceåret 1995 været omfattet af en ny regnskabsstatistisk undersøgelse. I referenceåret 1998 er hovedgruppe 51 i hovedafdeling G blevet tilføjet. Undersøgelsen har form af stikprøver i virksomheder med mere end 5 ansatte, idet satsen for udtagning af prøver er tæt på 100% for virksomheder med over 50 ansatte. Der er således tale om en udvidelse af den eksisterende undersøgelse for så vidt angår aktivitets- og størrelsesdækningen. Derudover er der et supplerende bilag vedrørende data opdelt efter faglige enheder for enheder med omfattende biaktiviteter.

Administrative data anvendes til at dække populationen af virksomheder med under 5 ansatte, herunder oplysninger fra skatteregistre, som indeholder oversigtsdata, og disse anvendes også til at ekstrapolere populationen fra den stikprøve, som er blevet udtaget.

Sideløbende med de igangværende forberedelser til udvidelsen af regnskabsstatistikken til at dække samtlige tjenesteydelsessektorer fra og med referenceåret 1999 fortsætter Danmarks Statistik med at indberette statistiske data om tjenesteydelsessektorerne baseret på skatteregistret, momsregistret og registret over erhvervsansatte. Det skal bemærkes, at disse

tre registre ikke anvendes uafhængigt af hinanden, men arbejdes sammen til et integreret sæt erhvervsstatistikker. Disse statistikker anvendes kun for tjenesteydelsessektorenes vedkommende inden for rammerne af forordning 58/97, men de udarbejdes rent faktisk for alle erhvervssektorer, og det er hensigten at fortsætte med at udarbejde dem sideløbende med de regnskabsstatistikker, der baseres på spørgeskemaer/administrative kilder.

Udover disse generelle erhvervsstatistikker udarbejdes der specifikke statistikker om F&U og miljø. Forskningsministeriet foretager en toårig undersøgelse vedrørende F&U, og for de mellemliggende år udarbejdes der skøn. En særlig miljøundersøgelse er under overvejelse, men er endnu ikke blevet gennemført.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Der forventes ingen problemer som følge af den planlagte udvidelse af aktivitetsdækningen for 1999.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

For referenceåret 1999 er det hensigten at tilføje de resterende hovedafdelinger vedrørende tjenesteydelser, dvs. H, I og K, samt hovedgruppe 11 og 50 til regnskabsstatistikken.

Tyskland

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Indsamlingen af data i industrien var baseret på to virksomhedsundersøgelser, hvor der henholdsvis indsamledes data om driftsindtægter og -udgifter og investeringer samt en separat investeringsundersøgelse vedrørende lokale enheder, som ikke omfattede bygge- og anlægssektoren. Alle disse undersøgelser var årlige. Separate spørgeskemaer blev anvendt for i) energi- og vandforsyningssektoren ii) råstofudvinding og fremstillingsvirksomhed iii) bygge- og anlægsvirksomhed iv) færdiggørelse af bygninger.

Alle undersøgelserne - undtagen i energisektoren - havde en nedre tærskel. Denne tærskel var normalt fastsat til 20 beskæftigede, men var i spørgeskemaerne vedrørende færdiggørelse af bygninger fastsat til 10 beskæftigede frem til 1997, hvor den blev hævet til 20 beskæftigede. Indtægts- og udgiftsundersøgelsen var en stikprøveundersøgelse med udtømmende dataindsamling for enheder med mere end 500 beskæftigede. Investeringsundersøgelsen var udtømmende for enheder med 20 beskæftigede eller derover. Indtægts- og udgiftsundersøgelsen indsamlede oplysninger om driftsindtægter og -udgifter og om beskæftigelse.

Inden for tjenesteydelser var de statistiske undersøgelser begrænset til hovedafdeling G og H i NACE Rev. 1, hvor nogle få grupper ikke var omfattet. Der anvendtes ingen størrelsetærskel. Disse virksomhedsundersøgelser blev gennemført årligt for hovedafdeling G og hvert andet år for hovedafdeling H, og de leverede oplysninger om beskæftigelse, driftsindtægter og -udgifter og investeringer. Undersøgelserne havde form af stratificerede stikprøveundersøgelser omfattende ca. 8-10% af populationen og med en svarprocent tæt på 100%.

I transportsektoren forelå der nogle virksomhedsstatistikker for skibsfart, landtransport og lufttransport vedrørende omsætning, antal beskæftigede og antal ansatte. For de resterende aktiviteter var de eneste tilgængelige data afledt fra moms- og socialsikringsangivelser. Begge disse kilder dækkede alle aktiviteter med lave tærskler og var obligatoriske.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

Undersøgelsen vedrørende hotel- og restaurationsvirksomhed gennemføres hvert andet år, men oplysninger vedrørende et lille antal variabler blev estimeret for referenceåret 1996, og det samme vil være tilfældet i referenceåret 1998. Der er ikke sket væsentlige ændringer i kilderne for handelsvirksomhed og anden servicevirksomhed.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

I industrisektoren vil der kun være oplysninger om visse variabler til rådighed for den samlede undersøgelsespopulation, indtil der kan gennemføres en undersøgelse af små virksomheder (med færre end 20 beskæftigede).

Foreløbige resultater i industrien vil kun dække virksomheder med 20 beskæftigede eller derover.

Det største problem i forbindelse med gennemførelsen af forordning 58/97 forventes af Statistisches Bundesamt at vedrøre tjenesteydelser. For transport og kommunikation og forretningsservice vil der kun foreligge data for et lille antal variabler baseret på administrative data eller data fra eksisterende undersøgelser. Denne situation formodes at vare ved i det mindste indtil referenceåret 2000 og måske længere. Det største tekniske problem vil være at få adgang til et kvalitetsregister, og derudover forudses der problemer med virksomhedernes tilslutning til undersøgelsen.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Som tidligere nævnt er det største problem i industrisektoren dækningen af virksomheder med mindre end 20 beskæftigede. Der påtænkes fremover at gennemføre en årlig stikprøveundersøgelse for alle virksomheder med mindre end 20 beskæftigede med en reduceret mængde variabler (8 - 10 variabler). Dette vil først kunne lade sig gøre, når virksomhedsregistret er operationelt tidligst i referenceåret 2000 eller 2001. For referenceåret 1999 er det hensigten at udarbejde nogle skøn for små industrivirksomhed vedrørende et begrænset antal variabler. Spørgsmål vedrørende F & U, deltidsbeskæftigelse og lærlinge vil blive tilføjet til hovedspørgeskemaerne i referenceåret 1999 for store virksomheder. Spørgeskemaet vil også blive ændret i referenceåret 1999 med henblik på indsamling af oplysninger om omsætning opdelt efter aktivitet. Data om de demografiske variabler vil først blive tilgængelige, når registret er operationelt.

Fra referenceåret 1999 vil undersøgelserne i tjenesteydelsessektoren blive udvidet til at dække de manglende aktiviteter i hovedafdeling G i NACE Rev. 1, indbefattet agenturhandel, som i øjeblikket ikke medtages i visse grupper i hovedgruppe 50 i NACE Rev. 1. Et antal spørgsmål vil blive tilføjet i spørgeskemaerne. Der er desuden planer om at øge stikprøvens omfang for hovedafdeling G. Foreløbige resultater vil foreligge for referenceåret 1999 vedrørende hovedafdeling G i NACE Rev. 1, undtagen for Gruppe 52.7 i NACE Rev.1.

Fra referenceåret 1999 og frem vil undersøgelsen vedrørende hotel- og restaurationsvirksomhed være årlig.

Regionale data for hovedafdeling G og H i NACE Rev. 1 vil blive tilvejebragt fra og med referenceåret 1999.

For så vidt angår transportvirksomhed og kommunikation samt forretningsservice vil der efter planen blive vedtaget en national retsakt vedrørende en ny stikprøveundersøgelse. Hvis dette

bliver en realitet, er det målet at iværksætte en 20% stikprøveundersøgelse for referenceåret 2000 eller 2001.

Grækenland

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Inden for industrisektoren var hovedobservationsenheden den lokale enhed, men også den lokale faglige enhed blev undtagelsesvis anvendt. Firmaet og den lokale enhed var i en meget stor del af tilfældene sammenfaldende. Fem typer spørgeskemaer blev anvendt til undersøgelser vedrørende hovedafdeling C til E i NACE Rev. 1:

- ét spørgeskema til undersøgelse inden for råstofudvinding i hovedafdeling C i NACE Rev.1
- to spørgeskemaer blev anvendt til hovedafdeling D i NACE Rev. 1 og gruppe 40.3 vedrørende enheder med over eller under 10 personer
- Y-spørgeskemaet blev anvendt til gruppe 41.0 i NACE Rev. 1 (indvinding, rensning og distribution af vand)
- et specielt spørgeskema direkte fremsendt til det eneste selskab i gruppe 40.1 i NACE Rev. 1 (produktion og distribution af elektricitet).

Der blev ikke foretaget nogen undersøgelse i bygge- og anlægssektoren.

Undersøgelserne blev gennemført ved interview i stedet for postspørgeskemaer eller elektroniske skemaer, og besvarelsesprocenten var derfor tæt på 100. Før referenceåret 1993 blev der ikke indsamlet data for enheder med mindre end 10 ansatte. I løbet af tre referenceår, 1993, 1994 og 1995, gennemførte NSSG en stikprøveundersøgelse vedrørende disse enheder.

Inden for tjenesteydelser forelå der ingen statistik over erhvervsstrukturer før referenceperioden 1995.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

Fra referenceåret 1997 er undersøgelsen en firmabaseret undersøgelse med indsamling af oplysninger om lokale enheder. Desuden er listen over variabler i spørgeskemaet blevet øget.

I referenceperioden 1997 blev der indført en undersøgelse i bygge- og anlægssektoren (oplysninger vedrørende 1998 indsamlet på samme tid). Denne undersøgelse omfatter alle de i forordning 58/97 omhandlede variabler.

Inden for tjenesteydelser er der ved at blive indført et helt nyt system for erhvervsstatistik. Årlige firmabaserede undersøgelser er enten planlagt eller gennemført for følgende aktiviteter i NACE Rev. 1: hovedafdeling G og undergruppe 66.01, 66.03 for referenceårene 1995 og 1996; hovedafdeling H for referenceårene 1996 til 1998; undergruppe 60.22, 60.23, 60.24, 63.12, 64.12 og gruppe 63.3 for referenceårene 1996 og 1997; gruppe 92.1 og 92.2 for referenceårene 1995 til 1998; hovedgruppe 65 for referenceårene 1995 til 1997. Disse undersøgelser tager sigte på indsamling af oplysninger om virksomhedsdemografi, beskæftigelse, driftsindtægter og -udgifter og investering, således at alle de variabler, der kræves i henhold til forordning 58/97, indsamles. Der anvendes ingen størrelsestærskel ud over virksomhedsregistrets meget lave tærskel. Flere af de ovennævnte undersøgelser er enten

blevet forsinket eller afventer grønt lys. Ud over disse undersøgelser foreligger der data fra nationaliserede selskaber for gruppe 60.1, undergruppe 60.21, hovedgruppe 62 og undergruppe 64.11 i NACE Rev. 1.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Datatilgængeligheden i tjenesteydelsessektoren er usikker. På indeværende tidspunkt er der endnu ikke indberettet nogen resultater af de iværksatte undersøgelser til Eurostat. Så vidt vides, er der ingen planer om dækning af flere dele af transport- og kommunikationssektoren (60.3, 63.11, 63.2, 63.4) og samtlige forretningsserviceerhverv.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Inden for industrien vil der eventuelt ikke blive foretaget undersøgelser vedrørende små enheder med under 10 ansatte fra referenceåret 1999, idet administrative kilder vil blive anvendt som grundlag for udarbejdelse af skøn for hele populationen. Foreløbige resultater vil blive udarbejdet for 1999 i industrisektoren. Inden for tjenesteydelser er målet at forbedre kvaliteten og fremskynde formidlingen af dataene.

Spanien

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Industristatistikkerne var centreret om en firmabaseret undersøgelse. Et nyt spørgeskema blev indført i referenceåret 1993. Undersøgelsen dækkede virksomheder med mindst én ansat. Et forenklet spørgeskema blev anvendt til virksomheder med mindre end 20 beskæftigede. Dataindsamlingen var udtømmende for virksomheder med over 20 beskæftigede, mens der anvendtes stikprøver under denne tærskel. Hovedafdeling C, D og E i NACE Rev. 1 var dækket.

Data for bygge- og anlægssektoren blev udarbejdet af ministeriet for offentlige arbejder. Et nyt spørgeskema blev indført i referenceåret 1993. Det anvendte register var baseret på 1978-tællingen og ajourført med oplysninger fra ministeriet. Undersøgelsen omfattede virksomheder i alle størrelseskategorier med specielle spørgeskemaer til virksomheder med mindre end 6 ansatte og til ikke-registrerede virksomheder.

Inden for tjenesteydelser var den eneste sektor, som regelmæssigt blev dækket af undersøgelser, passagertransport. Denne undersøgelse var blevet gennemført årligt siden referenceåret 1991 og dækkede udtømmende alle virksomheder i hovedgruppe 60.1, 60.21, 60.23, 61.1, 62.1, 62.2. i NACE Rev. 1. Rullende pilotundersøgelser i andre servicesektorer blev indledt i referenceåret 1992, således at der hvert år dækkedes forskellige sektorer.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

INE er ved at udforme et integreret mikrodatasystem for industriundersøgelser. Den årlige industriundersøgelse vil være kernen i dette system med en stikprøveundersøgelse af omkring 40 000 enheder. Satellitundersøgelser vil blive sammenkoblet hermed. Området innovation vil være det første, der bliver fuldt integreret. Disse satellitundersøgelser vil udgøre en delstikprøve inden for den årlige industriundersøgelse (ca. 10 000 enheder i forbindelse med innovation). F&U integreres i referenceåret 1998. Firmaet er den overordnede statistiske enhed i undersøgelsen af erhvervsstrukturer inden for industrien, men data vedrørende lokale enheder indsamles for 6 variabler fra virksomheder med mere end 20 ansatte. For virksomheder med mindre end 20 ansatte, men med mere end én lokal enhed, indsamles der

oplysninger om antallet af ansatte. Data for de faglige enheder udarbejdes ved at klassificere de lokale enheder efter deres egen hovedaktivitet og dernæst integrere dem med resultaterne for de lokale enheder, som har samme hovedaktivitet.

Siden referenceåret 1996 er det samme register blevet anvendt i bygge- og anlægssektoren som i industri- og tjenesteydelsessektoren. Der foretages udtømmende undersøgelser af virksomheder med mere end 20 ansatte, mens virksomheder under denne tærskel er genstand for stikprøveundersøgelser.

Pilotundersøgelserne inden for tjenesteydelser, der blev påbegyndt i referenceåret 1992, er blevet videreført. F.eks. var følgende sektorer dækket i de senere referenceår:

- 1995 rengøringsvirksomhed, databehandling og telekommunikation
- 1996 advokatvirksomhed, detektiv- og overvågningsvirksomhed, hoteller, taxikørsel, telekommunikation og anden servicevirksomhed
- 1997 detailhandel, personlige tjenesteydelser, tjenesteydelser på det audiovisuelle område, teknisk afprøvning og analyse, rejse- og turistbureauer.

Alle disse pilotundersøgelser er firmabaserede og dækker enheder i alle størrelseskategorier, herunder virksomheder uden ansatte. Fra og med referenceåret 1998 vil der blive indført et integreret system af tjenesteydelsesstatistikker baseret på to toårige undersøgelser og andre kilder. I 1998 vil dette give mulighed for at udarbejde statistik for næsten halvdelen af tjenesteydelseserhvervene.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

I industrisektoren er det største tilbageværende problem den manglende dækning af virksomheder med 0 ansatte. Derudover skal der gøres noget ved den manglende tilgængelighed af visse flerårige data, og miljøundersøgelsens dækning i 1999 vil være begrænset.

Tilgængeligheden af foreløbige data for tjenesteydelseserhvervene er usikker.

Det spanske statistiske systems evne til at opfylde alle kravene for bygge- og anlægssektorens vedkommende er uvis.

Tilgængeligheden af statistik for tjenesteydelsessektoren vil være betinget af en vellykket implementering af det nye integrerede system af tjenesteydelsesstatistikker for referenceårene 1998 og 1999.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

I industrisektoren vil der blive indført et nyt revideret spørgeskema for referenceåret 1999, der bedre afspejler kravene i forordning 58/97 med indførelsen af nogle nye variabler. Spørgeskemaet til industrivirksomheder med 20 ansatte og derover vil blive ændret, således at det får to formater, et for virksomheder beliggende i én region og et for virksomheder med arbejdssteder i flere regioner. Muligheden for at anvende administrative kilder til tilvejebringelse af oplysninger med henblik på ekstrapolering af data, som ikke er indsamlet i industriundersøgelserne, vil blive undersøgt. En første miljøundersøgelse er planlagt for referenceåret 1999.

Der vil i referenceåret 1999 blive indført et nyt spørgeskema i bygge- og anlægssektoren, som vil indsamle alle de i forordning 58/97 krævede oplysninger baseret på de spanske standarder for virksomhedsregnskaber.

Fra referenceåret 1999 forventes det integrerede system af tjenesteydelsesstatistikker at tilvejebringe statistikker for alle tjenesteydelsesaktiviteter.

Frankrig

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Den vigtigste industriundersøgelse var omfattede tre dele: i) fødevareindustrien, ii) industrisektoren, iii) bygge- og anlægsarbejder og ingeniørarbejde. Derudover blev der foretaget en særlig undersøgelse af små virksomheder. Alle undersøgelserne havde firmaet som den vigtigste observationsenhed og blev gennemført årligt, med undtagelse af undersøgelsen vedrørende små virksomheder, som blev gennemført i fødevareindustrien og fremstillingsindustrien to gange hvert femte år. Tilsammen dækkede disse undersøgelser alle hovedgrupper i hovedafdeling C til F i NACE Rev. 1, undtagen hovedgruppe 37, som var omfattet af undersøgelserne i tjenesteydelsessektoren.

I alle undersøgelserne anvendtes der forenkede spørgeskemaer for mindre virksomheder. Spørgeskemaet i fødevareindustrien anvendte en størrelsestærskel på 10 ansatte. Industriundersøgelsen havde en tærskel på 10 ansatte indtil 1993 og derefter 20. Undersøgelsen vedrørende bygge- og anlægsarbejder og ingeniørarbejde havde en tærskel på 6 ansatte. Under disse tærskler blev der foretaget flerårige undersøgelser for at supplere populationen. Afhængigt af hvilken undersøgelse det drejede sig om, blev stikprøver anvendt til indsamling af data fra virksomheder med mindre end 20 ansatte. Alle undersøgelserne indsamlede oplysninger om demografiske ændringer, indtægter og udgifter (i et resultatopgørelsesformat), balancedata, beskæftigelse og investering samt oplysninger om andre typer statistiske enheder end firmaet. Særlige undersøgelser blev gennemført årligt vedrørende udgifter til miljøbeskyttelse (kun investeringsudgifter), energiforbrug og F&U.

Inden for tjenesteydelser blev der traditionelt foretaget følgende undersøgelser: i) handel, ii) transport, iii) service. Alle undersøgelserne anvendte firmaet som den vigtigste observationsenhed, og de blev gennemført som årlige stikprøveundersøgelser. Følgende tjenesteydelsesaktiviteter inden for det obligatoriske anvendelsesområde for forordning 58/97 var ikke dækket af nogen af undersøgelserne: 55.2, en del af 60.21, 60.3, 62.3, 63.2, 64.1, 73. Virksomheder i alle størrelseskategorier var omfattet af disse undersøgelser, undtagen virksomheder med mindre end 6 ansatte inden for visse transportaktiviteter. Disse undersøgelser i tjenesteydelsessektoren indsamlede oplysninger af samme art som industriundersøgelserne. Den særlige undersøgelse vedrørende F&U blev også gennemført i tjenesteydelsessektoren.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

En ny generation undersøgelser (den fjerde) er gradvis blevet indfaset mellem referenceårene 1996 og 1997. Den nye undersøgelse i bygge- og anlægssektoren iværksattes i referenceperioden 1997, og undersøgelsen i industri- og fødevareindustri sektoren blev ændret i referenceperioden 1996. Disse undersøgelser er hovedkilden til de foreløbige resultater.

Data for hovedgruppe 37 i NACE Rev. 1 vil blive tilgængelige fra referenceåret 1998.

Fra og med referenceperioden 1996 dækker dataene for industrien alle virksomheder uanset størrelse. Selv om den flerårige dataindsamling for små industrivirksomheder fortsættes, vil data for disse virksomheder blive tilvejebragt fra administrative kilder.

Oplysninger om antallet af deltidsansatte, lærlinge og arbejdstimer vil blive taget fra den årlige arbejdsmarkedsoversigt (DADS).

I tjenesteydelsessektoren er størstedelen af de manglende aktiviteter inden for transport og kommunikation siden referenceåret 1996 blevet dækket enten ved udvidelse af de gennemførte undersøgelser eller på grundlag af skøn. De små virksomheder, som ikke var omfattet af undersøgelsen inden for visse transportaktiviteter, vil også blive omfattet af undersøgelsen fra dette tidspunkt. Fra referenceåret 1997 vil små virksomheder inden for rammerne af undersøgelsen i tjenesteydelsessektoren kun blive undersøgt hver andet år, og skøn udarbejdet på grundlag af administrative data vil erstatte resultaterne i de mellemliggende år. Aktivitetsdækningen inden for handel vil blive øget i referenceåret 1998, således at størstedelen af gruppe 55.2 i NACE Rev. 1 bliver dækket.

I alle sektorer er størstedelen af de endelige resultater siden referenceåret 1996 blevet udarbejdet på grundlag af et system, hvori undersøgelsesdata og administrative data sammenlignes og integreres.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Der er endnu ingen planer om at indsamle data om i) hjemmearbejdende i industrisektoren ii) indtægter ved underentreprise i bygge- og anlægssektoren iii) langtidsleje.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Det er hensigten at udarbejde regionale statistikker for bygge- og anlægssektoren på grundlag af den årlige arbejdsmarkedsoversigt (DADS) - første gang i referenceåret 1999.

Irland

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

I industrisektoren dækkede spørgeskemaet virksomheder med tre eller flere beskæftigede. Der anvendtes et specielt skema til mindre virksomheder. Af de 4 440 virksomheder i denne population omfattede ca. 200 mere end én lokal enhed, og disse modtog et separat skema. Desuden blev der foretaget en undersøgelse vedrørende industrielle lokale enheder inden for industrien og tjenesteydelser. Undersøgelserne var udtømmende over de fastsatte tærskelværdier. Administrative kilder blev kun anvendt som erstatning for manglende svar eller forsinkede data.

I bygge- og anlægssektoren blev der kun anvendt ét skema, som dækkede virksomheder med 20 beskæftigede og derover. Ca. 300-350 virksomheder modtog spørgeskemaet. Denne undersøgelse var udtømmende over den fastsatte tærskel.

Der blev gennemført årlige undersøgelser i tjenesteydelsessektoren fra referenceåret 1991, dog med rotationsundersøgelser af de forskellige sektorer. Disse firmabaserede undersøgelser dækkede hovedafdeling G, H og K i NACE Rev. 1 uden anvendelse af nedre tærskler. Undersøgelserne var baseret på stratificerede stikprøver, som var udtømmende for virksomheder med 20 beskæftigede og derover. Undersøgelserne indsamlede oplysninger om indtægter og udgifter, lagre, investeringer og beskæftigelse.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

Siden referenceåret 1995 er der blevet indberettet fortrolige data vedrørende industrierhvervene til Eurostat. I industrien blev virksomhedsspørgeskemaerne vedrørende henholdsvis referenceåret 1995 og 1996 ændret på afgørende punkter med henblik på en tilnærmelse til nationalregnskabsopstillingen og opfyldelse af kravene i forordning 58/97. Mange af ændringerne drejede sig om forenklinger af spørgeskemaerne. Der blev foretaget følgende udvidelser, som øger den i forordning 58/97 krævede datatilgængelighed:

- F&U og finansiel leasing er blevet tilføjet
- variablen omsætning er blevet forenklet: Eksportvirksomhed er blevet samlet i ét spørgsmål, og et nyt spørgsmål om datterselskaber er blevet tilføjet
- et spørgsmål om vikarer er blevet tilføjet
- antal deltidsbeskæftigede og antal arbejdstimer er blevet tilføjet.

Der blev ikke foretaget nævneværdige ændringer i referenceperioden 1997. I referenceperioden 1998 blev spørgsmålet om antal arbejdstimer taget ud og spørgsmål om udgifter til brændstof tilføjet.

I bygge- og anlægssektoren er spørgeskemaet ikke blevet ændret, da de fleste krav vedrørende variable i forordning 58/97 allerede var opfyldt i den eksisterende undersøgelse. Der er fremsendt spørgeskemaer til virksomhederne for både referenceåret 1997 og 1998 med henblik på at afkorte den tid, der går, før dataene kan indberettes.

I tjenesteydelsessektoren er den væsentligste ændring udvidelsen af den årlige undersøgelse til at dække hovedafdeling G, H, I og K i NACE Rev. 1 fra referenceåret 1996. Stikprøvens omfang blev stærkt forøget i referenceperioden 1998 for at tage højde for den reviderede geografiske NUTS-klassifikation.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Der er endnu ingen forslag om at fjerne tærsklerne i industrien og bygge- og anlægssektoren på henholdsvis 3 og 20 beskæftigede.

Det er endnu ikke planlagt at udarbejde foreløbige resultater for tjenesteydelsessektoren.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden frem

Foreløbige resultater for industrien og bygge- og anlægssektoren vil efter planen blive udarbejdet i 1999.

Et langt, løbende projekt er under afvikling med henblik på forbedring af virksomhedsregistrets kvalitet og udskiftning af et separat industriregister med et centralt virksomhedsregister.

Italien

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

I industrien blev der foretaget en udtømmende regnskabsundersøgelse i virksomheder med 20 beskæftigede eller derover inden for hovedafdeling C, D og F i NACE Rev. 1. Denne undersøgelse er blevet gennemført årligt siden referenceåret 1989. Undersøgelsen indsamlede både oplysninger om virksomhedernes resultatopgørelse og balance og om den regionale aktivitetsopdeling. En anden undersøgelse blev foretaget af små virksomheder med 1-19 beskæftigede for hovedafdeling C (afdeling CA blev tilføjet i 1992), hovedafdeling D (afdeling DF blev tilføjet i 1994) og hovedafdeling F i NACE Rev. 1. For virksomheder med 10-19 beskæftigede var undersøgelsen blevet gennemført årligt siden referenceåret 1985 og for virksomheder med 1-9 beskæftigede siden referenceåret 1992. Denne undersøgelse havde form af en stikprøve og indsamlede oplysninger om et forenklet sæt virksomhedsregnskaber.

I tjenesteydelsessektoren blev der foretaget de samme undersøgelser. Den udtømmende regnskabsundersøgelse dækkede virksomheder med 20 beskæftigede eller derover i hovedafdeling G, H, I og K (ekskl. hovedgruppe 73) i NACE Rev. 1. Stikprøveundersøgelsen af små virksomheder med 1-19 beskæftigede dækkede hovedafdeling G, H, I, J (ekskl. hovedgruppe 65 og 66), K, M, N og O (ekskl. hovedgruppe 91) i NACE Rev. 1.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

Fra og med undersøgelsen vedrørende referenceåret 1995 har stikprøveundersøgelsen af små virksomheder og regnskabsundersøgelsen haft samme aktivitetsdækning (undtagen for hovedgruppe 67 for undersøgelsen vedrørende virksomheder med 20 beskæftigede eller derover). Undersøgelserne vedrørende referenceåret 1995 var baseret på en foreløbig udgave af det nye virksomhedsregister ASIA, og undersøgelserne vedrørende referenceåret 1996 anvendte den opdaterede version af ASIA.

For referenceåret 1996 er der indført nye spørgeskemaer for begge undersøgelser. Ændringerne havde til formål at tilnærme skemaets struktur til de oplysninger, der var tilgængelige på firmaniveau (i højere grad baseret på regnskabsstandarder), og at tilføje yderligere variabler med henblik på gennemførelsen af forordning 58/97. For referenceåret 1998 er der planlagt en mere omfattende anvendelse af administrative data. Stikprøveundersøgelsen vil dække virksomheder med mindre end 100 beskæftigede, og den udtømmende undersøgelse vil dække virksomheder med 100 beskæftigede eller derover.

En pilotundersøgelse for referenceåret 1997 er under gennemførelse med henblik på at iagttage udgifter til miljøbeskyttelse. Denne undersøgelse gennemføres ved anvendelse af den lange udgave af det spørgeskema, der anvendtes til den mellemliggende tælling I skrivende stund indsamles der stadig data.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Der forventes ingen problemer på indeværende tidspunkt.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Der er en generel tendens til øget anvendelse af administrative data og dermed til at begrænse antallet af spørgeskemaer og til at foretage mere effektive og koordinerede stikprøveundersøgelser med henblik på at mindske respondentbyrden. Det vil desuden blive tilstræbt at fremskynde udarbejdelsen af resultaterne og forbedre disse kvalitets gennem

selektiv redigering af resultaterne for individuelle enheder, som både kan indeholde fejl og have en signifikant indvirkning på de endelige resultater.

Luxembourg

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Undersøgelsessystemet i industri- og bygge- og anlægssektoren før gennemførelsen af forordning 58/97 var det samme, som var blevet anvendt siden referenceåret 1991. Der blev anvendt separate spørgeskemaer for henholdsvis industrisektoren og bygge- og anlægssektoren. Begge spørgeskemaer blev sendt en gang om året til virksomheder med 20 beskæftigede eller derover og til et udsnit af virksomheder med under 20 beskæftigede. Hovedenheden var firmaet. Data vedrørende faglige enheder blev indsamlet i vigtige sektorer (jern og stål, gummi- og plastprodukter). Undersøgelserne indsamlede oplysninger om driftsindtægter og -udgifter og beskæftigelse og om andre variabler.

I tjenesteydelsessektoren blev der gennemført forskellige sektorspecifikke undersøgelser under anvendelse af en ensartet metodologi: undersøgelse vedrørende handel, undersøgelse vedrørende hotel-, restaurations- og cafévirksomhed, undersøgelse vedrørende transportvirksomhed (herunder rejsebureauer), undersøgelse vedrørende servicevirksomhed og undersøgelse vedrørende tjenesteydelser på det audiovisuelle område. Nogle af undersøgelserne går tilbage til 1980'erne, men undersøgelserne vedrørende forretningservice blev indført på et senere tidspunkt. De fleste af undersøgelserne var flerårige og blev gennemført ca. hvert femte år. Ingen af dem anvendte tærskelværdier, og følgelig indgik virksomheder i alle størrelseskategorier i undersøgelserne. Den vigtigste statistiske enhed var firmaet. De indsamlede oplysninger vedrørte regnskabsdata (resultatopgørelse m.m.), beskæftigelse og afviklede arbejdstimer, arbejdskraftomkostninger og sektorspecifikke spørgsmål. Alle undersøgelserne blev gennemført på stikprøvebasis.

Ved siden af undersøgelserne i tjenesteydelsessektoren blev der hvert år foretaget en særlig undersøgelse af store virksomheder og indsamlet oplysninger om ca. 20 virksomheder, som tilsammen tegnede sig for en stor procentdel af aktiviteten i den luxembourgske tjenesteydelsesøkonomi (som f.eks. telekommunikation og tjenesteydelser på det audiovisuelle område).

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

En revideret undersøgelse er ved at blive udviklet med henblik på at imødekomme de krav, der stilles med gennemførelsen af forordning 58/97, den nye ENS og den planlagte indførelse af en ny regnskabsplan. Sigtet med disse og andre tiltag er generelt at gøre livet lettere for små virksomheder.

Et nyt undersøgelsessystem blev taget i brug i referenceåret 1996. Der var udarbejdet nye spørgeskemaer for hovedafdeling C til E, F, G, H, I, K i NACE Rev. 1 samt anden servicevirksomhed. Der var desuden udarbejdet særlige spørgeskemaer for anden finansieringsvirksomhed end bankvirksomhed og for servicevirksomhed i forbindelse med pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed. Virksomheder i en enhver størrelseskategori indgår i undersøgelserne, men der anvendes reducerede spørgeskemaer for stikprøvepopulationen bestående af virksomheder med mindre end 50 ansatte eller en årlig omsætning på mindre end 280 mio. LUF (7 mio. EUR). Virksomhederne kan vælge mellem at udfylde spørgeskemaerne eller at indsende deres offentliggjorte regnskaber til STATEC. Det indebærer en betydelig mindskelse af byrden for respondenterne, men en betydelig større

arbejdsbyrde for STATEC. Det skal bemærkes, at med indførelsen af denne nye undersøgelse i referenceåret 1996 er tjenesteydelsessektoren for første gang omfattet af en undersøgelse på årsbasis. Spørgeskemaerne indsamler oplysninger om beskæftigelse, driftsindtægter og -udgifter, resultatopgørelse, balance og investering. Der blev foretaget mindre ændringer af spørgeskemaet for referenceåret 1997, som tog højde for visse problemer, der var konstateret i forbindelse med indførelsen af det nye system i referenceåret 1996.

Den årlige undersøgelse af store virksomheder videreføres i sin hidtidige form.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Det nye undersøgelsessystem forventes at opfylde så godt som alle kravene i forordning 58/97, og det eneste problem er en eventuel overskridelse af fristen for indberetning af data; idet det ikke er sandsynligt, at data for referenceåret 1999 vil blive indberettet inden for fristen på 18 måneder.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Ingen planlagte ændringer.

Nederlandene

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Den vigtigste output/produktionsundersøgelse i industrien blev ændret i referenceåret 1994, da produktstatistikken (der nu indsamles under PRODCOM) blev udskilt og et nyt spørgeskema indført. Den anvendte indberetningsenhed var firmaet, og undersøgelsen dækkede alle aktiviteter i hovedafdeling D til F i NACE Rev. 1. For de fleste, men ikke alle aktiviteter, dækkede undersøgelsen virksomheder med mindst én ansat. I de øvrige tilfælde svingede tærsklerne mellem 1 og 20 ansatte. I de tilfælde, hvor virksomheder med mindre end 20 ansatte inden for hovedafdeling D til E i NACE Rev. 1, var dækket, havde undersøgelsen form af stikprøver, og det samme gjorde sig gældende for virksomheder i bygge- og anlægssektoren med mindre end 50 ansatte. Undersøgelsen blev gennemført på årsbasis.

Investeringsundersøgelsen dækkede hovedafdeling C til F i NACE Rev. 1 for alle virksomheder med 10 ansatte eller derover. Undersøgelsen gennemførtes på årsbasis. Stikprøveundersøgelser blev kun anvendt for virksomheder i bygge- og anlægssektoren med mindre end 50 ansatte.

Data vedrørende udgifter til F&U og miljøbeskyttelse indsamledes ved separate undersøgelser.

I tjenesteydelsessektoren dækkede produktionsstatistikken årligt hovedafdeling 50, 51 (ekskl. gruppe 51.1), 52 (ekskl. undergruppe 52.31), 55, 60, 61, 62, 63, 64, 71, 72, 74 (ekskl. undergruppe 74.11 og gruppe 74.6). Alle størrelseskategorier var dækket undtagen virksomheder med mindre end 5 ansatte i undergruppe 74.15 (ikke-finansielle holdingselskaber) i NACE Rev. 1. Alle disse undersøgelser blev gennemført på årsbasis. Undersøgelsesenheden var firmaet. Stikprøveundersøgelser anvendtes for virksomheder med mindre end 20 ansatte, undtagen for undergruppe 74.15 i NACE Rev. 1, hvor alle virksomheder med 5 ansatte eller derover var dækket udtømmende.

Foruden disse undersøgelser, der var tilrettelagt efter økonomisk aktivitet, udarbejdede CBS lønregnskabsstatistikker vedrørende alle aktiviteter og desuden afledtes oplysninger om virksomhedsdemografi fra virksomhedsregistret.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

I industrien vil spørgeskemaerne blive udvidet til at dække hovedafdeling C i NACE Rev. 1. For hovedafdeling E vil virksomheder med mindre end 20 ansatte tillige blive omfattet af en pilotundersøgelse, der skal gennemføres i referenceåret 1998. Det bemærkes, at for hovedafdeling E i NACE Rev. 1 vil disse mindre enheder blive dækket udtømmende og ikke ved stikprøver, som det bruges for andre aktiviteter. Investeringsdata vil desuden blive indsamlet via stikprøver for virksomheder med mindre end 20 ansatte i hovedafdeling C til F.

I tjenesteydelsessektoren er der iværksat forskellige foranstaltninger. Der er ligeledes iværksat en ny undersøgelse, der dækker referenceårene 1995 og 1996 vedrørende undergruppe 52.31 i NACE Rev. 1. Gruppe 51.1 indgår i den årlige undersøgelse for referenceåret 1997.

Udarbejdelsen af regionale data påbegyndtes i referenceåret 1995.

Anvendelsen af lønregnskabsstatistik og registret til estimering af virksomhedsdemografiske data er blevet udvidet med henblik på at opfylde de fleste af kravene i forordning 58/97.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Oplysninger om antallet af lærlinge vil eventuelt ikke foreligge ved udgangen af referenceåret 1999 og heller ikke oplysninger om nyåbnede og lukkede virksomheder, idet der især er problemer med detaljeringsgraden for de to sidstnævnte kategorier.

Finansiell leasing er endnu ikke dækket for hovedgruppe 51 og 52 i NACE Rev. 1.

Tilstrækkeligt detaljerede og pålidelige foreløbige resultater vil først foreligge inden for en frist på 12 måneder.

Data vedrørende opdelingen af resultater efter ejertype vil ikke foreligge ved afslutningen af referenceåret 1999.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Pilotundersøgelsen vedrørende små virksomheder i hovedafdeling E i NACE Rev. 1, der gennemførtes i 1998, forventes at blive gennemført som en regulær undersøgelse fra referenceåret 1999.

Spørgeskemaet vil i referenceåret 1999 blive udvidet for hovedgruppe 50 i NACE Rev. 1 til flere variabler.

De mulige datakilder vedrørende hovedgruppe 70 i NACE Rev. 1 er en blanding af fiskale data (selskabsskat) og årsregnskaber. Virksomhedsregistret er grundlaget for populationsudvælgelsen. Det går fremad med arbejdet vedrørende gruppe 70.3 i NACE Rev. 1, og dele af gruppe 70.2 i NACE Rev. 1 er allerede dækket. Det forventes, at der vil foreligge data for hele hovedgruppen ved afslutningen af referenceåret 1999.

Der vil blive udarbejdet foreløbige resultater for referenceåret 1999 på grundlag af tidlige besvarelser af spørgeskemaerne inden for visse aktiviteter og på kortsigtede indikatorer i andre, bl.a. i tjenesteydelsessektoren.

Der er iværksat en række kvalitetsrelaterede projekter (sammenhæng mellem kilderne, fælles metoder og redskaber) og projekter vedrørende respondentbyrden (optimal anvendelse af administrative data), og disse projekter vil blive videreført. Formålet er at øge effektiviteten og mindske byrden. Projekterne drejer sig bl.a. om øget anvendelse af elektronisk dataudveksling og erstatning/supplering af statistiske undersøgelsesdata med administrative data.

Østrig

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Industridata blev indsamlet på grundlag af tre årlige undersøgelser: industriundersøgelsen, undersøgelsen i bygge- og anlægssektoren og undersøgelsen vedrørende elektricitetsforsyning. Der var ingen tærskler for størrelsesklasse i disse undersøgelser. Undersøgelserne var udtømmende i virksomheder med over 20 beskæftigede, og under disse tærskler anvendtes der stikprøver, undtagen i undersøgelsen vedrørende elektricitetsforsyning, der var udtømmende for alle størrelsesklasser.

Disse statistikker over erhvervsstrukturer blev i årene 1976, 1983 og 1988 suppleret med totaltællinger (tælling af andre bedrifter end landbrugsbedrifter) inden for: handel, oplagring; hotel- og restaurationsvirksomhed; transport, kommunikation; finansielle mellemlid; privat forsikring og anden servicevirksomhed. Læger, advokater, skatterådgivere, civilingeniører og andre liberale erhverv var ikke omfattet. I de samme år havde også den årlige stikprøveundersøgelse i SMV-fremstillingsektoren form af en udtømmende undersøgelse.

“Betrieb” (den faglige enhed/den lokale faglige enhed) var den vigtigste indberetningsenhed. Undersøgelserne indsamlede oplysninger om beskæftigelse, lønninger, investeringer, lagre og detaljerede statistiske data om forbrug.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

Fra og med referenceåret 1995 er undersøgelserne vedrørende industrien og tjenesteydelsessektoren blevet stærkt samordnet. For referenceåret 1995 blev der foretaget en totaltælling med en ny serie spørgeskemaer. Formålet hermed var i) at sikre tilpasning til ENS 95 ii) at indføre en ny 6-cifret klassifikation iii) at oprette et nyt firmaregister. Det nye undersøgelsessystem har siden referenceåret 1995 været baseret på tre enheder, firmaet, Betriebe (den lokale faglige enhed) og den lokale enhed med hvert sit spørgeskema. Der anvendes forskellige spørgeskemaer inden for henholdsvis industri- og bygge- og anlægssektoren; finansieringsvirksomhed og handel; samt tjenesteydelser. De nye spørgeskemaer indsamler alle oplysninger om virksomhedernes resultatopgørelse med undtagelse af ekstraordinære indtægter og udgifter, samt oplysninger om beskæftigelse, lagre (ikke for finansieringsvirksomhed), F&U (kun i industrien og bygge- og anlægssektoren), udgifter til miljøbeskyttelse (kun i industrien og bygge- og anlægssektoren) og investeringer. Derudover indsamles der et mindre omfattende sæt oplysninger fra lokale faglige enheder og lokale enheder. Disse spørgeskemaer tilvejebringer alle de oplysninger, der kræves i henhold til forordning 58/97.

Der blev ikke foretaget nogen undersøgelse i referenceåret 1996, men der blev udarbejdet aggregerede skøn for et reduceret sæt variabler. Fra og med referenceåret 1997 foretages der en årlig undersøgelse, som grundlæggende er den samme som den tælling, der blev gennemført i referenceåret 1995, men som indfører en 20% stikprøve. 40 000 virksomheder indgår i stikprøven afhængigt af de forskellige stratas homogenitet (NACE Rev. 1 og størrelsesklasser udtrykt ved antal beskæftigede). For at fordele respondentbyrden så jævnt som muligt udtages en ny stikprøve årligt. På grundlag af forskellige størrelsesklasser udtrykt i omsætning og antal beskæftigede anvendes et reduceret sæt variabler for mindre virksomheder. Det samme spørgeskema blev anvendt i 1997 som i referenceåret 1995 med nogle få ændringer.

De i forordning 58/97 fastsatte krav for forsikringssektoren opfyldes fuldt ud af dataene fra forsikringstilsynsmyndigheden. Data for sektoren for finansieringsvirksomhed hidrører i vid udstrækning fra den østrigske centralbanks bankstatistik.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Der er ingen planer for udarbejdelse af foreløbige resultater.

Der vil eventuelt være problemer med at overholde fristen for indberetning af de endelige resultater, fordi virksomhederne i mange tilfælde først afslutter deres regnskaber 12-15 måneder efter afslutningen af referenceperioden.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1998 og tiden efter

Ingen planlagte ændringer.

Portugal

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

I industrien var undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - indtil referenceåret 1994 - baseret på 21 spørgeskemaer, der var differentieret efter størrelse og aktivitet. De årlige undersøgelser dækkede virksomheder i alle størrelseskategorier med anvendelse af stikprøver for virksomheder med mindre end 20 ansatte. Undersøgelserne var baseret på firmaet, og der indsamledes yderligere oplysninger vedrørende andre enheder. Trods den fuldstændige dækning vedrørte de resultater, der indberettedes til Eurostat, kun virksomheder med 100 ansatte og derover for hovedafdeling C til E i NACE Rev. 1 og virksomheder med 20 ansatte og derover for bygge- og anlægssektoren. Spørgeskemaet indsamlede oplysninger om indtægter og udgifter i et resultatopgørelsesformat, balancen, beskæftigelsen, udgifter til F&U og miljøbeskyttelse. Der blev også indsamlet oplysninger om lokale enheder.

Inden for tjenesteydelser blev der foretaget en undersøgelse af samme art som i industrien. Opbygningen af statistikker over erhvervsstrukturer inden for tjenesteydelser blev påbegyndt allerede i referenceåret 1987. Den årlige undersøgelse var firmabaseret og indsamlede data om indtægter og udgifter i et resultatopgørelsesformat, balancen og beskæftigelsen. Der blev også indsamlet oplysninger om lokale enheder. Stikprøveundersøgelser anvendtes for virksomheder med mindre end 20 ansatte, som fik tilsendt et forenklet spørgeskema.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

I referenceåret 1996 indførtes en ny generation spørgeskemaer, som dækkede alle sektorer (inkl. landbrug) med undtagelse af finansielle tjenesteydelser. Formålet med disse ændringer var at opfylde kravene i ENS og forordning 58/97 samt nationale behov. Den nye årlige undersøgelse har ingen nedre størrelsestærskel, men anvender forskellige spørgeskemaer for virksomheder med 20 ansatte og derover og virksomheder, der ligger under denne tærskel. Til disse spørgeskemaer hører bilag, som indsamler de i henhold til forordning 58/97 krævede sektorspecifikke oplysninger. Undersøgelsen er udtømmende for virksomheder i delpopulationen 100 ansatte og derover, mens der under denne tærskel anvendes stikprøver. Indberetningsenheden er firmaet, men der indsamles også data vedrørende lokale faglige enheder og biaktiviteter. Den indsamlede information er den samme som i de gamle spørgeskemaer og dækker oplysninger om indtægter og udgifter, balancen og beskæftigelsen

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Muligheden for at udarbejde data for faglige enheder og lokale enheder er ved at blive undersøgt, og det samme gælder for udarbejdelsen af skøn for virksomheder med mindre end 20 beskæftigede.

Der forudses problemer med respondentbyrden og datakvaliteten for en række variabler, som ikke indgår i nationalregnskabsplanen.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Udarbejdelsen af foreløbige resultater starter som krævet for referenceåret 1999. Udgifter til F&U og miljøbeskyttelse vil blive dækket af den årlige erhvervsundersøgelse fra 1999, og det samme vil variablerne betalinger til vikarer, indtægter ved underentreprise og investering i køb af software.

Det vil blive undersøgt, om det er muligt at levere størrelsesklassedata opdelt efter beskæftigelse, navnlig for hovedafdeling G til K i NACE Rev. 1, og det samme for opdeling efter omsætning for handel.

Finland

Undersøgelsessystemet på det tidspunkt, da forordning 58/97 blev vedtaget

Der blev foretaget to parallelle undersøgelser i industrisektoren før referenceåret 1995. Industristatistikken dækkede virksomheder med mindst 5 beskæftigede i hovedafdeling C til E i NACE Rev. 1 samt mindre virksomheder med en omsætning svarende til enheder med 5-10 beskæftigede. Undersøgelsen var årlig, og der anvendtes ikke stikprøver. Der indsamledes oplysninger om beskæftigelsen, arbejdskraftomkostninger, indtægter og udgifter, investeringer, lagre samt produktopdelinger efter output og forbrug. Regnskabsstatistikken dækkede på årsbasis hovedafdeling C, D og F i NACE Rev. 1 samt gruppe 40.1 i NACE Rev. 1. Der blev anvendt en størrelsestærskel på 5 beskæftigede undtagen i bygge- og anlægssektoren, hvor der ikke var fastsat nogen tærskel. Undersøgelsen anvendte stikprøver med udtømmende dækning startende med enheder med 100 beskæftigede i industrien og 50 beskæftigede i bygge- og anlægssektoren. Der blev indsamlet oplysninger om beskæftigelse, resultatopgørelse, balance, investeringer og lagre. Separate spørgeskemaer anvendtes for bygge- og anlægssektoren og for store og små industrivirksomheder. Kun dataene fra de statistiske undersøgelser af industrivirksomheder blev indberettet til Eurostat.

Foreløbige resultater blev offentliggjort inden for en frist på fem måneder for store virksomheder (med 500 beskæftigede og derover for hovedafdeling C til E i NACE Rev. 1 og 50 beskæftigede og derover for hovedafdeling F). Data vedrørende lokale faglige enheder blev for nogle variabler beregnet inden for syv måneder.

I tjenesteydelsessektoren var den eneste anvendte statistiske undersøgelse en årlige regnskabsundersøgelse. Aktivitetsdækningen omfattede hovedafdeling G, H, undergruppe 60.21, 60.23, 60.24, hovedgruppe 61, undergruppe 63.11, gruppe 63.3, 63.4, 64.2, hovedgruppe 72, gruppe 74.1-74.4, 74.6 og 74.7 i NACE Rev. 1. Virksomheder i alle størrelseskategorier var omfattet undtagen i hovedafdeling H, hvor der anvendtes en nedre tærskel på 50 ansatte. De indsamlede oplysninger var regnskabsdata (resultatopgørelse, balance) investering og beskæftigelse. Undersøgelsen var udtømmende for transportaktiviteter undtagen for undergruppe 60.24 i NACE Rev. 1 (tærskel på 50 ansatte). For de øvrige aktiviteter var den udtømmende over en tærskel på henholdsvis 20, 50 og 100 ansatte, mens der under disse tærskler anvendtes stikprøver.

Ud over regnskabsstatistikken er der siden 1995 anvendt administrative data som grundlag for udarbejdelsen af resultater for tjenesteydelsesaktiviteter, som ikke var dækket af undersøgelsen.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

For referenceåret 1995 er industristatistikken og regnskabsundersøgelsen vedrørende industri- og bygge- og anlægssektoren blevet slået sammen i ét spørgeskema. Spørgeskemaet var allerede blevet ændret på grundlag af Kommissionens forslag til forordning 58/97, og dermed var de fleste af de nye variabler allerede blevet tilføjet. For referenceperioden 1995 var tærsklen for undersøgelsen 10 beskæftigede, men enheder med færre beskæftigede dækkedes også, hvis deres aktivitet var sammenlignelige med hensyn til andre mål. Undersøgelsen blev suppleret med administrative data fra skattevæsenet. Desuden dækkedes alle elektricitetsværker og industrielle lokale faglige enheder tilhørende ikke-industrielle virksomheder med 20 beskæftigede og derover. Den ny undersøgelse var baseret på den retlige enhed, men der indgik også et bilag vedrørende indsamling af oplysninger om lokale faglige enheder for enheder med flere lokale faglige enheder. Spørgeskemaerne var baseret på en resultatopgørelse, og de detaljerede produktstatistikker indgik stadig heri. Data om bygge- og anlægssektoren blev for første gang indberettet til Eurostat for referenceåret 1995. Størrelsetærsklen er blevet hævet til 20 beskæftigede for hovedafdeling C til E i NACE Rev. 1 for referenceåret 1996. 1997 er det første referenceår med en separat PRODCOM-undersøgelse, og derfor er den detaljerede produktstatistik taget ud af strukturundersøgelsen. Desuden er der tilføjet en yderligere opdeling af investeringer som krævet i forordning 58/97.

Eksisterende F&U-statistik anvendes som grundlag for tilvejebringelsen af de F&U-variabler, der kræves i henhold til forordning 58/97. Disse variabler er blevet indberettet fra og med referenceperioden 1996.

Siden 1995 har der foreligget administrative data for alle de tjenesteydelsesaktiviteter, der obligatorisk skal dækkes i henhold til forordning 58/97, og de supplerer således den finske tjenesteydelsesstatistik dækning. For referenceåret 1996 blev der indført en tærskel for undersøgelserne på 10 beskæftigede. Denne tærskel er blevet hævet til 20 beskæftigede for hovedafdeling H og en del af hovedafdeling G i NACE Rev. 1. Administrative data anvendes i stedet for undersøgelsen for disse små virksomheder og for aktiviteter, som ikke er dækket af undersøgelsen. Disse ændringer i den statistiske undersøgelses dækning medfører, at der ikke længere anvendes stikprøver, men at en række variabler nu imputeres.

Foreløbige resultater udarbejdes i en første fase for større virksomheder og i en anden fase for virksomheder i alle størrelseskategorier. Siden 1997 er visse tjenesteydelsesaktiviteter blevet medtaget i disse tal.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Der forudses ingen problemer på indeværende tidspunkt.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

For referenceåret 1999 vil spørgeskemaets indhold blive udvidet med henblik på at dække de resterende variabler og således opfylde kravene i forordning 58/97 vedrørende årlige data. De flerårige variabler i bilag 3 i forordning 58/97 vil blive tilføjet senere.

Ændringer i den nationale lovgivning om virksomhedsregnskaber vil medføre ændringer i spørgeskemaerne, men ventes ikke at influere på datatilgængeligheden for statistik over erhvervsstrukturer. Der er planlagt en omfattende harmonisering af skatteregisterdata og indsamlingen af statistiske data med henblik på øget anvendelse af administrative data og heraf følgende mindske af respondentbyrden.

Der vil løbende blive foretaget kvalitetsforbedringer, navnlig vedrørende imputeringer baseret på skattedata.

Sverige

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Der anvendtes to sideløbende kilder til indsamling af industridata i Sverige.

Industristatistikken baseret på lokale faglige enheder dækkede hovedafdeling C og D i NACE Rev. 1. Desuden blev der gennemført specielle undersøgelser i bygge- og anlægssektoren og inden for gas-, elektricitets- og fjernvarmeforsyning. Industriundersøgelsen anvendte en tærskel på 5 ansatte for lokale faglige enheder (tilhørende virksomheder med 10 ansatte). Elektricitets- og fjernvarmeundersøgelsen anvendte en tærskel på mellem 100 og 400kW kapacitet. De øvrige undersøgelser anvendte ingen tærskel. Alle undersøgelserne var årlige. Observationsenhederne var de lokale faglige enheder for industriundersøgelsen, den faglige enhed for gasforsyningsundersøgelsen, individuelle anlæg eller kraftværker for elektricitets- og fjernvarmeundersøgelsen og firmaet i bygge- og anlægssektoren. Alle undersøgelserne var udtømmende undtagen bygge- og anlægsundersøgelsen, hvor der blev anvendt stikprøver for delpopulationen af virksomheder med færre end 50 ansatte.

Regnskabsstatistikken blev afledt fra årsberetninger og statistiske spørgeskemaer. Alle aktiviteter i hovedafdeling C til F i NACE Rev. 1 (m.fl.) blev dækket på årsbasis. Statistikken dækkede alle ikke-finansielle virksomheder inden for sektoren selskaber. Stikprøver anvendtes for virksomheder med 20 ansatte eller derunder. Der indsamledes oplysninger om resultatopgørelser, balancer og investeringer. Spørgeskemaer blev anvendt for virksomheder med 50 ansatte eller derover og offentliggjorte årsberetninger for mindre virksomheder. Disse offentliggjorte beretninger blev enten fremsendt af virksomhederne selv eller taget fra det nationale patent- og varemærkeregisterkontor.

I tjenesteydelsessektoren blev der udelukkende anvendt regnskabsstatistik. Ligesom for industrisektoren blev der foretaget spørgeskemaundersøgelser i virksomheder med 50 ansatte eller derover og anvendt administrative registre for mindre virksomheder. Alle tjenesteydelsesaktiviteter, for hvilke dataindberetning er obligatorisk i henhold til forordning

58/997, undtagen hovedgruppe 70 i NACE Rev. 1, var dækket. Stikprøver anvendtes for delpopulationen af virksomheder med færre end 50 ansatte.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

For industrisektorerne var den detaljerede produktstatistik, der kræves i forbindelse med PRODCOM-undersøgelsen, adskilt fra industristatistikken. Et revideret industristatistisk spørgeskema uden produktstatistik blev indført for referenceåret 1996. For referenceåret 1997 er industri- og regnskabsstatistikken blevet slået sammen i ét spørgeskema baseret på firmaet og med et indstik for hver lokal faglig enhed. Det nye spørgeskema sendes til virksomheder med 50 ansatte eller derover. Indstikket vedrørende den lokale faglige enhed vil gradvis blive omdannet til et indstik vedrørende den faglige enhed. Den nye undersøgelse dækker også bygge- og anlægssektoren. Administrative data vil fortsat blive anvendt for små virksomheder med under 50 ansatte.

Virksomhedsregistret anvendes til udarbejdelse af demografisk statistik. Også de eksisterende undersøgelser vedrørende F&U og beskæftigelse anvendes. Der er gennemført en pilotundersøgelse med henblik på inddragelse af oplysninger om miljøbeskyttelse i hovedundersøgelsen.

Inden for tjenesteydelser har den regnskabsstatistiske undersøgelse været udtømmende siden referenceperioden 1996. Aktivitetsdækningen er for referenceperioden 1997 blevet udvidet til at omfatte hovedgruppe 70 i NACE Rev. 1.

For referenceårene 1995 og 1996 blev de foreløbige resultater udarbejdet på grundlag af finansstatistikken for virksomheder med 50 ansatte, som ikke havde gennemgået omstruktureringer siden det foregående år. Et mere fuldstændigt sæt foreløbige resultater udarbejdes efter 15 måneder, to måneder før de endelige resultater. For referenceåret 1998 vil de foreløbige resultater blive udarbejdet i overensstemmelse med kravene i forordning 58/97.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Der forventes ingen problemer på indeværende tidspunkt.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Der indsamles ikke regionale statistiske oplysninger om bygge- og anlægsvirksomhed og gas- og vandforsyning. Det vil sandsynligvis ikke være muligt at indsamle disse oplysninger, før registret er fuldt operationelt for referenceåret 1999.

Fra 1999 vil der blive indsamlet data om faglige enheder og lokale faglige enheder fra servicevirksomheder.

Det Forenede Kongerige

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Undersøgelsessystemet i industrisektoren før gennemførelsen af forordning 58/97 var baseret på to beslægtede undersøgelser vedrørende industrisektoren (ACOP) og bygge- og anlægssektoren (ACOC) med nogle mindre forskelle for specifikke brancher (f.eks. genbrug, skibsbygning). Disse undersøgelser dækkede hovedafdeling C til F i NACE Rev. 1. En størrelsestærskel på 20 beskæftigede var traditionelt blevet anvendt i begge undersøgelser, men denne tærskel blev afskaffet med indførelsen af stikprøveundersøgelser for delpopulationen af virksomheder med under 20 beskæftigede. Stikprøver blev anvendt under

en tærskel på 100 beskæftigede. Forenkledte spørgeskemaer blev anvendt for små enheder. Disse spørgeskemaer indsamlede oplysninger om driftsindtægter og -udgifter, beskæftigelse, investering og lagre. Undersøgelsen var baseret på firmaer, og i de tilfælde, hvor der findes betydelige biaktiviteter faglige enheder. I et bilag til hovedspørgeskemaet indsamledes der desuden data om lokale enheder .

Inden for tjenesteydelsessektoren blev der foretaget undersøgelser vedrørende de tre hovedformer for handelsvirksomhed,. Vedrørende cateringvirksomhed og virksomhed i forbindelse med fast ejendom samt anden servicevirksomhed. Disse undersøgelser dækkede tilsammen hovedafdeling G og H, gruppe 60.2, 60.3, hovedgruppe 63, undergruppe 64.12, gruppe 64.2 og hovedafdeling K¹¹ i NACE Rev. 1. Virksomheder i alle størrelseskategorier indgik i undersøgelsen, der var årlige. Observationsenheden for dem alle var firmaet eller lokale enheder. Alle undersøgelserne havde form af stikprøver med udtømmende dækning startende med enheder med en årlig omsætning på mellem 2 mio. GBP og 5 mio. GBP inden for tjenesteydelser og mellem 10 GBP mio. og 30 GBP mio. inden for handelsvirksomhed.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

Med henblik på at opfylde kravene i forordning 58/97 er ONS ved at indføre en ny undersøgelse under betegnelsen ABI (Annual Business Inquiry - årlig erhvervsundersøgelse), der skal erstatte ACOP (Annual Census of Production - årlig produktionstælling), ACOC (Annual census of Construction - årlig tælling i bygge- og anlægssektoren), undersøgelsen inden for handelssektoren og de årlige undersøgelser inden for tjenesteydelsessektoren, og integrere AES (Annual Employment Survey - årlig beskæftigelsesundersøgelse).

Referenceåret 1995: størrelsetærsklerne for ACOC og ACOP var blevet afskaffet, og følgelig dækkede undersøgelserne virksomheder i alle størrelseskategorier.

Referenceåret 1996: ACOP, ACOC og undersøgelser inden for handel og hermed forbunden servicevirksomhed blev omdøbt til ABI. Der blev tilføjet oplysninger om finansiel leasing og deltidsbeskæftigede. Dækningen inden for tjenesteydelser blev udvidet til gruppe 60.1 og hovedgruppe 62 og 63 i NACE Rev. 1.

Referenceåret 1997: et nyt ABI-spørgeskema blev inden for rammerne af en pilotundersøgelse afprøvet sideløbende med hovedundersøgelsen, som var baseret på det samme spørgeskema som i referenceåret 1996. Formålet med pilotundersøgelsen var at afprøve det nye ABI-spørgeskema, der nu også omfattende den årlige beskæftigelsesundersøgelse (AES).

Referenceåret 1998: Det nye ABI-spørgeskema anvendes som hovedspørgeskema og dækker både industri og tjenesteydelser. Der er tilføjet nogle nye variabler, der kræves i henhold til forordning 58/97. Undersøgelsens dækning blev udvidet til undergruppe 64.11 i NACE Rev. 1. Mindre virksomheder anmodes om færre oplysninger end de større.

Ud over det omfattende arbejde med indførelsen af ABI efter den ovenfor angivne tidsplan anvendes der en række andre kilder som grundlag for udarbejdelsen af data til statistikker over erhvervsstrukturer. En speciel miljøundersøgelse, hvis første referenceår var 1996, tilvejebringer data om udgifter til miljøbeskyttelse. Regionale data stammer ikke længere fra den årlige beskæftigelsesundersøgelse, men afledes fra administrative data i erhvervsregistret.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

Der foreligger ingen planer vedrørende beregning af bruttoavancen på varer til videresalg.

¹¹ Også andre aktiviteter end de, der er omfattet af forpligtelserne i henhold til forordning 58/97, var dækket.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

I referenceåret 1999 vil dataindsamlingen blive yderligere udvidet med henblik på dækning af de endnu ikke dækkede variabler, der kræves i henhold til forordning 58/97. F. eks. vil der blive tilføjet spørgsmål vedrørende betalinger til vikarer, antallet af lærlinge, antal arbejdstimer, køb af energiprodukter og investeringer i software.

Opdelingen af investeringerne efter type investeringsgode vil blive afledt fra de kvartalsvise investeringsundersøgelser og sammenholdt med de samlede investeringstal, der er tilgængelige fra ABI for referenceåret 1999. Foreløbige resultater vil blive udarbejdet fra referenceåret 1999. Undergruppe 66.01, 66.03 og hovedgruppe 67 i NACE Rev. 1 vil blive dækket fra og med referenceåret 1999. Den anvendte stikprøveteknik vil blive udbygget med henblik på at forbedre stikprøvetagningen.

Norge

Undersøgelsessystemet før gennemførelsen af forordning 58/97 - frem til referenceåret 1994

Hovedkilderne til den norske industristatistik var en industriundersøgelse, der omfattede råstofudvinding og fremstillingsvirksomhed, en undersøgelse inden for elektricitets- og fjernvarmeforsyning og en undersøgelse inden for bygge- og anlægssektoren. De overordnede observationsenheder varierede for de forskellige undersøgelser, og både den faglige enhed, firmaet og den lokale faglige enhed anvendtes. En tærskel på 5 beskæftigede anvendtes inden for råstofudvinding, fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægssektoren. For undersøgelsen inden for elektricitetsforsyning anvendtes en kapacitetstærskel på 100kW, og inden for fjernvarmeforsyning var der fastsat en kapacitetstærskel på 1 MW. Alle undersøgelserne var udtømmende, undtagen inden for bygge- og anlægssektoren, hvor der blev anvendt stikprøver til dækning af ca. 80% af beskæftigelsen.

Der blev foretaget små, årlige undersøgelser inden for detail- og engroshandel og forretningsservice, som leverede oplysninger om et begrænset antal variabler vedrørende beskæftigelse og omsætning.

Ændringer og planer for overgangsperioden: referenceårene 1995-1998

I industrien er stikprøveplanen for undersøgelsen i bygge- og anlægssektoren blevet ændret. Endvidere vil statistik over erhvervsstrukturer blive udarbejdet på grundlag af eksisterende statistiske og administrative kilder for gruppe 40.1 og hovedgruppe 41 i NACE Rev. 1 fra referenceperioden 1998.

For referenceåret 1995 blev der indført en firmabaseret undersøgelse for hovedafdeling G (handel) og K (forretningsservice) i NACE Rev. 1. Offentliggjorte regnskaber anvendes i stedet for undersøgelsen for dele af to aktiviteter i hovedgruppe 70 (virksomhed i forbindelse med fast ejendom). Som supplement til den statistiske undersøgelse anmodes virksomhederne om at vedlægge en kopi af deres regnskabsangivelse til skatteformål. Undersøgelsen dækker handelsforetagender med mere end 15 ansatte og inden for forretningsservice med mere end 5 ansatte. For referenceåret 1996 blev tærsklerne fjernet og dækningen udvidet til hovedafdeling I i NACE Rev. 1 (transportvirksomhed). For referenceåret 1997 blev dækningen udvidet til hovedafdeling H (hotel- og restaurationsvirksomhed). I løbet af alle tre år er der foretaget ændringer af listen over variabler.

Som følge af en omfattende revision af forsikringsstatistikken forestået af forsikringstilsynsmyndigheden (Bank-, Forsikrings- Værdipapirkommissionen) og Norges Statistik, vil kravene i forordning 58/97 være opfyldt fra og med referenceåret 1998.

Tilbageværende problemer efter referenceåret 1998

En række industrispecifikke variabler som leasing, udgifter til miljøbeskyttelse og investering i software er endnu ikke tilgængelige.

Der er endnu ikke udarbejdet foreløbige resultater.

Gennemførelsesplaner for referenceåret 1999 og tiden efter

Hovedmålet er at tilvejebringe statistik for samtlige de variabler, der er anført i forordning 58/97. Endvidere er det planen at gøre større brug af administrative data og at etablere fælles dataindsamling med andre administrationer.

1.5 GENNEMFØRELSE PÅ EUROPÆISK PLAN

Kommissionens gennemførelse af forordning 58/97 har antaget to distinkte former. For det første er der fastsat en række formelle gennemførelsesforanstaltninger, og for det andet er der iværksat en række aktioner, som støtter medlemsstaterne i deres indsats for at sikre en korrekt gennemførelse af forordning 58/97, og som eventuelt vil resultere i formelle gennemførelsesforanstaltninger i fremtiden.

Formelle gennemførelsesforanstaltninger

Forordning 58/97 fastsætter en procedure, hvorefter Kommissionen efter høring af Udvalget for Det Statistiske Program kan ændre bestemmelserne i forordning 58/97, hvis den økonomiske eller tekniske udvikling kræver det. Forordning 58/97 anfører en række specifikke områder, hvor der skal fastsættes gennemførelsesforanstaltninger.

I tidsrummet mellem vedtagelsen af retsakten i 1996 og tidspunktet for udarbejdelsen af nærværende beretning er ovennævnte procedure blevet anvendt i forbindelse med følgende gennemførelsesaspekter:

- definitioner af variabler
- første referenceår for udarbejdelse af foreløbige resultater
- opdeling af resultater
- hyppigheden af udarbejdelsen af statistikker
- hensigtsmæssigt teknisk format til indberetning af resultater
- overgangsperiode og dispensationer fra bestemmelserne i forordning 58/97
- kriterier for kvalitetsevaluering

Foranstaltninger i tilknytning til alle disse punkter er blevet forelagt udvalget og vedtaget som fem kommissionsforordninger i løbet af 1998 og 1999.¹²

Siden vedtagelsen af forsikringsforordningen i 1998 er samme procedure bragt i anvendelse i forbindelse med udarbejdelse af definitioner, standardspecifikationer for indberetning af resultater, det tekniske indberetningsformat samt dispensationer, og kommissionsforordninger om disse emner blev vedtaget i 1999.¹³

Igangværende gennemførelsesforanstaltninger i henhold til forordning 58/97

Kvalitet

Før vedtagelsen af forordning 58/97 var det største problem for europæiske statistikker over erhvervsstrukturer datatilgængeligheden. Vedtagelsen af forordning 58/97 medførte en større fokusering på kvaliteten, idet det i artikel 7 eksplicit er anført, at der skal gennemføres en kvalitetsevaluering. Kommissionen har sammen med medlemsstaterne arbejdet på at udforme en omfattende liste over indikatorer af relevans for målingen af kvalitet under hensyntagen til forskellige indsamlingsmetoder. Flere oplysninger om det arbejde, der er udført vedrørende kvalitet, findes i del III i denne beretning.

Byrde

Forordning 58/97 omtaler eksplicit to aspekter af respondentbyrden, nemlig nødvendigheden af at vurdere byrden og mindske den..

Indsatsen for at mindske byrden for respondenterne bør hovedsagelig fokusere på anvendelsen og kombinationen af administrative data, skøn og fremme af stikprøveteknikker som rotationsundersøgelser og flerårige stikprøveundersøgelser. En af måderne, hvorpå byrden kan mindskes, er ved at anvende eksisterende administrative data og gøre bedre brug af eksisterende administrative standarder. I januar 1997 var Kommissionen vært for et seminar om anvendelsen af administrative kilder som grundlag for udarbejdelse af statistik¹⁴, og det metodologiske arbejde på dette område fortsætter.

Del IV i denne beretning giver flere oplysninger om bestræbelserne på at mindske respondentbyrden og evaluere den.

¹² Kommissionens forordning (EF) nr. 2699/98 af 17. december 1998 om dispensationer for udarbejdelse af statistik over erhvervsstrukturer (EFT L 344 af 18.12.1998, s. 1); Kommissionens forordning (EF) nr. 2700/98 af 17. december 1998 om definitioner af variabler til brug for udarbejdelse af statistik over erhvervsstrukturer (EFT L 344 af 18.12.1998, s. 49); Kommissionens forordning (EF) nr. 2701/98 af 17. december 1998 om de datarækker, der skal tilvejebringes til brug for udarbejdelse af forsikringsstatistik (EFT L 344 af 18.12.1998, s. 81); Kommissionens forordning (EF) nr. 2702/98 af 17. december 1998 om det tekniske format til indberetning af statistik over erhvervsstrukturer (EFT L 344 af 18.12.1998, s. 102); Kommissionens forordning (EF) nr. 1618/99 af 23. juli 1999 om kriterier for evaluering af kvaliteten af statistik over erhvervsstrukturer (EFT L 192 af 24.7.1999, s. 11).

¹³ Kommissionens forordning (EF) nr. 1225/99 af 27. maj 1999 om definitioner af variabler til brug for udarbejdelse af forsikringsstatistik (EFT L 154 af 19.6.1999, s. 1); Kommissionens forordning (EF) nr. 1226/99 af 28. maj 1999 om dispensationer for udarbejdelse af forsikringsstatistik (EFT L 154 af 19.6.1999, s. 46); Kommissionens forordning (EF) nr. 1227/99 af 28. maj 1999 om det tekniske format til indberetning af forsikringsstatistik (EFT L 154 af 19.6.1999, s. 75); Kommissionens forordning (EF) nr. 1228/99 af 28. maj 1999 om de datarækker, der skal tilvejebringes til brug for udarbejdelse af forsikringsstatistik (EFT L 154 af 19.6.1999, s. 91).

¹⁴ Akterne fra dette seminar blev offentliggjort i 1997: ISBN 92-828-1151-4.

Pilotundersøgelser

Som tidligere nævnt var en af hovedårsagerne til, at der blev udarbejdet et nyt retsgrundlag for statistik over erhvervsstrukturer manglende fleksibilitet i det eksisterende retsgrundlag for statistik over erhvervsstrukturer inden for industrien. Ved udarbejdelsen af forordning 58/97 blev der derfor skrevet større fleksibilitet ind i lovgivningen, end der havde været i de direktiver den nye retsakt erstattede, således at retsgrundlaget kunne tilpasses nye krav. En af metoderne hertil var at indføje en bestemmelse om pilotundersøgelser. Valget af emne for en pilotundersøgelse var oprindeligt baseret på behov, som ikke på daværende tidspunkt blev opfyldt af bestemmelserne om obligatoriske foranstaltninger i forordning 58/97, og på behov, der kunne formodes at opstå på mellemlang sigt. Disse hensigter blev delvis opretholdt i den endelige liste over pilotundersøgelser, men der blev tilføjet flere emner, fordi der ikke var enighed om at medtage dem under de obligatoriske bestemmelser.

Da der nu er gået mere end fem år, siden listen over pilotundersøgelser blev udarbejdet i Kommissionens forslag til forordning 58/97, har Eurostat genoptaget drøftelserne med brugerne for at høre deres mening om relevansen af data vedrørende emnerne for pilotundersøgelserne. Udviklingen i de politiske og økonomiske rammer, som f.eks. meddelelsen fra Kommissionen til Rådet om Forretningstjenesters bidrag til erhvervslivets ydeevne, og vedtagelsen af beskæftigelsesretningslinjerne, har således ført til yderligere behov for indsamling af data om variabler, som ikke kun forudses, da Kommissionens forslag oprindeligt blev udarbejdet.

Hvad angår de emner for pilotundersøgelser, der er anført i forordning 58/97, var der et dobbelt formål. Undersøgelserne skulle evaluere den tekniske gennemførlighed af dataindsamling og på samme tid undersøge forholdet mellem dataenes nyttevirkning og på den anden side byrden og omkostningerne for respondenterne. Det første skridt i gennemførelsen af pilotundersøgelserne var i henhold til forordning 58/97 en rapport, som medlemsstaterne skulle forelægge Kommissionen om den aktuelle datatilgængelighed for hvert af emnerne i de påtænkte pilotundersøgelser. Gennemførelsen af denne første fase vises i sammenfattet form i nedenstående tabel:

Anmodning om rapporter for industrien og bygge- og anlægssektoren	23. september 1996
Modtaget fra medlemsstaterne	I perioden 29/1/97-6/5/97 fra Belgien, Tyskland, Grækenland, Spanien, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Portugal, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige
Anmodning om rapporter for samtlige sektorer	29/6/98
Modtaget fra medlemsstaterne	I perioden 11/9/98-5/99 fra samtlige medlemsstater.

Som det fremgår, havde Kommissionen først modtaget samtlige rapporter et godt stykke tid efter vedtagelsen af forordning 58/97. Eurostat har på grundlag af oplysningerne i disse rapporter og andre mere emnespecifikke oplysninger påbegyndt arbejdet med at vurdere den nuværende datatilgængelighed for hvert af emnerne for fremtidige pilotundersøgelser.

Eurostat og medlemsstaterne drøfter i øjeblikket et program for pilotundersøgelser baseret på rapporterne om nuværende datatilgængelighed og de behov, brugerne har givet udtryk for.

Eurostat har påbegyndt et metodologisk samarbejde med flere medlemsstater på frivillig basis vedrørende flere af disse pilotundersøgelser. Situationen er i øjeblikket karakteriseret ved store forskelle - på nogle områder er der allerede udført et avanceret metodologisk udviklingsarbejde (f.eks. vedrørende underentreprisevirksomhed og om anden finansieringsvirksomhed), mens der på andre blot er foretaget en gennemgang af de nuværende fremgangsmåder (f.eks. regional investering i tjenesteydelsessektoren). I det følgende gives der en kort beskrivelse for hver af de pilotundersøgelser, der er anført i forordning 58/97 i den rækkefølge, de er opført i hvert af bilagene til forordningen. Såfremt samme emne for pilotundersøgelser forekommer i flere bilag, behandles de sammen.

Anden finansieringsvirksomhed (gruppe 65.2 i NACE Rev. 1)

Arbejdet med dette område startede i december 1997 med otte deltagende medlemsstater (Østrig, Belgien, Danmark, Irland, Italien, Portugal, Sverige og Det Forenede Kongerige), som udarbejdede detaljerede nationale rapporter, der illustrerede dækning, udtømmende karakter, opdatering og adgang til eksisterende registre tillige med en vurdering af opfyldelsen af kravene i forordning 58/97. Disse rapporter blev fremsendt i slutningen af 1998 og begyndelsen af 1999, hvorefter der blev foretaget en evaluering og fremsat en række forslag. Blandt konklusionerne og forslagene skal nævnes følgende:

- det er muligt at dække gruppe 65.2 i NACE Rev. 1 i statistik over erhvervsstrukturer, og der bør udarbejdes bestemmelser vedrørende inddragelse af denne gruppe under den obligatoriske dækning i forordning 58/97
- datakravene vedrørende disse aktiviteter kan i det mindste på indeværende tidspunkt opfyldes ved tilvejebringelse af data for den fælles liste over variabler, der er opstillet i bilag 1 til forordning 58/97; ikke alle de opstillede variabler er påkrævede eller relevante for denne gruppe, men det er endnu ikke endeligt besluttet, hvilke variabler der skal opretholdes
- det er nødvendigt at arbejde videre med definitionerne af visse variabler på grund af de pågældende aktiviteters særlige karakter
- en regelmæssig frivillig dataindsamling blev foreslået og indledt fra og med referenceåret 1999.

Pensionsforsikring (undergruppe 66.02 i NACE Rev. 1)

Det metodologiske arbejde vedrørende pensionsforsikringsstatistik startede i marts 1997. Fem medlemsstater (Danmark, Irland, Italien, Nederlandene og Det Forenede Kongerige) deltog i identifikationen af kilder og metodeudvikling. Der blev iværksat en frivillig dataindsamling med deltagelse af samtlige EU- og EØS-lande undtagen Frankrig, baseret på referenceåret 1997. På grundlag af resultaterne af dette arbejde er der foretaget en vurdering af, hvilke oplysninger der er tilgængelige og nødvendige, og en detaljeret specifikation af statistiske oplysninger om pensionsforsikring er udarbejdet. Blandt konklusionerne og forslagene, der blev fremsat på grundlag af evalueringen af dataindsamlingen, skal følgende bemærkes:

- det kan lade sig gøre at dække undergruppe 66.02 i NACE Rev. 1 i statistik over erhvervsstrukturer, men det anbefales at begrænse dækningen til lukkede autonome pensionsforsikringer for at opnå en højere grad af ensartethed

- udarbejdelse af statistik vedrørende undergruppe 66.02 i NACE Rev 1 vil tilvejebringe oplysninger om virksomheder, der beskæftiger sig med pensionsforsikring, men vil ikke være tilstrækkelig til at tilvejebringe oplysninger om pensionssystemerne; udvikling af mere bredt orienteret statistik om pensionssystemer synes ikke at falde ind under anvendelsesområdet for forordning 58/97.

Servicevirksomhed i forbindelse med pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed (hovedgruppe 67 i NACE Rev. 1)

Arbejdet vedrørende finansiel servicevirksomhed er udført i to separate faser. Den første fase indledtes i 1996 med ti deltagende medlemsstater (Belgien, Danmark, Frankrig, Tyskland, Italien, Nederlandene, Portugal, Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige), som undersøgte tilgængeligheden af oplysninger i eksisterende statistikker/registre uden for den nationale statistiske myndigheds regi. Efter møder i 1996 og 1997 er arbejdet blevet afsluttet og resultaterne sammenfattet i en rapport. Disse resultater viser, at mange registre vedrørende finansiel servicevirksomhed er tilgængelige på nationalt plan, men at de hovedsagelig er udarbejdet til administrative formål, og derfor er den kvantitative information generelt lidet omfattende. Anden fase startede i begyndelsen af 1998 med otte deltagende medlemsstater (de samme som i første fase undtagen Frankrig og Tyskland) og vedrørte en udvidelse af den første fase til at omfatte kilder i de nationale statistiske myndigheders regi. Hovedkonklusionerne og de vigtigste forslag i den efterfølgende rapport var følgende:

- der findes rent faktisk forskellige administrative registre, som dækker finansiel servicevirksomhed, men den kvantitative information er ofte lidet omfattende; det er imidlertid under alle omstændigheder muligt at dække hovedgruppe 67 i NACE Rev. 1 i statistik over erhvervsstrukturer
- datakravene vedrørende disse aktiviteter kan, i det mindste på indeværende tidspunkt, opfyldes ved tilvejebringelse af data for den fælles liste over variabler, der er omhandlet i bilag 1 til forordning 58/97; variabler vedrørende køb af varer og tjenesteydelser anses for at være mindre relevante for denne hovedgruppe i NACE Rev. 1, men der er endnu ikke truffet et endeligt valg med hensyn til, hvilke variabler der skal opretholdes
- det er nødvendigt at fortsætte arbejdet med opstilling af definitioner af visse variabler, navnlig for formue- og porteføljeforvaltningstjenester
- der blev fremsat forslag om en regelmæssig frivillig dataindsamling, som blev indledt i referenceåret 1999.

Hovedafdeling M, N og O¹⁵ i NACE Rev. 1

Det blev besluttet ikke at begrænse gennemførlighedsundersøgelsen til markeds-mæssige aktiviteter, da den relative betydning af markeds-mæssige og ikke-markeds-mæssige aktiviteter er forskellig i medlemsstaterne. Arbejdet har fokuseret på en vurdering af brugerbehovene (herunder sammenkoblingen af strukturel og funktionel statistik) og en undersøgelse af datatilgængeligheden i medlemsstaterne. Et spørgeskema vedrørende datatilgængelighed er udfyldt af Danmark, Tyskland, Frankrig, Irland, Italien, Nederlandene og Sverige.

¹⁵ Hovedafdeling M dækker undervisning, hovedafdeling N dækker sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger og hovedafdeling O dækker andre kollektive, sociale og personlige tjenesteydelser. Hovedafdeling O omfatter de fleste former for audiovisuelle aktiviteter.

Resultaterne heraf blev analyseret i en rapport, der blev forelagt i april 1999, og hvori der var følgende hovedkonklusioner:

- dækningen i virksomhedsregistre og især dækningen af nonprofitorganisationer er det kritiske punkt i udviklingen af disse statistikker
- dækningen af aktiviteterne er meget ulige fordelt og går lige fra særdeles god til ekstremt svag
- de variabler, der observeres bedst i alle kategorier, er antal lokale enheder, antal firmaer, antal beskæftigede, antal ansatte samt lønninger
- i betragtning af flere sektors blandede karakter (markedsræssige, ikke-markedsræssige og offentlige enheder) er en særlig metodologisk indsats påkrævet.

Arbejdet fremover vil højst sandsynligt blive koncentreret om en yderlige evaluering af brugerbehov og datatilgængelighed og om behovet for at fastsætte prioriteter for udviklingen af disse statistikker under hensyntagen til udviklingen vedrørende virksomhedsregistre.

Finansielt overskud

I 1997 deltog Sverige, Det Forenede Kongerige og Norge i et møde, der handlede om fremgangsmåder og datatilgængelighed for disse variabler i industri- og bygge- og anlægssektoren og hermed forbundne metodologiske spørgsmål. Det norske statistiske kontor har desuden udarbejdet en rapport om den nationale anvendelse af finansregnskabsstatistikker. En analyse af den nuværende datatilgængelighed for denne variabel viste, at afhængigt af den dækkede økonomiske sektor er det kun tre eller fire af de 15 medlemsstater, der ikke allerede nu indsamler disse oplysninger. I løbet af 1999 blev medlemsstaterne anmodet om på frivillig basis at fremskaffe eksisterende oplysninger med henblik på en vurdering af datasammenligneligheden. Det er blevet anbefalet, at den aggregerede indikator i de tilfælde, hvor der allerede foreligger data, opdeles i dens to bestanddele - finansielle indtægter og finansielle udgifter.

Opdeling af omsætning og køb af varer og tjenesteydelser på intra-EF-markeder og extra-EF-markeder

Pilotundersøgelsen vedrørende disse variabler var tidligere tilknyttet arbejdet vedrørende Foreign Affiliates Trade Statistics (FATS) (statistik over udenlandske datterselskabers handel). Det har imidlertid den ulempe, at der kun vil foreligge resultater for hovedafdeling G til K i NACE Rev. 1. I den første fase af arbejdet vedrørende FATS indleverede kun fire medlemsstater data om disse grænseoverskridende variabler. Datamængden var begrænset, og der blev ikke foretaget en specifik evaluering af disse grænseoverskridende variabler; kun oversigtstal blev offentliggjrt. I den anden fase af arbejdet vedrørende FATS (1999-2000), hvor otte medlemsstater (Danmark, Spanien, Irland, Italien, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige) deltager, vil opmærksomheden i højere grad blive rettet mod evalueringen af muligheden for at indsamle data om disse fire grænseoverskridende variabler og deres analytiske potentiale. Rapporterne om datatilgængelighed fra samtlige medlemsstater viser, at data om de fire grænseoverskridende variabler er fuldstændigt eller delvist tilgngelige¹⁶ i otte medlemsstater (hvoraf de tre ikke deltager i pilotundersøgelsen vedrørende FATS). Da den nationale tilgængelighed af data om grænseoverskridende

¹⁶ Tilgængeligheden er i nogle tilfælde begrænset til større virksomheder eller bestemte aktiviteter.

variabler ikke synes i nævneværdig grad at være relateret til data om udenlandske datterselskabers handel, påtænkes det at adskille de to projekter på mellemlang sigt. Hermed vil det eventuelt også blive muligt at udvide dækningen til hovedafdeling C til F i NACE Rev. 1.

Bruttoinvestering i materielle anlægsaktiver (regionale data)

Der er ikke hidtil blevet arbejdet med denne variabel, bortset fra en vurdering af medlemsstaternes rapporter om datatilgængelighed.

Pilotaktion vedrørende FATS: Inward Foreign Affiliates Trade Statistics (statistik over udenlandske datterselskabers handel)

Arbejdet på dette område indledtes i 1995, før vedtagelsen af forordning 58/97, med deltagelse af ni medlemsstater¹⁷. De to overordnede mål var at afprøve metodologien og iværksætte frivillige dataindsamlinger. *International Ownership in Trade and Service Activities – First findings of a study on foreign affiliates*¹⁸ blev offentliggjort i 1998. Denne undersøgelse indeholdt oplysninger om udenlandske datterselskabers betydning i den europæiske økonomi, den relative betydning af udenlandsk ejerskab i og uden for EU og udenlandske datterselskabers økonomiske resultater sammenlignet med indenlandske virksomheder.

Dataindsamlingsrunde nr. to blev iværksat i 1998; resultaterne heraf blev offentliggjort i løbet af 1999. Otte medlemsstater (Danmark, Spanien, Irland, Italien, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige) deltog i denne anden runde, der havde følgende formål:

- på det metodologiske plan er målet at afklare visse spørgsmål (som f.eks. behandling af joint ventures) og forbedre datasammenligneligheden
- på det analytiske plan er målet en mere detaljeret og policy-orienteret analyse af brugerbehov i tilknytning til gennemførelsen af GATS-aftalen, evaluering af det indre markeds funktion og en sammenligning af indenlandske virksomheders og udenlandske datterselskabers konkurrenceevne.

Arbejdet vil blive videreført i 2000 med henblik på at forbedre såvel metodikken som dataenes analytiske relevans som grundlag for en bredere frivillig dataindsamling i 2001. Rapporterne fra medlemsstaterne viser, at andre medlemsstater er i gang med forberedende arbejde på dette område.

Ordinære indtægter, ordinært driftsresultat, resultatopgørelse, køb og salg af aktier og andre kapitalandele

Arbejdet vedrørende disse variabler er foregået i tilknytning til arbejdet om finansielt overskud. Som tidligere anført påbegyndtes dette arbejde i 1997 med det formål at se nærmere på metoder, definitioner og datatilgængelighed i industri- og bygge- og anlægssektoren. En analyse af den aktuelle datatilgængelighed har vist, at data vedrørende ordinære indtægter, ordinært driftsresultat og årlige resultatopgørelser ligesom variabelen

¹⁷ "Inward FATS" vedrører datterselskaber i medlemsstaterne, der ejes/kontrolleres af selskaber fra andre lande end det, hvori datterselskabet er registreret. "Outward FATS" vedrører udenlandske datterselskaber, der ejes/kontrolleres af selskaber med hjemsted i EU-medlemsstaterne.

¹⁸ ISBN 92-828-3683-5

finansielt overskud var tilgængelige i de fleste EU-medlemsstater. Medlemsstaterne blev derfor anmodet om i løbet af 1999 at fremskaffe eksisterende oplysninger på frivillig basis sideløbende med oplysningerne om finansielt overskud med henblik på en vurdering af datasammenligneligheden.

Variablerne vedrørende køb og salg af aktier og andre kapitalandele viste en langt svagere datatilgængelighed. De få medlemsstater, der råder over disse oplysninger, vil blive anmodet om at fremskaffe dem på frivillig basis, og disse data vil dernæst blive evalueret, før der træffes beslutning om det videre arbejde.

Immaterielle aktiver (rettigheder, markedsføring, software)

Af rapporterne om datatilgængelighed fremgår det, at der er store forskelle i datatilgængeligheden, både hvad angår variabler og medlemsstaterne imellem, idet variabler vedrørende markedsføringsudgifter og køb af software er de lettest tilgængelige.

Størstedelen af arbejdet på dette område drejer sig om en definition af immaterielle aktiver til brug ved udarbejdelsen af statistik og forsøg på at omsætte de noget teoretiske definitioner i praktiske, som kan anvendes i forbindelse med dataindsamling. Et sæt definitioner vedrørende udgifter til individuelle immaterielle poster blev udarbejdet i 1997 og 1998, og der arbejdes nu på at gøre disse definitioner anvendelige ved forenkling og fastlæggelse af forskellige antagelser. Som et supplement til dette arbejde blev der bestilt en rapport om definitioner af immaterielle aktiver, som nu er udarbejdet af Nederlandenes Statistik¹⁹. Det arbejde, der mangler at blive gjort på dette område, drejer sig om følgende:

- fortsatte overvejelser over og revision af de underliggende teoretiske begreber inden for området udgifter til immaterielle aktiver, navnlig udgifter i forbindelse med investeringer
- lokalisering af yderligere muligheder for forenklinger, begrænsninger og tilnærmelser, der er nødvendige, for at definitionerne kan tjene som grundlag for dataindsamling
- afprøvning af definitionerne på nationalt plan, bl.a. inden for markedsføring og software;
- yderligere undersøgelse af de forskellige brugeres behov.

Pilotundersøgelser vedrørende miljøbeskyttelse

Variablerne vedrørende investering i udstyr og anlæg i tilknytning til renere teknologi samt de samlede driftsudgifter til miljøbeskyttelse skal gøres til genstand for pilotundersøgelser. Syv medlemsstater (Belgien, Tyskland, Grækenland, Nederlandene, Østrig, Portugal og Finland) har allerede gennemført regelmæssige miljøundersøgelser for disse to variabler, og Frankrig har gennemført en regelmæssig undersøgelse for den første af dem. Fire af de resterende medlemsstater (Spanien, Italien, Sverige og Det Forenede Kongerige) ventes at iværksætte regelmæssige specifikke miljøundersøgelser for disse to variabler i fremtiden, og Frankrig har indsamlet data om variabelen driftsudgifter i en særlig undersøgelse, der blev gennemført for referenceåret 1995.

¹⁹ Intangible investments: Definition and data source for technological, marketing, IT and organisational activities and rights; Voorburg 1998 (LNM-reeks 9803).

Indtægter ved underentreprise

Eurostat og de nationale statistikmyndigheder i en række medlemsstater har arbejdet med den praktiske mulighed for at indsamle data på dette område. Arbejdet har især drejet sig om udvikling af en praktisk definition af underentreprise, som kan forstås på samme måde af alle parter i en underentreprise uafhængigt af land og sektor. Undersøgelsen er begrænset til fremstillingsvirksomhed og har således ikke omfattet det vigtige bygge- og anlægsområde, hvor der stadig er en del arbejde, der skal gøres. Resultatet af bestræbelserne har været en finpudsning af en definition til statistiske formål, som kan anvendes for de fleste industrisektorer, og om hvilken der hersker generel enighed. Med hensyn til den praktiske mulighed for at indsamle data om indtægter ved underentreprise bemærkes det i rapporten om resultaterne af arbejdet, at frivillig dataindsamling har vist, at selv om underentreprise er et komplekst begreb og vanskelig at håndtere, er indsamling af data om variabelen indtægter ved underentreprise en realistisk mulighed fra en metodologisk synsvinkel. Denne mulighed er dog betinget af visse ændringer i de anvendte definitioner og en udvidelse af dækningen til nogle få specifikke situationer, som indgår i den foreslåede definition. Rapporten anfører endvidere, at de ekstraomkostninger, der er forbundet med indførelsen af variabelen vedrørende indtægter ved underentreprise, ikke forventes at medføre en nævneværdig omkostningsforøgelse for de nationale statistiske kontorer. Det kan tænkes, at den byrde, der pålægges respondenterne med indsamlingen af disse oplysninger, varierer afhængigt af i hvilket omfang underentreprise registreres i den enkelt medlemsstats standarder for virksomhedsregnskaber og af den måde, hvorpå registreringen foregår. At dømme ud fra de relativt opmuntrende besvarelsesprocenter i forbindelse med den frivillige dataindsamling synes indsamlingen af disse oplysninger ikke at udgøre en byrde, der afholder virksomhederne fra at svare. Nogle statistiske myndigheder, som ikke deltog i den frivillige indsamling af data, har udtrykt tvivl herom. Der er klart nok visse reelle vanskeligheder forbundet med dette forehavende, men den erfaring, der er gjort af de statistiske myndigheder, som selv har foretaget disse undersøgelser, og det arbejde, der er udført af private konsulenter i forbindelse med dataindsamlingen, viser, at på trods af vanskelighederne er indsamling af data vedrørende variabelen indtægter ved underentreprise praktisk mulig uden en uproportional omkostningsforøgelse for de nationale statistiske kontorer eller en forøgelse byrden for de deltagende virksomheder.

Det fremgår af medlemsstaternes rapporter om datatilgængelighed, at tre lande ikke råder over data om indtægter ved underentreprise. Fem lande råder over disse data og seks lande har en delvis dækning eller råder over oplysninger vedrørende en variabel af samme type, men med en anderledes definition. En frivillig indsamling af eksisterende data blev iværksat for industrivirksomhed i referenceåret 1999, og det blev foreslået, at oplysningerne opdeles efter størrelseskategori. En beslutning om videreførelse af arbejdet på dette område vil blive truffet efter analysen af de indsamlede data.

Opdeling af driftsomkostninger

Disse variabler, som er specifikke for handelsvirksomhed, er opført i bilag 3 til forordning 58/97 som valgfrie flerårige variabler og som emne for pilotundersøgelser. Der er udarbejdet definitioner for disse variabler, som er indarbejdet i den relevante kommissionsforordning. Der er ikke truffet specifikke foranstaltninger til at igangsætte metodologisk arbejde på dette område.

Oplysninger om handelsformer og leverandør- og kundetyper

Disse variabler, som er specifikke for handelsvirksomhed, er opført i bilag 3 til forordning 58/97 som valgfrie flerårige variabler og som emne for pilotundersøgelser. En detaljeret undersøgelse af muligheden for dataindsamling på disse områder blev iværksat i otte medlemsstater (Danmark, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Nederlandene, Sverige og Det Forenede Kongerige) i begyndelsen af 1999. Resultaterne af undersøgelserne forelå i anden halvdel af 1999, og rapporterne vil blive grundigt analyseret, før der træffes beslutning om, hvorvidt der er behov for yderligere metodologisk arbejde.

Konklusioner vedrørende pilotundersøgelser

På baggrund af ovenstående foreslår Eurostat, at tidsrammen for gennemførelsen af pilotundersøgelser forlænges ud over det i forordning 58/97 fastsatte referenceår 1998, og at der etableres et program for pilotundersøgelser, som tages op til revision en gang om året. Et sådant rullende arbejdsprogram bør baseres på en prioriteringsliste vedrørende udbygning af forordningen baseret på brugernes behov for yderligere data, den aktuelle datatilgængelighed i medlemsstaterne og den frist, der er nødvendig for udviklingen af visse områder. Et sådant arbejdsprogram blev drøftet med medlemsstaterne i slutningen af oktober 1999.

Definitioner

Definitioner er endnu ikke blevet fastlagt for en række af de flerårige variabler, der er anført i forordning 58/97.

Arbejdet vedrørende fastlæggelse af definitioner for rettigheder og software blev påbegyndt i 1997 som led i et mere omfattende metodologisk arbejde vedrørende udgifter til immaterielle aktiver. Der er udarbejdet forslag til definitioner, men de er endnu ikke færdiggjort. Dataindsamling skulle have fundet sted i alle medlemsstater for referenceperioden 1997, selv om flere medlemsstater har dispensation for disse variabler. Resultaterne af dataindsamlingen skal evalueres og definitionerne eventuelt revideres, før de kan vedtages.

Planer vedrørende udarbejdelse af en operationel definition af underentreprise til brug i bygge- og anlægssektoren er blevet fastlagt i løbet af 1999, og det forventes, at dette arbejde vil blive afsluttet i løbet af 2000.

Arbejdet vedrørende fastlæggelse af en definition for opdeling af omsætning efter produkt inden for handelsvirksomhed påbegyndtes i 1997. Der blev indgået aftale om en foreløbig definition med de nationale statistikmyndigheder for detailhandel. Dataindsamling for denne sektor blev påbegyndt i en lang række lande for referenceåret 1997 med støtte fra Kommissionen. I 1999 nåede man til enighed om en foreløbig definition for engroshandel, og dataindsamling for referenceåret 1998 vil nu blive sat i gang. Når disse dataindsamlinger er afsluttet, vil gennemførligheden af disse foreløbige definitioner blive vurderet, og de vil blive efterbehandlet, før der vedtages endelige definitioner. En tilsvarende fremgangsmåde er planlagt for sektoren handel med motorkøretøjer med indsamling i referenceperioden 2000.

National anvendelse af definitionerne

Som det fremgår af punkt 2.3 i denne beretning er datatilgængeligheden forbedret betydeligt siden vedtagelsen af forordning 58/97. Hvad angår de obligatoriske årlige statistiske oplysninger, vil Eurostat i højere grad rette opmærksomheden mod en vurdering af sammenligneligheden af medlemsstaternes data og ikke i så høj grad mod gennemførelse og tilgængelighed. Et aspekt, der fortjener særlig opmærksomhed, er definitionen af variabler, idet dette indvirker på datasammenligneligheden på to måder. For det første er det muligt at

evaluere, i hvilken grad definitionerne er blevet anvendt, eller om der stadig er diskrepanser mellem de vedtagne europæiske definitioner og dem, der anvendes på nationalt plan. For det andet kan det i forbindelse med en mere kompliceret analyse af socioøkonomiske forskelle landene imellem eventuelt vise sig, at de underliggende begreber, der måles med tilsyneladende sammenlignelige definitioner, i realiteten er forskellige. En mere indgående debat om disse problemer er rejst i punkt 2.5 i nærværende beretning.

Overvågning af gennemførelsen

Løbende kontakt med medlemsstaterne er nødvendig dels med henblik på overvågningen af den nationale gennemførelse af forordning 58/97 og dels for at Eurostat, så vidt det er muligt, kan yde medlemsstaterne den fornødne støtte i forbindelse med metodologiske spørgsmål. Dette vil være særlig vigtigt i forbindelse med de flerårige statistikker, der skal udarbejdes i overensstemmelse med bilag 2, 3 og 4 til forordning 58/97, og for hvilke det første referenceår er 1997. Flere medlemsstater har anmodet om dispensation for hver enkelt af disse variabler. Mens der siden vedtagelsen af forordning 58/97 især er lagt vægt på gennemførelsen vedrørende data for de årlige variabler, vil der i de næste tre år skulle lægges større vægt på at sikre en korrekt gennemførelse af disse flerårige variabler.

Underretning om anvendt metodik

I begyndelsen af 1990'erne iværksatte Eurostat et projekt med henblik på at indhente detaljerede oplysninger om de anvendte fremgangsmåder ved dataindsamling inden for statistik over erhvervsstrukturer i industrien. I midten af 1990'erne blev der iværksat et sideløbende projekt vedrørende statistik over erhvervsstrukturer inden for tjenesteydelser. I forlængelse af gennemførelsen af forordning 58/97, der dækker alle erhvervssektorer, er disse to projekter blevet samordnet med hensyn til de indsamlede metodologiske oplysninger og er efterfølgende blevet slået sammen. I 1999 blev der for første gang foretaget en fælles opdatering af oplysningerne om metodologisk praksis i medlemsstaterne. Disse oplysninger formidles kommercielt offline (CD-ROM) og vederlagsfrit via Internet. De oplysninger, der er indsamlet på grundlag af disse øvelser, har bidraget til at tilvejebringe de oplysninger, der er indeholdt i punkt 1.4 i nærværende beretning.

Generelle gennemførelsesforanstaltninger

Skøn

Forordning 58/97 anerkender, at der findes et bredt spektrum af brugerbehov for statistikker over erhvervsstrukturer, og at disse data hurtigt skal stilles til rådighed. Samtidig tillader forordningen en fireårig overgangsperiode, hvor der er mulighed for dispensation. I praksis har det vist sig nødvendigt for alle medlemsstaterne at anmode om dispensation i større eller mindre omfang. Dispensationerne har omfattet forskellige bestemmelser i forordning 58/97, men de fleste lande har anmodet om dispensation for udarbejdelse af foreløbige resultater og overholdelse af fristen på 18 måneder for indberetning af endelige resultater. Med henblik på at stille data til rådighed for brugerne vedrørende de lande, som ikke har været i stand til at fremsende foreløbige resultater eller overholde fristen for indberetning af endelige resultater, har Eurostat udarbejdet skøn i de tilfælde, hvor der findes tilstrækkeligt solide metoder. Disse skøn har ganske vist ikke kunnet udarbejdes inden for seks måneder efter afslutningen af referenceperioden som planlagt, men de er trods alt blevet udarbejdet inden for den frist på 10

måneder, der er fastsat for foreløbige resultater. Disse estimer (eller nowcasts²⁰) udarbejdes vedrørende 7 variabler for den seneste afsluttede referenceperiode for fremstillingsindustrien på 3-ciffer-niveau i NACE Rev. 1 for de fleste EU-medlemsstater, EU-15-totalen og for USA og Japan. Disse nowcasts vil blive udvidet til andre aktiviteter (bl.a. handel og tjenesteydelser) afhængigt af tilgængeligheden af de fornødne oplysninger. Nogle medlemsstater har erkendt nødvendigheden af at fremskynde indberetningen af data og af foreløbige resultater, som efterfølgende revideres.

Metodologi i forbindelse med udarbejdelse af foreløbige resultater

På det tidspunkt, hvor forordning 58/97 blev vedtaget, erkendte mange nationale statistiske myndigheder og Eurostat betydningen af og problemerne med at udarbejde de i forordningen krævede foreløbige resultater. Eurostat har påbegyndt arbejdet med at udvikle og udbrede bedste praksis på området, men har ikke kunnet yde den metodologiske støtte, som medlemsstaterne anmoder om. Eurostat vil formodentlig være nødt til at fortsætte bestræbelserne på dette område i de kommende år, hvis det skal lykkes at gøre væsentlige fremskridt på dette vigtige område.

Fortrolighed

Et af Eurostats hovedmål er at offentliggøre data for EU som helhed. Før gennemførelsen af forordningen om statistik over erhvervsstrukturer indberettede kun seks medlemsstater fortrolige data til Eurostat (opgørelse for referenceperioden 1994). Forordning 58/97 pålagde medlemsstaterne at indberette fortrolige data til Eurostat, med henblik på en løsning af problemet med beregning af EU-totaler, om end spørgsmålet om utilsigtet afsløring ved afledning (sekundær diskretionering af fortrolige data) endnu ikke er afklaret. Spørgsmålet om fortrolighed i forbindelse med statistik over erhvervsstrukturer er kompliceret, fordi der offentliggøres data for alle niveauer i NACE Rev. 1, og fordi NACE Rev. 1 er en hierarkisk nomenklatur (idet data på de højere niveauer er subtotaler af de lavere niveauer). I forbindelse med krydsklassificering af firmaer efter hovedaktivitet, land og størrelse, hvor de samlede tal beregnes for hver dimension, bliver behandlingen af fortrolige oplysninger yderst kompliceret, og beregningen af EU-totaler er fortsat et problem. Man kan derfor sige, at indberetningen af nationale fortrolige data var en nødvendig betingelse for at udarbejde EU-15-totaler, men at denne forbedring, der indførtes med forordning 58/97, ikke var tilstrækkelig til at gøre samlede EU-tal tilgængelige for alle aktiviteter²¹.

Eurostat har videreført det arbejde vedrørende statistisk fortrolighed, som blev påbegyndt før vedtagelsen af forordning 58/97. Dette arbejde er resulteret i et udkast til charter om behandling af fortrolige oplysninger i forbindelse med udarbejdelse af statistik over erhvervsstrukturer. Formålet hermed er at opnå en kompatibel behandling af fortrolige data i henholdsvis medlemsstaterne og Eurostat og at fastsætte regler for offentliggørelse af EU-totaler med henblik på at fjerne muligheden for utilsigtet afsløring af fortrolige data ved at sammenholde nationale og europæiske publikationer. Arbejdet med at identificere primære og sekundære fortrolige data vil blive videreført, og det er hensigten at opdatere charteret om

²⁰ Betegnelsen "nowcast" anvendes her i betydningen estimat vedrørende helt aktuelle forhold, for hvilke der endnu ikke foreligger data (i det omhandlede tilfælde endelige strukturdata). Sådanne nowcasts for erhvervsstatistiske data beror ofte på månedlige eller kvartalsvise data for den pågældende referenceperiode. Forskellen mellem nowcasts og prognoser er, at de første henviser til den nære fortid, mens de sidstnævnte beskæftiger sig med fremtiden.

²¹ For en kvantitativ vurdering af indvirkningen af fortrolige data på datatilgængeligheden henvises til punkt 2.4 i denne beretning.

behandling af fortrolige oplysninger, således at det tager højde for den generelle udvikling af reglerne for europæisk statistisk fortrolighed. Eurostat agter foreslå medlemsstaterne, at der indgås en ny aftale, der tager hensyn til de nationale fortrolighedsbestemmelser, med henblik på at opnå en væsentlig forøgelse af mængden af offentliggjorte oplysninger. En mulighed i forbindelse med en sådan aftale er at revurdere balancen mellem tilgængeligheden af nationale data og samlede data for EU og mellem formidlingen af detaljerede og aggregerede data.

Statistiske enheder

Statistiske enheder spiller en central rolle i alle erhvervsstatistikker såvel som i nationalregnskaber og visse sociale statistikker. Dette afspejles i forordning 58/97, hvor forordningens anvendelsesområde bestemmes både ved aktivitetsklassifikationen og ved henvisning til en liste over typer af statistiske enheder. Ved udarbejdelse af ikke-regionale statistikker anvendes der to typer enheder, nemlig firmaet, som anvendes i alle bilag til forordning 58/97, og den faglige enhed, der anvendes i bilag 2 og 4 for industrien og bygge- og anlægsvirksomhed. Anvendelsen af disse to enheder, og i hvilken grad der udarbejdes kvalitetsstatistik for dem har været emne for debat og metodologisk udviklingsarbejde i et stykke tid, og dette arbejde vil fortsætte fremover. En mere detaljeret diskussion af disse problemer findes i punkt 2.5 i nærværende beretning.

1.6 UDVIKLINGSPERSPEKTIVER

Det vigtigste mål i den nære fremtid er at sikre en fuldstændig gennemførelse af forordning 58/97, således at Kommissionen bliver i stand til at udarbejde aggregerede kvalitetstal for Den Europæiske Union inden for en rimelig frist efter afslutningen af referenceperioden. Men hvis statistikker over erhvervsstrukturer skal kunne forblive ajourførte og relevante, skal de løbende tilpasses udviklingen. Dette erkendes i artikel 12 i forordning 58/97, som udtrykkeligt omtaler "foranstaltninger, der er nødvendige af hensyn til tilpasningen til den økonomiske og tekniske udvikling". I en situation med begrænsede finansielle og menneskelige ressourcer kan et sådant principielt behov for tilpasning forekomme at være i modstrid med målet om fuld gennemførelse af forordningen.

Tilpasninger af statistikkerne over erhvervsstrukturer som reaktion på den økonomiske og tekniske udvikling kan opnås på forskellige måder. For det første ved ikke-bindende aftaler, hvilket er den traditionelle metode, der ofte er blevet anvendt i tilknytning til statistik over erhvervsstrukturer inden for industrien og inden for tjenesteydelser. For det andet gennem den komitologiprocedure, der er fastsat i forordning 58/97. For det tredje via en ændring af forordning 58/97 ved en anden rådeforordning (som det allerede er sket i forbindelse med tilføjelsen af bilag 5 om forsikringsstatistik). Disse tre løsningsmuligheder behøver ikke at udelukke hinanden, og man kunne tilmed forestille sig en første udviklingsfase på grundlag af en ikke-bindende aftale, om nødvendigt i en senere fase efterfulgt af vedtagelsen af et retsgrundlag for de tilpasninger, der vedrører langsigtede, stabile databehov.

Følgende betingelser skal opfyldes, for at en sådan videreudvikling kan lykkes:

- erkendelse hos dataleverandører og -brugere af behovet for tilpasning og videreudvikling
- løbende opfølgning af udviklingen i brugernes behov - i EU-institutionerne, nationalt og regionalt

- løbende opfølgning af ændringer i produktionsmetoder, beskæftigelsesmønstre og virksomhedsforbindelser
- fastlæggelse af prioriteter inden for rammerne af de disponible ressourcer.

Eurostat vil i samarbejde med de nationale statistiske myndigheder udarbejde et treårigt arbejdsprogram for udvikling af statistik over erhvervsstrukturer baseret på en vurdering af brugerbehovene. Programmet vil også omfatte de endnu ikke behandlede emner for pilotundersøgelser, der skal gennemføres i henhold til forordning 58/97, samt andre vigtige spørgsmål. Arbejdet med hvert enkelt emne starter med udarbejdelse af en liste over eksisterende data, efterfulgt af en frivillig indsamling af eksisterende data og oplysninger om den anvendte metode, som vil blive evalueret med henblik på at fastslå graden af eksisterende dækning og sammenligneligheden sammenholdt med brugerbehovene. Baseret på denne analyse vil metodologien vedrørende en samordnet frivillig dataindsamling blive udformet i samarbejde med medlemsstaterne og afprøvet via en gennemførlighedsundersøgelse i så mange medlemsstater som muligt. Såfremt resultatet bliver positivt, vil der blive gennemført en samordnet frivillig dataindsamling i samtlige medlemsstater. Som et sidste skridt kan der, hvis medlemsstaterne finder det ønskeligt, eventuelt etableres et retsgrundlag.

De emneområder, der er identificeret som de vigtigste for udviklingsarbejdet i løbet af det kommende år, er statistik over forretningsservice og erhvervsdemografi²².

På baggrund af fremskridtene med pilotundersøgelserne og andet udviklingsarbejde vedrørende statistik over erhvervsstrukturer er det muligt at give en foreløbig vurdering af, hvilke tiltag der reelt vil kunne iværksættes i nær fremtid. Kommissionen agter således i løbet af 2000 og 2001 at udarbejde en række forslag til ændring af forordning 58/97, bl.a. vedrørende pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed og servicevirksomhed i tilknytning hertil, samt pensionsforsikring og en udbygning af listen over variabler, der anvendes til at observere virksomhedernes udgifter til miljøbeskyttelse.

²² Variabler vedrørende fremdriften i erhvervslivet såsom procentdel nyoprettede virksomheder og overlevelsesprocent samt erhvervsdemografiske begivenheders indvirkning på beskæftigelsen.

DEL II

Formidling og anvendelse af data

2.1 RESUMÉ AF DEL II

Brugere

Hovedformålet med europæiske statistikker over erhvervsstrukturer er at levere oplysninger om medlemsstaternes virksomheders struktur, aktivitet, konkurrenceevne og resultater. Virksomheds- og erhvervspolitikkerne på fællesskabsplan er de vigtigste brugere af disse statistikker. Udformningen og effektiviteten af de anvendte instrumenter vil afhænge af en nøje sektorovervågning af strukturelle variabler med særligt henblik på en vurdering af de forskellige aspekter af fællesskabsvirksomhedernes konkurrenceevne og økonomiske rentabilitet. Andre politikområder, som har brug for statistikker over erhvervsstrukturer er:

- beskæftigelsespolitikker
- miljøpolitik

Virksomhederne anvender oplysninger om konkurrencesituationen i deres egen branche og i deres leverandørers og kunders brancher. Erhvervsorganisationer spiller en betydelig rolle for formidlingen af information fra statistiske institutioner til deres medlemmer. Ud over disse brugere i Kommissionen og erhvervslivet anvendes statistikker over erhvervsstrukturer af forskningsorganer, ofte til at tilvejebringe oplysninger med henblik på at påvirke politikudviklingen og måle indvirkningen af planlagte og eksisterende politikker, samt til erhvervsforskning. Uddannelsesinstitutionerne bruger også erhvervsdata til akademiske forskningsformål.

Kan forordning 58/97 imødekomme brugernes behov?

Hovedkritikpunktet fra erhvervenes side drejer sig om dataenes aktualitet. Dette kan både skyldes, at medlemsstaternes og Kommissionens dataudarbejdelse tager lang tid, og at der er ved at blive foretaget ændringer i metoderne til estimering af manglende data eller data, der bliver stillet til rådighed med stor forsinkelse. I tjenesteydelsessektoren har forordning 58/97 forbedret situationen på enhver måde, idet der nu foreligger data for flere lande, der er større dækning af tjenesteydelsesaktiviteter, og der foreligger mere aktuelle data for flere variabler.

Formidling

Eurostat offentliggør statistikker over erhvervsstrukturer via onlinedatabaser (bl.a. erhvervsstrukturstatistikdomænet i New Cronos), elektronisk offline-publicering (CD-ROM) og i papirformater. Der er foretaget en række ændringer som følge af omfattende ændringer i Eurostats publiceringspolitik, teknologiske fremskridt og indberetningen af større mængder data efter ikrafttrædelsen af forordning 58/97. Den mest markante ændring har været erstatningen af papirpublikationer indeholdende standardiserede tabuleringer med elektronisk publicering via Eurostats referencedatabase. Kommissionen har på den måde kunnet udvikle mere analytiske papirpublikationer afledt fra statistiske data vedrørende erhvervsstrukturer.

Data for industrisektorerne publiceres fortsat i Monthly Panorama of European Business. I tjenesteydelsessektoren blev de første resultater af gennemførelsen af forordning 58/97 offentliggjort i Services in Europe 1998. Disse data blev ligeledes offentliggjort i 1999 sammen med Distributive trades in Europe, Insurance in Europe, Banking in Europe og Business services in Europe. Siden begyndelsen af 1997 har Eurostat desuden offentliggjort mere end 20 små publikationer under betegnelsen Statistik i Fokus. Data vedrørende statistik over erhvervsstrukturer indgår også i flere andre publikationer, bl.a. det årlige Panorama of European Business. Tyskland og Det Forenede Kongerige vides at anvende europæisk statistik over erhvervsstrukturer i deres nationale publikationer, og Eurostat vil tilskynde til øget brug på nationalt plan af europæisk statistik over erhvervsstrukturer.

Datatilgængelighed

Der er sket en markant forbedring med hensyn til mængden af tilgængelige data i den første del af den i forordning 58/97 omhandlede overgangsperiode. Alle landene har oplevet en generel forbedring i deres position. Med kun én undtagelse er datatilgængeligheden mere end fordoblet i alle landene mellem 1994 og 1996. Ved afslutningen af referenceåret 1996 tilvejebragte alle landene, undtagen ét, over halvdelen af de data, der er anført i bilag 1 til forordning 58/97. Følgende analyse blev gennemført i januar 2000, ca. tre år efter afslutningen af referenceperioden 1996.

Råstofudvinding: datatilgængeligheden er forbedret i alle landene, undtagen Italien, hvor den er forblevet uændret på et tal, som stadig ligger over medianværdien for EU. Fremstillingsvirksomhed: procentdelen af offentliggjorte resultater er høj i alle landene. De laveste tal forekommer i mindre lande, som har et relativt stort antal fortrolige data. Energiforsyning: datatilgængeligheden er generelt forbedret, især i Danmark, men situationen er forringet i Frankrig og Italien.

Bygge- og anlægsvirksomhed: der er ikke offentliggjort data for nogen af disse nøglevariabler for fire lande - Grækenland, Spanien, Sverige og Norge -, men datatilgængeligheden er forbedret i alle de andre lande. Handel: der forelå ingen data i 1996 for Grækenland og Spanien. Datatilgængeligheden for Belgien, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Østrig, Finland og Norge er blevet markant forbedret.

Hotel- og restaurationsvirksomhed: forbedringer i flere lande. Der foreligger ingen data for Danmark, Grækenland og Norge.

Transport og kommunikation: ingen data for Grækenland og Norge. Alle de andre lande har oplevet forbedringer i datatilgængeligheden mellem 1994 og 1996, navnlig Italien, Østrig og Finland, som er gået fra nul data til over 70% datatilgængelighed. Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed: tilgængeligheden er særlig god i Belgien, Danmark og Portugal, som leverer alle disse data.

Forretningservice: betydelige forbedringer, men for to lande, Danmark og Grækenland, foreligger der stadig ingen data.

Trods disse store forbedringer i mængden af offentligt tilgængelige data er det stadig yderst sjældent, at der foreligger data for alle 15 EU-medlemsstater på samme tid. I 1996 forelå der samlede EU-tal for 7 af de 23 hovedgrupper inden for fremstillingsvirksomhed i NACE Rev. 1 vedrørende omsætning og produktionsværdi. Der mangler altid data for mindst én medlemsstat på det mere detaljerede gruppe- og undergruppeniveau inden for

fremstillingsvirksomhed og på alle niveauer under hovedafdelingen for andre sektorer end fremstillingsvirksomhed.

De hovedafdelinger i NACE Rev. 1, hvor der er den største procentdel svage undergrupper i den forstand, at der kun foreligger data for nogle få medlemsstater, er energiforsyning, råstofudvinding samt transport og kommunikation. Den svageste aktivitet af alle er undergruppen offentlig postbefordring (undergruppe 64.11 i NACE Rev. 1).

For ingen af variablerne i bilag 1 til forordning 58/97 anses datatilgængeligheden for at være svag. Men hvad angår bilag 2, 3 og 4 til forordning 58/97 er følgende variabler sjældent tilgængelige:

- F&U-udgifter og F&U-personale;
- antal lærlinge.

Aktualitet

Forsinkelser i dataindberetningen skal ses på baggrund af, at flere lande er ved at indføre nye undersøgelsessystemer i tjenesteydelsessektoren eller ved at foretage større ændringer af eksisterende systemer. Trods dette er forsinkelserne generelt blevet mindre mellem 1995 og 1996.

Fortrolighed

Problemet vedrørende statistisk fortrolighed er for tiden mest akut inden for fremstillingsvirksomhed og mindre inden for de andre sektorer, eftersom der kun er få andre aktiviteter, hvor alle 15 medlemsstater indberetter data, eller hvor der kan udarbejdes pålidelige skøn. En evaluering af 1996-data for grupperne inden for fremstillingsvirksomhed (3-ciffer-niveau i nomenklaturen) har vist, at det for en variabel som værditilvækst generelt kun er muligt at offentliggøre data for mindre end 50% af grupperne, ikke fordi der ikke foreligger data, men af fortrolighedshensyn. For at finde løsninger på dette problem er det nødvendigt med nærmere overvejelser over balancen mellem tilgængeligheden af nationale data og samlede EU-tal og mellem formidling af detaljerede og aggregerede data. Der må indgås en ny aftale om behandling af fortrolige data mellem medlemsstaterne og Eurostat med henblik på en væsentlig forøgelse af mængden af oplysninger, der kan videreformidles til brugerne.

Metodologiske problemer

Der er stadig en række metodologiske spørgsmål, der skal tages op med henblik på en forbedring af datasammenligneligheden. Følgende spørgsmål anses for særligt vigtige:

- definitionen af og sondringen mellem retlige enheder, firmaer og faglige enheder og deres tilgængelighed i statistiske virksomhedsregistre og anvendelse i administrative data og standarder
- anvendelsen af nedre tærskler, der udelukker dele af virksomhedspopulationen fra at indgå i statistiske resultater
- tilgængeligheden af beskæftigelsesoplysninger til klassificering af enheder efter størrelse

- anvendelsen af definitionerne af variabler
- Sammenligninger af ensartede data udarbejdet for forskellige kilder, navnlig for kortsigtede erhvervsstatistikker og sociale statistikker.

2.2 DATABRUGERE

Fællesskabspolitikker

Hovedmålet for europæisk erhvervsstatistik er at levere de nødvendige oplysninger om europæiske virksomheders struktur, aktivitet, konkurrenceevne og resultater, der kan danne grundlag for nøjagtige, ajourførte analyser af de økonomiske tendenser og sektorernes resultater. Virksomhedspolitikker og erhvervspolitikker på fællesskabsplan har både et generelt og et sektorspecifikt sigte. Hovedmålet for disse politikker er at forbedre europæisk erhvervslivs konkurrenceevne. I overensstemmelse med prioriteterne i hvidbogen om vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse er de vigtigste indsatsområder immaterielle investeringer, industrielt samarbejde og styrkelse af konkurrencen.

Udformningen af de anvendte instrumenter og deres effektivitet vil være afhængig af en nøje sektorovervågning af strukturelle variabler med særligt henblik på en vurdering af de forskellige aspekter af fællesskabsvirksomhedernes konkurrenceevne og økonomiske rentabilitet.

Handel er et godt eksempel på en sektor, for hvilken der er planlagt specifikke aktioner i overensstemmelse med hvidbogen om handel, der blev vedtaget i januar 1999²³. De foreslåede foranstaltninger for denne sektor, som hører ind under den generelle virksomhedspolitik vedrører i) forbedring af de politiske instrumenter til støtte for handelen ii) forbedring af de administrative, lovgivningsmæssige og finansielle forhold iii) forbedring af konkurrenceevnen og fremme af iværksætterånden iv) fremme af internationaliseringen. Disse foranstaltninger er af særlig interesse for områderne elektronisk handel og kommercielle infrastrukturer på regionalt plan og byplan. Statistikken tjener hovedsagelig til at iagttage ændringer i handelsmetoderne og analysere virkningerne for beskæftigelsen. Hertil kræves oplysninger om de indbyrdes forbindelser mellem handelsvirksomheder og mellem handelsvirksomheder og producenter.

Ud over anvendelsen i disse generelle erhvervs- og virksomhedspolitikker anvendes statistik over erhvervsstrukturer i den politiske planlægning og til overvågning inden for en række mere specifikke områder.

Rammeprogrammerne på miljøområdet vedrørende bæredygtig udvikling etablerer nødvendigvis tætte forbindelser mellem erhvervsstatistik og miljøstatistik, for så vidt angår virksomhedernes miljøindvirkning og deres indsats for at begrænse og mindske miljøvirkningerne. En bæredygtig udvikling afhænger også til en vis grad af anvendelsen af brændstoftyper. Nogle af de mest intensive energiforbrugere findes i industrisektorerne. Endelig opfattes økoprodukter og økoindustrier som områder med jobskabende potentiale, og også af den grund er der behov for oplysninger om deres markeder og aktivitet.

En statistisk analyse med fokus på en sammenligning mellem indenlandske virksomheder udenlandske datterselskaber kan belyse det indre markedes funktion, graden af økonomiens globalisering, graden af gennemførelsen af GATS²⁴ og EU-ejede virksomheders

²³ KOM(1999) 6 endelig udg. af 27.01.1999.

²⁴ Den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser.

konkurrenceevne i forhold til virksomheder ejet af EU's vigtigste handelspartnere. Kommissionen blev anmodet om i sin årlige rapport om Fællesskabets produkt-, tjenesteydelses- og kapitalmarkeder (Cardiff I-rapporten) at evaluere den retlige rammes effektivitet med særligt henblik på lokalisering af problemområder. Beretningen fokuserer på en evaluering af den faktiske situation (i højere grad end de retlige aspekter), og har derfor måttet gøre udstrakt brug af statistiske oplysninger.

Erhvervslivets og erhvervsorganisationernes anvendelse af statistik

Virksomhederne har brug for oplysninger om konkurrencesituationen i deres egen branche og i deres leverandørers og kunders brancher. Virksomhederne har adgang til europæisk statistik over erhvervsstrukturer direkte via Kommissionens produkter (databaser, offline elektroniske produkter og papirformater) eller via mellemlid. I sidstnævnte tilfælde spiller europæiske erhvervsorganisationer en vigtig rolle med hensyn til at formidle data fra statistiske institutter til deres medlemmer. Mange erhvervsorganisationer har en statistisk kapacitet, hvorigennem de udarbejder data fra mange kilder, herunder statistik over erhvervsstrukturer, og forsyner deres medlemmer med oplysninger af særlig interesse for den pågældende aktivitet. Hovedbegrundelsen for, at europæiske erhvervsorganisationer anvender Eurostat data er, at de er relativt standardiserede og omfatter et stort antal lande. Andre kilder, der anvendes af erhvervsorganisationer, er OECD- og FN-statistikker.

Vurderingen af indvirkningen af forordning 58/97 på dataenes nyttevirkning for erhvervslivet er forskellig i industri- og tjenesteydelsessektoren. Flere europæiske erhvervsorganisationer, der for nylig er blevet hørt, mener ikke, at positionen med hensyn til tilgængeligheden af europæisk statistik over erhvervsstrukturer i industrien er blevet væsentligt forbedret siden ikrafttrædelsen af forordning 58/97. I hvilken udstrækning omfang dette skyldes midlertidige problemer i forbindelse med brud i udarbejdelses- og formidlingsmetoderne vil ikke kunne afgøres, før iværksættelsesfasen er afsluttet²⁵, men det ser allerede nu ud til, at problemerne gradvis bliver mindre. Hovedkritikpunktet vedrørende dataenes manglende aktualitet er taget op og søges imødekommet ved at fremskynde medlemsstaternes dataindberetning (jf. tabel 4 i bilag 3), og det samme gælder Kommissionens kvalitetskontrol og databehandling. Endvidere kan der konstateres større datatilgængelighed for så vidt angår dækkede variabler og aktiviteter. Der er sket yderligere forbedringer, som ikke umiddelbart kan iagttages af brugerne, bl.a. større kompatibilitet mellem dataene, da de fleste størrelsestærskler nu er blevet fjernet, og datakvaliteten er ligeledes blevet forbedret som følge af en strengere datakontrol.

Før indførelsen af forordning 58/97 fandtes der ingen harmoniserede tjenesteydelsesstatistikker. Forordningen har derfor forbedret situationen på enhver måde, idet data nu foreligger for flere lande, der er større dækning af tjenesteydelsesaktiviteter, og der foreligger flere og mere aktuelle data for flere variabler. Som følge af ændringer i Kommissionens databehandling og formidlingspolitik er der også sket forbedringer med hensyn til adgangen til databaser og med hensyn til kvantiteten og kvaliteten af deskriptive analyser af tjenesteydelsessektorerne samt øget gennemsigtighed i metodikken via bedre orientering om de anvendte metoder. Der er stadig problemer, som for en stor del skyldes, at flere lande endnu ikke har gennemført forordning 58/97 fuldstændigt. Derfor er det aldrig muligt at udarbejde EU-totaler for tjenesteydelsessektoren, og desuden indberettes data for nogle lande stadig meget sent.

²⁵

Tabel 4 i bilag 3 til denne beretning viser, hvorledes medlemsstaternes indberetningsfrister har ændret sig i løbet af de senere år.

En ofte gentaget kritik af statistikker over erhvervsstrukturer, både vedrørende industrien og tjenesteydelsessektoren, som ikke er direkte relateret til forordning 58/97, er, at der mangler tilsvarende data for lande uden for EU.

Formidling til respondenter

En række medlemsstater returnerer systematisk eller på anmodning aggregerede resultater til virksomheder, som har deltaget i undersøgelser. I Tyskland modtager respondenterne tabellariske resultater inden for industrien, bygge- og anlægssektoren og transportsektoren. I Danmark, Grækenland og Norge tilbageformidles oplysningerne kun til respondenterne efter anmodning. I Spanien modtager respondenter, der deltager i hovedundersøgelsen i industrien, personliggjorte oplysninger, der bl.a. sammenligner deres virksomhed med tilsvarende enheder; i 1999 modtog 7 000 enheder sådanne oplysninger. Et tilsvarende system har fungeret i Finland siden 1989. I Sverige og Irland leveres visse nøgleindikatorer til respondenterne. Både Østrig og Portugal har planer om på et senere tidspunkt at indføre en sådan formidlingsordning. Frankrig er i gang med en gradvis indførelse af en ordning for systematisk tilbagesendelse af oplysninger, enten i personliggjort eller statistisk form, til enhver virksomhed, som systematisk besvarer spørgsmål i forbindelse med statistiske undersøgelser; denne ordning blev iværksat for mange år siden i fremstillingsindustrien.

2.3 DATA

Dataformidling

Forordning 58/97 erkendte, at mange forskellige brugere have behovet for statistik over erhvervsstrukturer. Vedtagelsen af denne forordning har givet mulighed for at revurdere formidlingen af disse statistikker til brugerne, og dens gennemførelse har gjort dette nødvendigt via den øgede datatilgængelighed. Denne revision har fundet sted i en periode, hvor mulighederne for formidling har ændret sig markant, og hvor Eurostats formidlingspolitik som helhed er taget op til revision. Inden for erhvervsstatistik er anvendelsen af papirpublikationer taget op til nærmere overvejelse og i mere begrænset omfang også offline elektroniske publikationer. En af hovedkonklusionerne var, at der mangler en klar differentiering og en klar struktur i publikationerne, navnlig en sontring mellem statistiske publikationer, metodemanualer og andre publikationer. Målet fremover at en yderligere differentiering, således at der sondres mellem generelle og mere specialiserede publikationer og mellem metodologiske publikationer og data/analyse- publikationer.

Siden vedtagelsen af forordningen er der i praksis modtaget data for referenceårene 1995 og 1996 fra alle medlemsstaterne og for 1997 fra de fleste af dem. Eurostat har offentliggjort disse data via tre medier, nemlig online databaser, offline elektronisk publicering (CD-ROM) og papirpublikationer. Der er foretaget væsentlige ændringer for alle tre mediers vedkommende med henblik på at effektivisere formidlingen af statistiske data vedrørende erhvervsstrukturer, og disse ændringer er faldet sammen med gennemførelsen af forordning 58/97. Den mest markante ændring har været udskiftningen af papirpublikationer indeholdende standardiserede tabellariske opstillinger med elektronisk formidling via Eurostats referencedatabase New Cronos, som er tilgængelig online via Internet og offline via regelmæssigt opdaterede CD-ROM-publikationer. Det mindskede behov for offentliggørelse i papirformat af omfangsrige tabelopstillinger har givet Kommissionen mulighed for at udarbejde mere analytiske papirpublikationer afledt fra statistiske data om erhvervsstrukturer.

Data for industrisektorerne bliver nu som før ikrafttrædelsen af forordning 58/97 offentliggjort i Monthly Panorama of European Business. Nogle få aktiviteter dækkes hver måned, men de fleste aktiviteter udvælges en gang i løbet af et år på et rotationsgrundlag. I 1998 blev denne publikation udvidet til også at dække tjenesteydelser.

Baseret på resultaterne fra 1995 for tjenesteydelsessektoren har Eurostat i samarbejde med andre af Kommissionens tjenestegrene udarbejdet én samlet analytisk publikation - Services in Europe 1998. En sådan publikation blev udarbejdet igen i 1999, og hertil kom Distributive trades in Europe 1999, Insurance in Europe 1999, Banking in Europe 1999 og Business services in Europe 1999, der alle anvender data fra referenceårene 1996 og 1997. Disse publikationer vedrørende tjenesteydelser og handelsvirksomhed erstatter tidligere publikationer, der var baseret på ikke-harmoniserede data, og som fokuserede på analyse af enkelte lande og ikke på sektorsammenligninger landene imellem. De nye publikationsserier forsyner brugerne med en fortolkning af dataene og en lille mængde omhyggeligt udvalgte data. Analysen er i nogle tilfælde også tilgængelig på CD-ROM ledsaget af en mere fyldig database.

En yderligere rationalisering af papirpublicationsprogrammet er planlagt for 2000, når data for referenceårene 1997 og 1998 bliver offentliggjort. Der bliver eventuelt også tale om at udvide de årlige publikationer til at dække både industrien og tjenesteydelsessektoren.

Eurostat udgiver også mange små publikationer (højst 8 sider) om specifikke emner i Statistik i Fokus-serien. Disse korte publikationer indeholder enten en detaljeret undersøgelse af et smalt udvalg af aktiviteter eller en generel oversigt over de nyeste data, som dernæst sædvanligvis analyseres mere indgående i en af de årlige analytiske publikationer. Antallet af disse små publikationer, der udarbejdes på grundlag af statistik over erhvervsstrukturer, er øget siden 1997, da der kun blev udarbejdet fem, mens der i 1998 blev udarbejdet otte og i 1999 ni.

Erhvervsstatistiske data indgår også i andre publikationer, bl.a. den årlige publikation Panorama of European Business.

Tyskland og Det Forenede Kongerige vides at anvende europæiske statistikker over erhvervsstrukturer i deres nationale publikationer. Eurostat vil tilskynde andre medlemsstater til at følge dette eksempel og offentliggøre ikke-fortrolige data fra europæiske statistikker over erhvervsstrukturer sideløbende med nationale data.

Datatilgængelighed²⁶

Datamængde

En opgørelse af antallet af records i New Cronos er ikke i sig selv et tilfredsstillende mål for datatilgængeligheden, men ændringer i mængden kan dog give et første indtryk af udviklingen. Tabel 1 i bilag 3 viser, hvor stor en procentdel af dataene, der kan offentliggøres for hver EU-medlemsstat og Norge, efter at de fortrolige oplysninger er taget ud. Disse oplysninger gives for hver hovedafdeling i NACE Rev. 1 for årene 1994 og 1996, med andre ord før indførelsen af forordning 58/97 og to år ind i gennemførelsesperioden. Den sidste række viser den procentvise tilgængelighed for alle relevante hovedafdelinger tilsammen. For at sikre en repræsentativ sammenligning mellem årene er disse beregninger af datamængden

²⁶ Alle de data, der henvises til i det følgende, er taget fra de relevante Eurostat databaser pr. 13. januar 2000. Datatilgængeligheden kan være blevet forbedret siden da.

baseret på listen over årlige virksomhedsvariabler i bilag 1 til forordning 58/97 for den liste over aktiviteter, der er specificeret i afsnit 9 i samme bilag. Det skal bemærkes, at tabellen viser datatilgængeligheden efter behandling for fejl og fortrolige oplysninger. Denne analyse blev foretaget i januar 2000, lidt over tre år efter afslutningen af referenceperioden 1996.

Af analysen i tabel 1 i bilag 3 i denne beretning fremgår det klart, at der er sket en markant forbedring af datatilgængeligheden i løbet af den første del af den overgangsperiode, der er fastsat i forordning 58/97. Alle landene har oplevet en generel forbedring i deres position. Med en enkelt undtagelse er tilgængeligheden mere end fordoblet for hvert land mellem 1994 og 1996, og ved afslutningen af referenceåret 1996 leverede alle landene undtagen ét allerede mere end halvdelen af de data, der er anført i bilag 1. Italien, Finland og Østrig ligger øverst på listen i øjeblikket. Angående de enkelte hovedafdelinger i NACE Rev. 1 kan der fremsættes følgende betragtninger.

Inden for råstofudvinding forbedredes datatilgængeligheden i alle landene, undtagen Italien, hvor den er forblevet uændret på et tal, som stadig ligger over medianværdien for EU.

Inden for fremstillingsvirksomhed, som er den største hovedafdeling for så vidt angår det potentielle antal records, der kunne offentliggøres, er procentdelen af offentliggjort resultater høj i alle landene. Det afspejler det forhold, at disse aktiviteter har været dækket af strukturel erhvervsstatistik i meget lang tid. Der er dog under alle omstændigheder sket store forbedringer i disse aktiviteter, navnlig i Tyskland, hvor indførelsen af NACE Rev. 1 som indsamlingsnomenklatur i 1995 utvivlsomt har haft en effekt. De laveste tal forekommer generelt i mindre lande, som har et relativt stort antal fortrolige data.

Inden for energiforsyning kan der konstateres en total mangel på data for to lande, nemlig Sverige og Norge. Selv om datatilgængeligheden generelt er forbedret, i særdeleshed i Danmark, er situationen blevet forringet i Frankrig og Italien. I Tyskland, Spanien og Østrig er datatilgængeligheden forbedret i en sådan grad, at alle de krævede data offentliggøres for disse lande. I bygge- og anlægssektoren offentliggøres der ingen data for nogen af disse nøglevariabler for fire lande - Grækenland, Spanien, Sverige og Norge -, men datatilgængeligheden er forbedret i alle de andre lande. Også her gælder det, at tyske og østrigske data er tilgængelige for alle variabler inden for samtlige aktiviteter.

Inden for handelsvirksomhed foreligger der generelt flest data for hovedafdelingerne vedrørende servicevirksomhed bortset fra de særlige forhold, der gør sig gældende for pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed. For flere lande forelå der ingen data i 1994, men ved udgangen af 1996 gjaldt dette kun for to lande, nemlig Grækenland og Spanien. Blandt de lande, for hvilke der ikke forelå data i 1994, er det værd at bemærke, at for Italien og Østrig er nu næsten alle de krævede data vedrørende disse nøglevariabler offentligt tilgængelige. I Belgien, Frankrig, Irland, Luxembourg, Finland og Norge er der sket betydelige fremskridt med hensyn til datatilgængeligheden.

Dataene om hotel- og restaurationsvirksomhed er blevet forbedret i flere lande. Der foreligger ingen offentligt tilgængelige data for Danmark, Grækenland, Irland og Norge²⁷. Med disse forbedringer er mere end halvdelen af de krævede data offentligt tilgængelige for de fleste medlemsstater.

Datatilgængeligheden for transport og kommunikation er generelt ikke så god som for handel. Der foreligger ingen offentligt tilgængelige data for Grækenland og Norge på indeværende tidspunkt. Alle de andre lande har oplevet forbedringer i datatilgængeligheden mellem 1994 og 1996, navnlig Italien, Østrig og Finland, som alle er gået fra nul data til en datatilgængelighed på over 70%.

²⁷

Data for Nederlandene er modtaget af Eurostat, men er endnu ikke tilgængelige i New Cronos.

Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed er den mindste aktivitet, for hvilken der kun er identificeret tre separate aktiviteter i bilag 1 i forordning 58/97, og for hvilke der kun kræves et begrænset antal standardvariabler. Dataene hidrører som regel fra tilsynsorganer og ikke fra statistiske myndigheder. Tilgængeligheden for disse aktiviteter er særlig god en bestemt servicevirksomhed, hvor Belgien, Danmark og Portugal leverer samtlige data, og kun for Grækenland og Irland er mindre end halvdelen af dataene tilgængelige.

Forretningservice omfatter stort set samme antal aktiviteter som transport og kommunikation, og datatilgængeligheden var sammenlignelig med tilgængeligheden for transport og kommunikation i 1994, men udviste generelt en større forbedring i 1996. For to lande, Danmark og Grækenland, foreligger der stadig ingen data²⁸.

EU-dækkende data

Et af problemerne med blot at foretage en optælling af antallet af tilgængelige records er, at det ikke afspejler tilgængeligheden af tilsvarende data for alle EU-medlemsstaterne, og som følge heraf kan der udmærket foreligge en mængde data for forskellige aktiviteter og variabler, uden at de kan sammenlignes. En indikator, som afspejler den ultimative datatilgængelighed, er procentdelen af aktiviteter, for hvilke der foreligger data for ALLE 15 EU-medlemsstater. Dette kan beregnes på hvert niveau i aktivitetsklassifikationen i NACE Rev. 1. I 1994 forelå der ikke for én eneste aktivitet data for alle 15 EU-medlemsstater vedrørende nogen af de nøglevariabler, der er opført i bilag 1 til forordning 58/97. Ved udgangen af 1996 havde situationen forbedret sig.

For fremstillingsvirksomhed på afdelingsniveau (f.eks. fremstilling af transportmidler) forelå der EU-totaler for 11 ud af 14 afdelinger. På hovedgruppeniveau (f.eks. fremstilling af motorkøretøjer, påhængsvogne og sættevogne) forelå der EU-totaler for 7 ud af 23 hovedgrupper. Data for mindst én medlemsstat mangler altid på det mere detaljerede gruppe- og undergruppeniveau inden for fremstillingsvirksomhed og på alle niveauer af andre hovedafdelinger end fremstillingsvirksomhed. Disse resultater gælder for variablerne produktionsværdi og omsætning; for alle andre variabler er der altid mindst én medlemsstat, for hvilken der ikke foreligger data.

Disse resultater er baseret på datatilgængeligheden efter behandlingen af fortrolige oplysninger; det skal bemærkes, at en større procentdel EU-totaler rent faktisk er tilgængelig i Eurostats databaser på grundlag af skøn og på grundlag af en kombination af resultaterne for flere lande, hvis data er fortrolige.

Aktiviteter, for hvilke datatilgængeligheden er svag

De to ovenstående analyser giver et indtryk af størrelsen af det samlede datasæt, der er til rådighed for brugerne i New Cronos. En detaljeret analyse af dataene viser, at der er en række områder, hvor der er særlige svagheder. Tabel 2 i bilag 3 viser de undergrupper i NACE Rev. 1, for hvilke kun halvdelen eller mindre af de 16 lande (EU plus Norge) i 1996 indberettede data om mindst fem af de ti obligatoriske virksomhedsvariabler, der kræves i henhold til bilag 1 til forordning 58/97. Sådanne afgrænsninger - halvdelen af landene, halvdelen af variablerne - er klart vilkårlige, men giver et indtryk af de svageste områder i datasættet.

²⁸

Data for Nederlandene er modtaget af Eurostat, men er endnu ikke tilgængelige i New Cronos.

Antallet af lande, som indberetter data for mindst fem af de ti variabler, vises i tabel 2 af hensyn til sammenligneligheden for både 1994 og 1996.

En nærmere analyse af tabel 2 viser, at de hovedafdelinger i NACE Rev. 1, hvor den største andel svage undergrupper forekommer (med anvendelse af de ovenfor definerede vilkårlige kriterier), er energiforsyning (som også er den mindste hovedafdeling), råstofudvinding og transport og kommunikation. Den svageste aktivitet af alle er offentlig postbefordring, for hvilken der kun foreligger data for to lande vedrørende mindst halvdelen af de obligatoriske variabler; det er en af de serviceaktiviteter, hvor fortrolighedshensyn gør sig stærkest gældende, idet der inden for denne aktivitet kun findes et lille antal enheder og meget ofte én stor dominerende enhed.

Variabler, for hvilke datatilgængeligheden er svag

Tabel 3 i bilag 3 viser de svageste variabler, med andre ord de variabler, for hvilke data i 1996 er tilgængelige i New Cronos for mindre end fire (en fjerdedel) af de 16 lande (EU-medlemsstaterne samt Norge). En variabel betragtes som tilgængelig, hvis den foreligger for mindst halvdelen af de krævede aktiviteter. Ligesom ved den foregående analyse er grænsen på fire lande og halvdelen af aktiviteterne klart arbitrær, men giver et indtryk af de svageste variabler i datasættet. Antallet af lande, for hvilke data er tilgængelige for mindst halvdelen af aktiviteterne, vises for hver variabel af hensyn til sammenligneligheden for både 1995 og 1996; 1995 anvendes som sammenligningsgrundlag, da disse variabler alle er nye variabler, der er indført i europæisk statistik over erhvervsstrukturer med forordning 58/97, og følgelig foreligger der ingen oplysninger for 1994.

Det mest bemærkelsesværdige punkt i den liste over variabler, der er udledt på denne måde, er, at variablerne i bilag 1 til forordning 58/97 ikke figurerer heri. Der er således ingen særligt svage variabler for servicevirksomhed uden for handelsvirksomhed. Ved et nærmere eftersyn kan der identificeres to kategorier af særlig interesse. Den første omfatter variabler, hvor datatilgængeligheden ser ud til at være svag for alle aktiviteter, for hvilke de kræves i henhold til forordning 58/97, nemlig:

- F&U-udgifter og F&U-personale;
- antal lærlinge.

Den anden kategori består af de variabler, som kræves for flere aktiviteter, men som er særligt svage inden for én af dem:

- betalinger til vikarer i bygge- og anlægssektoren;
- opdeling af investeringer efter type investeringskategori inden for handel;
- antal arbejdstimer udført af ansatte i bygge- og anlægssektoren.

Tilgængeligheden af regionale data.

Tilgængeligheden af regionale data er på indeværende tidspunkt særlig svag i andre sektorer end industrisektorerne. Mens 11 medlemsstater har indberettet regionale data for 1996 for industrien, har kun otte indberettet regionale data for bygge- og anlægssektoren, seks for handel og fire for de øvrige serviceaktiviteter. Desuden har Norge indberettet visse regionale data for alle disse sektorer i 1996, og Østrig har gjort det samme for 1995 og 1997.

Rettidighed

Rettidighed er et vigtigt aspekt af datakvaliteten. Den lovgivning, i henhold til hvilken statistikker over erhvervsstrukturer inden for industrien blev indsamlet indtil 1994, fastsatte ingen frist for indberetningen af data til Kommissionen. Forordning 58/97 fastsatte en tidsfrist på 18 måneder fra afslutningen af hvert referenceår. Mange medlemsstater har anmodet om dispensation herfra, men der er allerede gjort fremskridt på dette område. Tabel 4 i bilag 3 viser den ekstra tid, målt i måneder, som medlemsstaterne havde brug for til indberetning af data til Kommissionen vedrørende referenceårene 1995 og 1996.

Disse forsinkelser i indberetningen af data skal ses på baggrund af, at flere lande er ved at indføre nye undersøgelsessystemer i tjenesteydelsessektoren eller gennemføre større ændringer af de eksisterende systemer. Forsinkelserne er generelt blevet mindre i tiden mellem 1995 og 1996. Ingen af tallene for Østrig er repræsentative, da 1995-tallet vedrører en tælling og 1996-tallet vedrører en lille mængde data, som er udtaget fra registre eller estimeret, og man vil således først kunne danne sig et klart billede af, hvor lang tid, der går, før dataene for denne medlemsstat indberettes, fra og med dataene for referenceåret 1997 eller 1998.

Metaformidling af data

I modsætning til de tidligere retsakter vedrørende industristatistik anerkender forordning 58/97 behovet for dokumentation af de anvendte metoder med henblik på at gøre disse mere gennemsigtige. Artikel 10 i forordning 58/97 pålægger medlemsstaterne at give Kommissionen oplysninger om, hvordan forordningen gennemføres. Kommissionen har på dette grundlag bygget videre på foranstaltninger, der var iværksat før iværksættelsen af forordning 58/97, med henblik på at foretage en systematisk undersøgelse af de metoder, der anvendes til udarbejdelse af data i medlemsstaterne. I 1997 (for industrien) og 1998 (for tjenesteydelser) blev der indsamlet detaljerede metodologiske rapporter fra alle EU-medlemsstaterne, Norge og Schweiz om de kilder, de anvender til at udarbejde de i forordning 58/97 krævede data. Disse metodologiske rapporter blev opdateret for alle aktiviteter i løbet af 1999. Ud over at give detaljerede oplysninger om de anvendte metoder til brugerne og til Kommissionens tjenestemænd med ansvar for bearbejdningen af nationale data har de således indsamlede oplysninger og de oplysninger, der tidligere var indsamlet på frivillig basis, vist sig af uvurderlig nytte i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende beretning. Disse metodologiske oplysninger foreligger både i onlineformater (Internet) og offlineformater (CD-ROM).

2.4 FORTROLIGHED OG FORMIDLING

Et af de kritikpunkter, der er fremført mod europæisk statistik over erhvervsstrukturer, er manglen på data for EU som helhed. For at kunne foretage disse beregninger (eller udarbejde skøn) skal Kommissionen nødvendigvis råde over data for alle 15 medlemsstater. En sådan tilgængelighed er imidlertid ikke en tilstrækkelig betingelse, da data i mange tilfælde ganske vist er tilgængelige, men ikke kan offentliggøres, fordi et eller flere af landenes data er fortrolige. Dette problem gør sig aktuelt især gældende inden for fremstillingsvirksomhed og i mindre grad i andre sektorer, da det kun er for ganske få andre aktiviteter, at alle 15 medlemsstater indberetter data²⁹.

²⁹

Se punkt 2.3 for en evaluering af datatilgængeligheden efter aktivitet.

En evaluering af grupper inden for fremstillingsvirksomhed (3-ciffer-niveau i nomenklaturen) for 1996-data har vist, at for en variabel som værditilvækst kan data for mindre end 50% af grupperne offentliggøres for EU som helhed, ikke på grund af manglende datatilgængelighed, men på grund af hensynet til fortrolige data. Problemet opstår, når kun én medlemsstats data er fortrolige, eller når én medlemsstat i en gruppe af medlemsstater, hvis data er fortrolige, tegner sig for mere end 85% af den fortrolige subtotal-værdi. Mens procentdelen af data for de enkelte medlemsstater, som kan offentliggøres, er forholdsvis høj, har fortrolige nationale data en uhyre stor indvirkning på tilgængeligheden af EU-totaler.

Der er fremsat flere forslag til løsning af disse problemer, herunder.:

- at undertrykke ikke-fortrolige nationale data på et detaljeret aktivitetsniveau (4-ciffer-niveau) med henblik på at gøre dataene for gruppen ikke-fortrolige.
- at undertrykke ikke-fortrolige data på gruppeniveau i to EU-medlemsstater med henblik på at beskytte fortrolige data i en tredje.

Det er nødvendigt at finde en løsning på de seriøse problemer med behandlingen af fortrolige data, herunder eventuelt at revurdere balancen mellem nationale data og EU-totaler og mellem formidlingen af detaljerede og aggregerede data. Som tidligere nævnt må der indgås en ny aftale om bearbejdning og formidling af fortrolige data mellem medlemsstaterne og Eurostat med henblik på en væsentlig forøgelse af mængden af oplysninger, som kan formidles til brugerne.

2.5 DATASAMMENLIGNELIGHED

Under dette punkt rejses en række metodologiske problemer, som er relevante for sammenligneligheden af statistikker over erhvervsstrukturer. Nogle af problemerne er behandlet andetsteds i beretningen, hvor det blev understreget, at Kommissionen på de pågældende områder agter at fortsætte bestræbelserne på at forbedre gennemførelsen af forordning 58/97.

Metodologiske problemer vedrørende enheder

Definitionen og anvendelsen af statistiske enheder er af afgørende betydning for kvaliteten af statistik over erhvervsstrukturer såvel som på andre statistiske områder. Der er opnået betydelige fremskridt i de seneste ti år, såvel med hensyn til definitionen af enheder og fastlæggelse af principper for klassifikationen af dem, og mere indirekte med hensyn til anvendelsen af enheder inden for forskellige erhvervsstatistiske områder, herunder statistik over erhvervsstrukturer. Det således udformede system er imidlertid ikke fuldstændig kohærent, idet det afspejler konflikten mellem ønsket om at udarbejde harmoniserede, sammenlignelige, relevante data og på den anden side de forskellige forhold, hvorunder virksomhederne opererer, som giver sig udslag i forskelle i datatilgængeligheden. Navnlig er anvendelsen af forskellige statistiske enheder i henholdsvis virksomhedsregistret, statistik over erhvervsstrukturer og konjunkturstatistik gentagne gange blevet fremhævet som problematisk. For så vidt angår statistik over erhvervsstrukturer er der fire hovedproblemer, som vil blive behandlet mere indgående i det følgende:

- anvendelsen af mere end én ikke-regional enhed inden for industrien og bygge- og anlægssektoren, nemlig firmaet og den faglige enhed

- den manglende sondring i praksis mellem den faglige enhed og firmaet i flere medlemsstater, som fremgår af, at der kun indberettes data for en af enhederne eller identiske data for de to enheder
- manglende opførelse af den faglige enhed i de fleste virksomhedsregistre og som følge heraf manglende harmonisering af fortolkningerne af den faglige enhed i medlemsstaterne
- de forskellige fortolkninger af firmaet, som anvendes i medlemsstaternes virksomhedsregistre og dermed ved udarbejdelsen af statistik over erhvervsstrukturer, navnlig med hensyn til differentieringen mellem firmaet og den retlige enhed.

Det førstnævnte af disse spørgsmål er et skoleeksempel på konflikten mellem brugerbehov og datatilgængelighed. Et af brugerkravene til statistik over erhvervsstrukturer er sammenlignelige data, som er homogene med hensyn til aktiviteten. Det vil med andre ord sige, at når der indberettes data vedrørende f.eks. værditilvæksten for en bestemt aktivitet, er det ønskeligt, at statistikken afspejler værditilvæksten i den givne aktivitet og ikke i andre aktiviteter. Det forhold, at virksomheder kan udøve flere aktiviteter, medfører, at ideelt set bør oplysningerne om virksomheder med mere end én aktivitet opdeles efter de hovedaktiviteter, der udøves, med andre ord indberettes for hver faglig enhed. I teorien ser det forholdsvis enkelt ud, men i praksis kan det være vanskeligt for nogle virksomheder at levere nøjagtige data opdelt efter statistiske klassifikationer.

De eksisterende definitioner af statistiske enheder er en kompromisløsning, hvorefter separate faglige enheder kan identificeres, hvis der foreligger en begrænset mængde oplysninger om værditilvækst og materielle anlægsinvesteringer. Hvis denne definition anvendes i praksis, vil der kun foreligge statistiske oplysninger om langt færre variabler end dem, brugerne behøver. Statistikken over erhvervsstrukturer afspejler denne konflikt, for så vidt som der for industrien og bygge- og anlægssektoren kun kræves et lille antal variabler for den faglige enhed og en længere liste for firmaet. Den første liste er udtryk for brugernes behov for homogene data, og den anden liste afspejler deres behov for data om et bredt spektrum af emner, der rækker ud over værditilvækst og materielle anlægsinvesteringer og medtager områder som specifikke omkostninger og atypisk beskæftigelse.

Denne situation er ikke ønskværdig, navnlig på grund af overlappningen mellem de indberettede oplysninger for de to statistiske enheder:

- brugerne kommer let til at sammenblande oplysningerne, når de bliver præsenteret for data udarbejdet for de samme erhverv men med anvendelse af to forskellige enheder, og resultatet kan være ret så forskellige værdier
- omkostningerne for alle de parter, der indgår i produktionskæden, lige fra levering af ikke-bearbejdede oplysninger (erhvervslivet) til behandling og formidling af oplysningerne (nationale og europæiske statistiske myndigheder).

Det andet problem - manglende differentiering mellem den faglige enhed og firmaet i de statistiske oplysninger om erhvervsstrukturer, der leveres af medlemsstaterne - fremgår med al ønskelig tydelighed, når man ser på tilgængeligheden af de to forskellige datasæt for fremstillingsvirksomhed.

Fire medlemsstater (Belgien, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige) indberetter ingen data om faglige enheder, da de har fået dispensation. Af de resterende 11 medlemsstater leverer to medlemsstater (Frankrig og Nederlandene) de samme data for både den faglige

enhed og firmaet. Blandt de medlemsstater, som har anmodet om dispensation, agter Det Forenede Kongerige efter overgangsperiodens udløb også at indberette stort set de samme data for de to serier.

Det tredje problem har en række årsager, men skyldes dog hovedsagelig, at på grund af det forskellige udviklingstrin med hensyn til oprettelse af virksomhedsregistre i medlemsstaterne på det tidspunkt, da Rådets forordning nr. 2186/93 om oprettelse af registre over foretagender i statistiske øjemed blev udarbejdet, var medlemsstaterne ikke forpligtet til at dække alle de typer statistiske enheder, der anvendtes eller planlagdes anvendt i det europæiske erhvervsstatistiksystem. Dette skal naturligvis ses i sammenhæng med de omkostninger, der for den ansvarlige myndighed er forbundet med oprettelse og vedligeholdelse af et virksomhedsregister med flere forskellige enheder. De valgte enheder var den retlige enhed, firmaet og den lokale enhed.

Virksomhedsregistre indeholder generelt oplysninger om biaktiviteter for firmaer, men det er uklart, i hvilket omfang disse svarer til faglige enheder. Det vil som oftest ikke være tilfældet i betragtning af de eksisterende definitioner af den faglige enhed, på grund af de tidligere omtalte strenge krav til datatilgængelighed. Desuden har erfaringen med harmonisering af firmakonceptet vist, at der ofte vil være store forskelle i anvendelsen af definitionen af den faglige enhed medlemsstaterne imellem, hvis de ikke råder over de metodologiske retningslinjer og præciseringer, der følger af en opførelse i virksomhedsregistret. Derfor må der sættes spørgsmålstegn ved sammenligneligheden af data, der udarbejdes på grundlag af den faglige enhed.

Ved en samlet betragtning af de omtalte tre problemer kan det konkluderes, at der endnu ikke er opnået balance mellem på den ene side behovet for sammenlignelig statistik, som repræsenterer homogene aktiviteter, og på den anden side erhvervslivets problemer med at levere grundlæggende oplysninger. Det er derfor nødvendigt at fortsætte undersøgelsen af behovet for statistik om både den faglige enhed og firmaet og af de eksisterende definitioner heraf.

Det fjerde problem ligner det tredje, for så vidt som en svag repræsentation i virksomhedsregistre af statistiske enheder har en stærkt negativ indvirkning på sammenligneligheden af den heraf resulterende statistik over erhvervsstrukturer. Trods bestræbelserne på at få firmaet og den retlige enhed opført i virksomhedsregistret er de definitioner, der anvendes for disse to typer enheder stadig langt fra harmoniserede. Syv medlemsstater har meddelt, at de registrerer såvel firmaet som den retlige enhed, men uden at sondre mellem dem.

Vigtigheden af en harmonisering kan vises med et par eksempler. Spørgsmålet om, hvorvidt separate retlige enheder bør kombineres og slås sammen i firmakonceptet (en såkaldt kompleks enhed) indvirker på:

- antallet af optalte firmaer
- firmastørrelsen, som indvirker på stikprøveplanerne
- klassificeringen af en enhed efter dens hoved/biaktiviteter
- målingen af visse økonomiske variabler, som kan blive påvirket ved konsolidering.

Alle disse påvirkninger vil gøre sig gældende i enhver sammenhæng og vil også udvikle sig i tidens løb.

En undersøgelse, der blev gennemført i november 1997 med tre medlemsstaters deltagelse, viste, at en forskellig anvendelse af definitionen af firmaet har stor indvirkning på variabler som omsætning og beskæftigelse.

Der er forskellige årsager til, at definitionen af firmaet og også af den faglige enhed anvendes forskelligt, men grundlæggende er det en afspejling af de forskellige statistiske traditioner, der er blevet opbygget som reaktion på forskellige administrative forhold, som ikke er blevet harmoniseret. Det vil fortsat være nødvendigt at søge at få afklaret forholdet mellem den retlige enhed og firmaet og mellem firmaet og den faglige enhed, og behovet for en sådan afklaring vil endog gradvis blive større, så længe som:

- en enkelt retlig enhed udøver flere aktiviteter
- firmaer organiserer sig i flere uafhængige retlige enheder i administrativt eller retligt øjemed, således at den enkelte retlige enhed ikke er autonom, for så vidt angår udøvelsen af en aktivitet med et produktinput, en produktionsproces og et produktoutput.

Selv om disse to problemer forekommer relativt sjældent, har de en stor indvirkning, da de hovedsagelig vedrører store enheder med meget stor vægt i de statistiske resultater.

At harmonisere disse fremgangsmåder er vanskeligt, navnlig fordi virksomhedsregistre og statistik over erhvervsstrukturer i stadig højere grad baseres på administrative kilder, som ikke er harmoniserede på internationalt plan, med henblik på at mindske respondentbyrden for erhvervslivet og nedsætte de statistiske myndigheders driftsomkostninger.

Dette metodologiske problem skal nødvendigvis løses i de kommende år med henblik på at forbedre europæisk erhvervsstatistikks sammenlignelighed og pålidelighed. Der vil formodentlig være behov for visse forenklinger, der f.eks. kan opnås ved kun at kalkulere med én ikke-regional enhed og for det andet ved at antage, at i de allerfleste tilfælde svarer den retlige enhed nøje til firmaet og den faglige enhed. Kun for et lille antal enheder (komplekse enheder og/eller enheder med flere aktiviteter) kan det tænkes at være nødvendigt med en tilpasning af dataindsamlingsmetoderne.

Metodologiske problemer vedrørende nedre tærskler

Før ikrafttrædelsen af forordning 58/97 dækkede europæisk statistik over erhvervsstrukturer inden for industrien en delpopulation af virksomheder med 20 beskæftigede eller derover, og den tilsvarende statistik for tjenesteydelser dækkede virksomheder i alle størrelseskategorier. I praksis var der undtagelser fra denne regel, navnlig inden for tjenesteydelser, hvor et antal lande ikke medtog meget små virksomheder med nul ansatte. Anvendelsen af en tærskel på 20 beskæftigede er klart arbitrær. Derudover medførte det en skævhed i resultaterne af sammenligninger mellem forskellige lande, hvor der er store forskelle på, hvor stor en procentdel enheder der ikke indgår i den givne population, og mere specifikt deres indvirkning på de vigtigste økonomiske aggregater. Også sammenligningerne mellem forskellige aktiviteter påvirkes, for så vidt som mindre virksomheder under tærsklen spiller en større rolle i nogle aktiviteter (f.eks. bygge- og anlægsvirksomhed) end i andre (f.eks. oparbejdning af nukleart brændsel).

På nationalt plan var der større spredning med hensyn til de anvendte tærskler. Inden for industristatistik opretholdt mange lande en tærskel på 20 beskæftigede, mens andre sænkede tærsklen til 10, 5, 3 eller 1, og i det sidste tilfælde således dækkede hele populationen. Nogle

lande supplerede disse årlige undersøgelser med mindre hyppige undersøgelser af små virksomheder under tærskelværdien. I tjenesteydelsessektoren var det almindeligt, at resultaterne udarbejdedes for virksomheder i alle størrelseskategorier eller kun udelukkede virksomheder med nul ansatte.

Forordning 58/97 indeholder ingen bestemmelse om, at dele af populationen udelukkes fra statistiske undersøgelser på grund af størrelse, og på den baggrund har det siden referenceåret 1995 været målet at udarbejde sammenlignelige resultater i både industrien og tjenesteydelsessektoren for hele populationen. Dette vil på længere sigt sikre brugerne større sammenlignelighed mellem resultaterne for forskellige lande og aktiviteter, men på kort og mellemlang sigt er det nødvendigt at fastholde en konsistent tidsserie til analyse af strukturelle ændringer. Eurostat vil derfor fortsat udarbejde en dataserie for statistikker over erhvervsstrukturer i industrien, der kun dækker virksomheder med 20 beskæftigede eller derover, sideløbende med den serie, der dækker virksomheder i alle størrelseskategorier.

Afskaffelsen af den nedre tærskel er klart vanskelig for nogle lande at håndtere. Udarbejdelsen af resultater for en del af populationen, der tidligere ikke var medtaget, er et relativt vanskeligt forehavende. For det første er det betinget af, at der findes et virksomhedsregister af en tilfredsstillende kvalitet for den nye del af populationen, hvilket f.eks. vides at være et problem i Tyskland.

Tabel 5 i bilag 3 viser den nuværende anvendelse af beskæftigelsestærskler i forskellige lande samt situationen før referenceåret 1995.

De vigtigste ændringer i anvendelsen af størrelsestærskler er følgende:

- B tærskel afskaffet for industrien og bygge- og anlægssektoren;
- I bedre dækning af SMV-undersøgelser, navnlig for hovedafdeling E og K i NACE Rev. 1;
- NL afskaffelse af meget lave tærskler inden for industri, råstofudvinding, fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægssektoren;
- S tærsklerne afskaffet for alle aktiviteter;
- UK tærsklerne afskaffet i bygge- og anlægssektoren og flerårig undersøgelse for industrien.

Der er klart sket mange fremskridt på dette område, men der er stadig lande, der anvender høje tærskler, hvilket gør det vanskeligt at sammenligne dataene. Dette er navnlig tilfældet i Tyskland og Irland for industrien og bygge- og anlægssektoren. Mindre problemer forekommer i Spanien og Portugal.

Kommissionen vil fortsat følge udviklingen på dette punkt i disse medlemsstater i resten af overgangsperioden og tiden derefter.

Metodologiske problemer vedrørende tærskler for størrelseskategorier

I henhold til forordning 58/97 skal de indberettede data opdeles efter firmaets størrelse. Kommissionens forordning nr. 2701/98 specificerer de størrelsesklassegrænser der skal anvendes, og hvilke variabler der skal opdeles. For alle aktiviteter undtagen pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed skal antal beskæftigede anvendes til afgrænsning af

størrelsesklasserne, og omsætning/bruttopræmier skal tillige anvendes for handel og forsikringsvirksomhed.

Hovedvariabler, som måler størrelsen

Valget af disse variabler er mere af praktisk end teoretisk karakter. Værditilvækst anvendes ikke som et mål for størrelsesklasse, men ville indebære visse fordele. Hovedfordelen er, at værditilvækst ikke afstedkommer en skæv repræsentation af betydningen af henholdsvis kapital- og arbejdskraftintensive aktiviteter eller arbejdskraftens kvalifikationsniveau. Betydningen af en enhed med højt kvalificerede arbejdstagere, som f.eks. en enhed, der beskæftiger sig med at slibe ædelstene, vil blive undervurderet, hvis den måles i forhold til antal beskæftigede. Målinger efter antal beskæftigede har tendens til at overvurdere betydningen af enheder, som beskæftiger en stor mængde lavt kvalificeret arbejdskraft eller aktiviteter, som er langt mere arbejdskraftintensive end kapitalintensive. For det andet påvirkes størrelsesklasser udtrykt i værditilvækst ikke af, i hvor høj grad enhederne er vertikalt integreret. Måling af omsætning overdriver på den anden side størrelsen af enheder, som indkøber mange komponenter eller halvfabrikata, og selv kun forestår en minimal del af produktionen. Et ekstremt eksempel på dette ses inden for handel, hvor det samme produkt videresælges uden yderligere forarbejdning, og værditilvæksten hidrører fra de leverede tjenesteydelser (f.eks. oplagring, brydning af lasten, transport og salg). Disse to fordele betyder, at data vedrørende størrelsesklasse, der er defineret i forhold til værditilvækst, kan sammenlignes for alle sektorer. Værditilvækst har imidlertid også en række ulemper. For det første er det vanskeligere at indsamle oplysninger om værditilvækst end om f.eks. antal beskæftigede og omsætning. For det andet kan det begrebsmæssigt være vanskeligt at fortolke. Det er svært at acceptere, at en ineffektiv enhed, der beskæftiger mange tusind arbejdstagere kan være "mindre" end en SMV, der beskæftiger en håndfuld højt kvalificerede håndværkere. For det tredje rejser anvendelsen af værditilvækst som mål for størrelsesklasser i forbindelse med internationale analyser og tidsserieanalyser problemer vedrørende kursomregning og inflation. Konstante ændringer i grænserne for størrelsesklasserne for at tage højde for disse problemer gør det vanskeligt at fortolke dem.

Omsætningsklasser skal indgå i registre over visse firmaer, der opføres i virksomhedsregistret i henhold til Rådets forordning nr. 2186/93. Omsætningsværdier skal i lighed med værditilvækst jævnligt opdateres for at holde trit med inflationen, og spørgsmålet om, hvordan det skal gøres, skal nødvendigvis overvejes nærmere, før denne variabel kan anvendes på en måde, der giver mulighed for sammenligninger medlemsstaterne imellem og i tid. Omsætning har den fordel frem for værditilvækst, at det er lettere at indsamle data herom, og at dette begreb er lettere at forstå for brugerne.

Antal beskæftigede er den mest anvendte variabel for bestemmelsen af en enheds størrelse, og som tidligere anført er det den, der primært anvendes inden for europæisk statistik over erhvervsstrukturer. Data vedrørende beskæftigelsen er relativt lette at fremskaffe fra administrative opgørelser og indgår normalt også i virksomhedsregistre. Sammenlignet med mål udtrykt i monetære begreber som værditilvækst, omsætning og samlet balance indebærer beskæftigelsesmålinger den fordel, at internationale sammenligninger ikke fordrejes af valutafluktuationer, købekraft eller inflation. Men beskæftigelsesmålinger baseret på en opgørelse af antal personer, der arbejder i en enhed, er forbundet med andre problemer. De har bl.a. den ulempe, at de kan risikere ikke at være repræsentative for enhedens størrelse på grund af vanskeligheden med at måle den service, der er afledt af beskæftigelsesfaktoren. Forskellige former for målinger af beskæftigelsen kan overvejes som løsning på dette problem, men de kræver generelt en mere kompliceret dataindsamling. Den hyppigst anvendte fremgangsmåde består i at beregne antallet af arbejdstimer eller at omregne

beskæftigelsestal til fuldtidsækvivalentenheder. Hermed fjernes nogle af skævhederne vedrørende arbejdsmængden, men det afspejler naturligvis ikke personalets kvalifikationer.

Valg af beskæftigelsesmål

Argumentet for at anvende antal beskæftigede som det vigtigste størrelsesmål er indlysende af praktiske årsager, men hvilket beskæftigelsesmål der skal anvendes er mindre indlysende. De overordnede valg står mellem antal ansatte, som forenklet betyder arbejdstagere med en arbejdskontrakt, som modtager løn for sit arbejde, og på den anden side antal beskæftigede, som foruden ansatte omfatter ulønnede aktive virksomhedsejere og ulønnede medarbejdende familiemedlemmer.

For så vidt angår fastlæggelse af stikprøvegrundlag er det ikke altid muligt at finde oplysninger om antallet af aktive virksomhedsejere og medarbejdende familiemedlemmer i administrative registre. I så fald er det vanskeligt at opdatere statistiske registre med oplysninger om disse ulønnede arbejdstagere, og derfor er stikprøveudtagningen ofte baseret på antal ansatte. Til analytiske formål er antal beskæftigede generelt det mest hensigtsmæssige beskæftigelsesmål, da det giver en bedre indikation af arbejdsfaktorinputtet og umiddelbart lettere forstås af brugerne. De således definerede størrelsesklasser vil være mere homogene med hensyn til anvendelsen af input og måling af output. Tabel 6 i bilag 3 angiver, hvilke beskæftigelsesmål, der primært anvendes på nationalt plan som stikprøvegrundlag og til offentliggørelse af resultater.

For referenceåret 1996 anvendte syv medlemsstater antal beskæftigede som grundlag for udtagning af stikprøver, mens otte anvendte antal ansatte. Også hvad angår offentliggørelse af resultater er der en nogenlunde lige fordeling på de to metoder i EU, idet otte medlemsstater anvender antal beskæftigede og seks anvender antal ansatte. Der foreligger ingen oplysninger for de resterende medlemsstater.

Metodologiske problemer vedrørende definitionernes sammenlignelighed

I forordning nr. 2700/98 fastlagde Kommissionen definitionerne for størstedelen af de i forordning 58/97 omhandlede obligatoriske variabler. I de fleste tilfælde er disse definitioner forholdsvis præcise i angivelsen af de poster, som skal medtages eller ikke medtages for hver enkelt variabel. Definitionerne lider imidlertid under to svagheder.

For det første er behandlingen af nogle få poster unøjagtig, fordi der ikke er en klar opfattelse af, hvilken metode det er mest hensigtsmæssigt at følge. Et eksempel herpå er behandlingen af volontører i forbindelse med variabelen antal beskæftigede.

For det andet er anvendelsen af definitionerne, selv om de er udarbejdet så præcist som muligt, i national sammenhæng underlagt nationale standarders indflydelse. Regnskabsstandarder og beskæftigelsesregulativer er eksempler herpå. I det første tilfælde sondres der ikke på samme måde i de forskellige lande mellem ordinære og ikke-ordinære poster, og i det andet tilfælde kan definitionen af en lærling variere betydeligt. Det erhvervsliv, som erhvervsstatistikker rapporterer om, er imidlertid ikke alene et resultat af regulativer; historiske traditioner og virksomhedspraksis spiller også en rolle. Et område, hvor Eurostat og medlemsstaterne har udfoldet store bestræbelser på at løse problemet med forskellige nationale fortolkninger, er begrebet underentreprise. Erhvervskredses opfattelse af dette ord er forskellig, ikke blot landene imellem, men også sektorerne imellem, hvor f.eks. en bilfabrikant og et byggefirma vil fortolke det forskelligt. De nationale forhold er ikke alene

forskellige, de kan også være ustabile og ændre sig over tid og kan derfor være årsagen til nogle af de konstaterede strukturelle skift i resultaterne.

For at forbedre sammenligneligheden mellem medlemsstaterne og gøre de samlede europæiske tal mere pålidelige og relevante, må arbejdet med at fastlægge definitioner videreføres.

Sammenligning af kilderne

Kohærens mellem forskellige datakilder er generelt et vigtigt element i et statistisk system. Hvad mere specifikt angår statistik over erhvervsstrukturer, bør der foretages sammenligninger af disse kilder og de kilder, der anvendes i forbindelse med kortsigtede erhvervsstatistikker og visse kilder til sociale statistikker.

Selv om det kan se ud som om hver kilde er relateret til de samme data, er det aldrig let at sammenligne kilderne, fordi de hver især har deres eget mål og perspektiv. Mange begivenheder/fænomener kan have stor indvirkning på resultaterne, men ikke alle begivenhederne kan medtages/tages hensyn til på samme tid for hver kilde. Dette er særlig tydeligt i forbindelse med ændringer af hovedaktiviteten i en given enhed. En sådan ændring observeres normalt kun i den strukturelle undersøgelse (observationer af den art er et af formålene med disse undersøgelser) og næsten aldrig i undersøgelser, der gennemføres flere gange om året (hovedformålet med disse undersøgelser er at tilvejebringe de vigtigste resultater så hurtigt som muligt).

Kohærens mellem forskellige datakilder skal imidlertid undersøges meget nøje, og efterhånden som en større mængde statistiske oplysninger om erhvervsstrukturer bliver tilgængelige, vil en sådan undersøgelse blive gennemført.

DEL III

Datakvalitet

3.1 RESUMÉ AF DEL III

Eurostat og en række medlemmer har i de senere år beskæftiget sig med spørgsmålet om kvalitet i forbindelse med statistik over erhvervsstrukturer. Det teoretiske arbejde med definitionen af statistisk kvalitet og måling heraf er i vidt omfang færdiggjort. Ud over målingen af nøjagtighed skal statistisk kvalitet også tage hensyn til en række andre kriterier såsom relevans, rettidighed, tilgængelighed, kohærens mv. Med hensyn til disse andre kriterier er der i den senere tid gjort store fremskridt, selv om opfølgningen og forbedringen af kvaliteten i statistik over erhvervsstrukturer stadig må betragtes som et vigtigt udviklingsområde for Eurostat og medlemsstaterne i de kommende år.

Artikel 7 i forordning 58/97 fastsætter nødvendigheden af en kvalitetsevaluering af statistik over erhvervsstrukturer. Med henblik på gennemførelsen af en sådan evaluering vedtog Kommissionen i juli 1999 en ny forordning om kriterier for måling af nøjagtigheden af statistikker over erhvervsstrukturer. På grundlag heraf kan der foretages en første kvantitativ måling af nøjagtigheden af hovedvariablerne i løbet af 2000 for EU som helhed. Dette første tiltag må betragtes som et betydeligt skridt fremad på dette område i betragtning af, at måling af nøjagtigheden er et vanskeligt og ressourcekrævende forehavende. Den stigende anvendelse af administrative kilder og anvendelsen af mere avancerede statistiske teknikker end tidligere - hovedsagelig med det formål at mindske byrden for virksomhederne - kræver yderligere teoretisk udviklingsarbejde med henblik på en præcis måling af nøjagtigheden. Eurostat bør bidrage til et sådant udviklingsarbejde i de kommende år.

Eurostats mål har været at forsyne brugerne af statistiske data om erhvervsstrukturer med fyldestgørende oplysninger om, inden for hvilke grænser de statistiske data med rimelighed kan forventes at kunne anvendes.

3.2 BEHOV FOR EN KVALITETSPOLITIK OG PRINCIPPERNE HERFOR

Eurostat har i mange år sammen med medlemsstaterne arbejdet på at udarbejde en omfattende liste over indikatorer af relevans for målingen af kvalitet, der tager hensyn til forskellige indsamlingsmetoder. Disse indikatorer kan sammenfattes således:

- Relevans: en undersøgelse er relevant, hvis den opfylder brugernes behov. Identifikation af brugerne og deres forventninger er derfor nødvendig.
- Nøjagtighed: nøjagtighed defineres ved, at den anslåede værdi ligger tæt op af den (ukendte) faktiske værdi.
- Rettidighed og punktlighed i formidlingen af resultater: de fleste brugere ønsker ajourførte tal, som offentliggøres hyppigt og til tiden på bestemte datoer.
- Oplysningernes tilgængelighed og klarhed: statistiske data har størst værdi, hvis de er lettilgængelige for brugerne, foreligger i den form, brugerne ønsker, og er fyldestgørende dokumenteret.

- Sammenlignelighed: statistiske oplysninger vedrørende en given variabel har den største nytteværdi, hvis de giver mulighed for pålidelige sammenligninger af den pågældende variables værdi i tid og rum. Sammenlignelighedskomponenten lægger vægt på muligheden for at sammenligne de samme statistikker landene imellem med henblik på at evaluere betydningen af aggregerede statistikker på europæisk plan.
- Kohærens: når statistiske oplysninger hidrører fra en enkelt kilde, er de kohærente, såfremt basiskoncepterne kan kombineres pålideligt på mere komplekse måder. Når statistiske oplysninger hidrører fra forskellige kilder, især fra statistiske undersøgelser, der foretages med forskellige hyppighed, er de kohærente, såfremt de er baseret på fælles definitioner, klassifikationer og metodologiske standarder.
- Fuldstændighed: områder, for hvilke statistik er tilgængelig, bør afspejle de behov og prioriteter, der er angivet af brugerne af det europæiske statistiske system.

Før vedtagelsen af forordning 58/97 var hovedproblemet for den europæiske statistik over erhvervsstrukturer datatilgængeligheden. Spørgsmålet om kvalitet er først for nylig blevet viet større opmærksomhed, navnlig via artikel 7 i forordning 58/97, hvori det er fastsat, at der skal gennemføres en kvalitetsevaluering.

Der er foretaget en række undersøgelser i forskellige medlemsstater (Sveriges Statistik og Office for National Statistics i Det Forenede Kongerige) med henblik på en evaluering af muligheden for at anvende de foreslåede kvalitetsmål. Afprøvningen af gennemførligheden er stadig i gang og vil fortsætte fremover.

3.3 FØRSTE FREMSKRIDT

For flere af de syv tidligere nævnte kvalitetsaspekter er der observeret betydelige fremskridt, og der er fastsat kortsigtede mål for forbedringen af kvaliteten af statistikker over erhvervsstrukturer.

Relevans

Eurostat afholder regelmæssige møder med europæiske erhvervsorganisationer, hvilket giver et godt forum for at konfrontere disse brugeres behov med bl.a. den seneste udvikling inden for erhvervsstatistik. Forskellige seminarer, bl.a. de allerede afholdte om handelsstatistik og det planlagte seminar om tjenesteydelser i 2000, giver mulighed for at undersøge, i hvilket omfang de vigtigste brugerbehov opfyldes af de statistikker over erhvervsstrukturer, der stilles til rådighed, og at undersøge behovet for videreudvikling. Det er også i dette regi, at Eurostats planer om iværksættelse af et flerårigt program for udvikling af statistik over erhvervsstrukturer kan realiseres (jf. punkt 1.6). Eurostat vil sammen med medlemsstaterne undersøge, om det er muligt at begrænse de i forordning 58/97 omhandlede variabler, idet nogle af disse variabler forekommer mindre relevante i dag end på det tidspunkt, hvor forordning 58/97 blev udarbejdet.

Rettidighed og punktlighed

Som tidligere påpeget har gennemførelsen af forordning 58/97 i starten afstedkommet større forsinkelser i indberetningen af data om erhvervsstrukturer, hovedsagelig på grund af de ændringer, det har været nødvendigt for medlemsstaterne og Eurostat at foretage. Der er imidlertid sket betydelige forbedringer på dette område i den senere tid, og denne udvikling vil fortsætte i de kommende år; udløbet af overgangsperioden (referenceåret 1999), hvor medlemsstaterne har kunnet få dispensation bl.a. med hensyn til fristen for indberetning af

data, forventes at føre til en afkortning af den tid, det tager at udarbejde og offentliggøre statistikker over erhvervsstrukturer. Samtidig har Eurostat etableret en organisatorisk struktur, der giver mulighed for en mere effektiv service, om end yderligere forbedringer stadig er påkrævet. Eurostat har sat sig det mål at offentliggøre alle de statistikker over erhvervsstrukturer, der fremsendes af medlemsstaterne, (via referencedatabasen New Cronos) inden for højst to uger fra modtagelsen.

Anvendelsen af estimeringsprocedurer forventes at gøre det muligt på kort sigt at overholde nedenstående tidsplan for formidling af statistikker over erhvervsstrukturer. Tidsplanen er baseret på antallet af måneder efter afslutningen af referenceperioden "T":

- T+3 måneder - første skøn vedrørende hovedvariabler i EU-totalen
- T+10 måneder - foreløbige nationale resultater og EU-totaler (hovedvariabler baseret på foreløbige data fremsendt af medlemsstaterne)
- T+18 måneder - endelige nationale resultater og hertil svarende EU-totaler.

Tilgængelighed

Med hensyn til tilgængelighed kan der identificeres to typer brugere af statistikker over erhvervsstrukturer:

- interne brugere i Kommissionen og nationale statistiske kontorer. Fuldstændig og umiddelbar adgang til ikke-fortrolige data via New Cronos. Det skal bemærkes, at organisation, ergonomi og andre aspekter i tilknytning til denne database løbende bliver forbedret for at sikre en lettere, hurtigere og mere funktionel adgang gennem anvendelse af moderne teknologi
- andre brugere. For andre brugere er Data Shop-produkterne den primære kilde til statistikker over erhvervsstrukturer. Den løbende fremstilling af CD-ROM, f.eks. med hele New Cronos, gør det relativt nemt at få adgang til disse data.

Yderligere fremskridt er imidlertid påkrævet, bl.a. med hensyn til virksomhederne i deres egenskab af brugere, med henblik på at fremme brugen af statistik over erhvervsstrukturer via en mere direkte adgang. Fremskridt på dette område er ikke mindst nødvendige, fordi der kan siges at være tale om en form for afkast af den indsats, der kræves af virksomhederne i forbindelse med indberetningen af de primære data, uden hvilke sådanne statistikker ikke ville kunne udarbejdes.

Sammenlignelighed

Af de førømtalte to typer sammenlignelighed er den geografiske sammenlignelighed mellem medlemsstaterne af størst betydning for europæisk erhvervsstatistik. En hovedmålsætning i udviklingen af det europæiske erhvervsstatistiksystem er at tilvejebringe europæisk statistik, med andre ord statistik vedrørende den europæiske økonomi som helhed. For så vidt som EU-totalerne fremkommer ved aggregering af nationale statistikker, ville de blive endnu mere relevante, hvis de nationale statistikker var mere homogene og dermed indbyrdes sammenlignelige. Medlemsstaterne og Eurostat må foretage en grundig analyse af problemerne i forbindelse med observationsenheder og omsætningen til nationale forhold af definitionerne af de variabler, der er omhandlet i forordning 58/97. Den stigende betydning af firmagrupper med aktiviteter rundt om i hele EU kræver seriøse overvejelser over deres

inddragelse i nationale statistikker og aggregering af deres tal med henblik på at indgå i en europæisk statistik.

Kohærens

Eurostat har taget skridt til at analysere sammenhængen mellem statistik, der udarbejdes flere gange om året (Rådets forordning om konjunkturstatistik³⁰) og statistik over erhvervsstrukturer for de variabler, der er fælles for begge forordninger. Selv om de to forordninger ikke har samme mål og selv om de statistikker, der udarbejdes på grundlag af dem, i mange tilfælde udarbejdes efter helt forskellige metoder (undersøgelsesstrategier, estimeringsprocedurer osv.) er en mindste grad af kohærens mellem disse to statistikker nødvendig, fordi de kortsigtede statistikker spiller en ledende indikatorrolle i forhold til statistikker over erhvervsstrukturer. Der er behov for nærmere overvejelser over sammenhængen mellem de to forordninger for så vidt angår de valgte observationsenheder. De første undersøgelser tyder imidlertid på, at der er tilstrækkelig sammenhæng mellem disse to statistikker for EU-totaler på 2-ciffer-niveau (hovedgruppe) i NACE Rev. 1.

3.4 NØJAGTIGHED, GRADVIS IMPLEMENTERING

Ved måling af en statistiks nøjagtighed skal der tages hensyn til flere forskellige fænomener, lige fra stikprøveplanen, korrektion for bortfaldsprocent, indvirkningen af fejlklassificering af aktiviteten i en given observationsenhed og til udarbejdelsen af de endelige resultater. I de sidste par år har Eurostat udarbejdet flere dokumenter med sigte på at tilvejebringe en generel vejledning i måling af nøjagtighed. Det skal imidlertid understreges, at regelmæssig og systematisk måling af nøjagtigheden af erhvervsstatistikker ikke er en særlig udbredt praksis hos de nationale statistiske myndigheder, fordi der hertil kræves betydelige ressourcer, både menneskelige og finansielle. Samtidig nødvendiggør de stadig mere avancerede statistiske metoder, der anvendes af medlemsstaterne, samt den øgede anvendelse af administrative data, begge med henblik på at begrænse respondentbyrden, at der udvikles metoder til måling af disse statistikkers nøjagtighed.

For i de kommende måneder at kunne tilvejebringe oplysninger om kvaliteten af europæiske statistikker over erhvervsstrukturer er der blevet udvalgt nogle ganske få indikatorer (variationskoefficienter, bortfaldsprocent, bortfaldsprocent for de vigtigste variabler), der blot tager hensyn til nogle enkelte faktorer med stor indvirkning på kvaliteten. Denne liste figurerer i den førnævnte kommissionsforordning om kriterier for evaluering af kvaliteten af statistik over erhvervsstrukturer. Den første indberetning af data vedrørende kvalitet i overensstemmelse med bestemmelserne i denne nye kommissionsforordning vil have fundet sted ved udgangen af 1999. En første oversigt over EU-totaler forventes at foreligge i løbet af 2000. Ligeledes i løbet af 2000 vil Eurostat påbegynde et udviklingsarbejde, der primært tager sigte på at identificere hovedområderne for forbedring af nøjagtigheden og tilskynde til erfaringsudveksling mellem medlemsstaterne.

Eurostats mål er at forsyne databrugere med fyldestgørende oplysninger, der kan forbedre deres forståelse af grænserne for de data, der er tilgængelige for EU som helhed, og at forsyne beslutningstagerne med oplysninger, der sætter dem i stand til at evaluere udviklingen inden for statistik over erhvervsstrukturer.

³⁰ Rådets forordning nr. 1165/98 af 19. maj 1998. EFT L 162 af 5.6.1998, s. 1.

DEL IV

Omkostninger for virksomhederne

4.1 RESUMÉ AF DEL IV

En af de store udfordringer for det europæiske statistiksystem i de sidste mange år har været at imødekomme brugernes behov - især behovet for nye informationer - og samtidig begrænse eller mindske byrden for respondenterne. Den mest effektive metode, som anvendes af de fleste medlemsstater til at mindske respondentbyrden er at anvende administrative kilder, selv om denne fremgangsmåde kan være omkostningskrævende for de statistiske myndigheder, både hvad angår finansielle og menneskelige ressourcer. Det skal imidlertid understreges, at ikke alle medlemsstaterne har lige let adgang til administrative kilder. I nogle tilfælde kan de nationale statistiske myndigheder slet ikke få adgang hertil. Derfor har medlemsstaternes indsats ikke i alle tilfælde samme effekt med hensyn til at mindske respondentbyrden. Sideløbende med anvendelsen af administrative data har de statistiske myndigheder taget andre metoder i brug med henblik på at begrænse byrden, bl.a. stikprøveundersøgelser i stedet for udtømmende undersøgelser, rotationsstikprøver, optimal udtagning af stikprøver, revision af eksisterende spørgeskemaer, udarbejdelse af skøn for statistiske variabler på grundlag af administrative variabler.

Selv om det forekommer ret umuligt at opnå en kvantitativ EU-dækkende vurdering af respondentbyrden i en overskuelig fremtid, foreslås et første forsøg herpå i denne beretning. Den foreslåede indikator skal betragtes som en meget grov indikator på EU-plan, hvilket betyder, at den ikke afspejler den aktuelle situation i hver medlemsstat eller i en bestemt medlemsstat, men i EU som helhed. Indikatoren skal derfor ikke bruges som sammenligningsgrundlag for den indsats, der er gjort i en given medlemsstat. Den foreslåede indikator måler på den anden side heller ikke den globale udvikling i respondentbyrden som følge af anvendelsen af forordning 58/97. Det er klart, at byrden er øget som følge af den betydeligt mere omfattende dækning af aktiviteter og størrelsesklasser i henhold til forordning 58/97. Det gælder navnlig for de lande, hvor kun virksomheder over en vis størrelsestærskel og/eller kun visse aktiviteter indgik i statistikker over erhvervsstrukturer før indførelsen af forordning 58/97.

I denne yderst begrænsede kontekst afspejler indikatoren følgerne af de nye metoder, der anvendes af de statistiske myndigheder for formidlingen af en konstant mængde information til brugerne. Den samlede indvirkning af de nye metoder er meget stærk, for så vidt som der er sket et markant fald (ca. 40%) i antallet af adspurgte virksomheder, om end denne indvirkning naturligt nok gør sig særligt gældende for små virksomheder. Det skal bemærkes, at den foreslåede indikator kun er relateret til antallet af adspurgte virksomheder, og at den med andre ord ikke giver oplysninger om, hvor lang tid det tager respondenterne at udfylde de statistiske spørgeskemaer. Indikatoren kan derfor ikke betragtes som en indikator for respondentbyrden, men kun for virkningerne af medlemsstaternes bestræbelser på at begrænse eller mindske antallet af adspurgte virksomheder.

4.2 RESPONDENTBYRDEN

Medlemsstaterne har i en række år søgt at mindske den respondentbyrde, der pålægges erhvervslivet, eller i det mindste ikke at øge den, og samtidig har de skullet opfylde et

stigende informationsbehov. Udfordringen for hele det europæiske statistiksystem består i på samme tid at begrænse eller mindske de omkostninger, der pålægges virksomhederne som følge af statistiske tiltag, og bedst muligt at opfylde brugernes behov - først og fremmest brugerbehovene i den offentlige forvaltning på nationalt og europæisk plan - men også de behov, som virksomhederne selv giver udtryk for enten direkte eller indirekte gennem deres repræsentanter. Disse behov drejer sig hovedsagelig om tre ting, som alle indebærer en større byrde: mere information, kortere formidlingsfrister og mere nøjagtige data.

De nye behov gælder især en mere omfattende dækning af de økonomiske aktiviteter (primært tjenesteydelsesaktiviteter men også dækning af virksomheder i alle størrelseskategorier) og inddragelse af nye variabler som f.eks. immaterielle investeringer (f.eks. forskning og udvikling). Gennemførelsen af forordning 58/97 har i et vist omfang gjort det muligt at imødekomme nogle af disse nye krav, som har øget respondentbyrden alene på grund af udvidelsen af dækningen.

Behovet for hurtigere informationsformidling, navnlig for EU som helhed, er i nogle tilfælde i modstrid med tendensen til at erstatte statistiske undersøgelsesdata med administrative data, da det normalt tager lang tid at fremskaffe og behandle sådanne administrative kildedata, selv om anvendelsen af dem mindsker respondentbyrden.

Kravet om en høj grad af nøjagtighed i de offentliggjorte data nedsætter i sig selv tempoet i gennemførelsen af estimeringsprocedurer, som ellers ville kunne bidrage væsentligt til at mindske virksomhedernes omkostninger. Dette krav har også tendens til at begrænse anvendelsesområdet for en mere intensiv anvendelse af administrative kilder, som ikke altid leverer oplysninger, der svarer til de krævede og derfor skal tilpasses, hvilket går ud over nøjagtigheden. Endvidere begrænses muligheden for at reducere stikprøvernes omfang af nødvendigheden af at opretholde et vist kvalitetsniveau.

Endelig skal det understreges, at statistiske metoder, som mindsker eller begrænser respondentbyrden, ofte er omkostningskrævende for de nationale statistiske myndigheder, både med hensyn til finansielle og menneskelige ressourcer. Omkostningerne er særligt mærkbare i en tid, hvor der udvikles nye undersøgelsesmetoder eller nye estimationsprocedurer med henblik på at analysere kvaliteten af potentielt interessante administrative kilder eller identificere enheder, som "observeres" af administrative registre. Den nuværende situation i hele EU, hvor det tilstræbes at begrænse de ressourcer, der stilles til rådighed for de statistiske myndigheder, undergraver i et vist omfang muligheden for at udvikle innovative løsninger med henblik på en begrænsning af respondentbyrden.

Trods disse vanskeligheder og de forskellige tilsyneladende modstridende aspekter, der er skitseret ovenfor, er der gjort betydelige fremskridt i de senere år i alle medlemsstaterne, i nogle tilfælde på Eurostats initiativ, bl.a. vedrørende anvendelse af administrative data (jf. punkt 1.5). I størstedelen af medlemsstaterne forventes det, at denne udvikling vil fortsætte i de kommende år. Endelig skal det bemærkes, at størstedelen af medlemsstaterne ønsker, at der kun tilføjes nye variabler til de eksisterende lister i forordning 58/97 for at opfylde nye informationsbehov på grundlag af en undersøgelse af muligheden for at lade eksisterende variabler udgå, som menes at være mindre relevante i dag end på det tidspunkt, da forordning 58/97 blev udarbejdet.

De vigtigste gennemførelsesmetoder i medlemsstaterne

Af alle de anvendte eller planlagte gennemførelsesmetoder i medlemsstaterne er anvendelsen af administrative data den, der i øjeblikket betragtes som den vigtigste foranstaltning til at

mindske respondentbyrden. Flere og flere statistiske myndigheder bruger kun denne kilde til at dække virksomheder færre end 20 beskæftigede, og i nogle tilfælde kan denne tærskel være så høj som 50. En sådan fremgangsmåde fører generelt til en samlet mindskelse i respondentbyrden for alle eller det store flertal af de pågældende virksomheder. Undertiden er det imidlertid nødvendigt at gennemføre en reduceret stikprøveundersøgelse af disse størrelseskategorier for at estimere de data, der kræves i henhold til forordning 58/97, og som ikke er tilgængelige fra administrative kilder. På lignende vis har nogle medlemsstater udviklet undersøgelsesstrategier, som i de statistiske spørgeskemaer kun medtager variabler, som ikke kan opnås fra administrative kilder. I den finansielle sektor er respondentbyrden generelt tæt på nul, og der anvendes næsten udelukkende administrative data.

Med henblik på at øge anvendelsen af administrative data er der taget forskellige initiativer i en række medlemsstater for at sikre, at forskellige administrative kilder tager højde for visse statistiske krav, ofte via en harmonisering af administrative og statistiske definitioner. Selv om en del af byrden herved eventuelt overføres fra det statistiske system til en anden del af administrationen, indebærer sådanne tiltag under alle omstændigheder en mindskelse i respondentbyrden, da de pågældende virksomheder kun behøver at udfylde én formular. Visse medlemsstater søger desuden at fjerne alle beskæftigelsesvariabler fra de statistiske spørgeskemaer og anvender i stedet oplysningerne i administrative beskæftigelsesregistreringer. En sådan foranstaltning har ofte en yderst svag indvirkning på respondentbyrden, da beskæftigelsesdata generelt er lettilgængelige i virksomhederne. En sådan strategi kan desuden vise sig at være farlig for statistikens kvalitet. Det skal understreges, at en sådan sidestilling af administrative og statistiske krav ikke bør have alt for store omkostninger for den statistiske kvalitet. Det kan risikere at gå stærkt ud over relevansen af de statistiske oplysninger og dermed over opfyldelsen af brugerkravene, hvis statistiske variabler blot erstattes af administrative. Anvendelsen af administrative data skal, hvis den fortsat skal støttes af Eurostat, omfattes af veldefinerede krav til kvalitet og endnu vigtigere til kapaciteten til at levere de krævede oplysninger.

Hertil kommer, at anvendelsen af administrative data kan indebære visse komplikationer for de statistiske myndigheder; det gælder især, hvis der ikke findes én fælles identifikationsmetode, eller hvis definitionerne af administrative og statistiske variabler ikke ligger meget tæt på hinanden. Endvidere er der store forskelle mellem medlemsstaterne imellem med hensyn til muligheden for at få adgang til administrative kilder, og hvor lang tid det tager at tilvejebringe sådanne data.

Mere generelt har de nationale statistiske myndigheder truffet foranstaltninger til at tilnærme definitionerne af de krævede virksomhedsvariabler og de, der er tilgængelige i virksomhedsregnskaber eller i det mindste de variabler, som virksomhederne anvender i deres interne opgørelser. Det er i den forbindelse vigtigt, at det arbejde med at sammenkoble virksomhedsregnskaber og statistik over erhvervsstrukturer på europæisk plan, som startede med overvejelserne i forbindelse med udarbejdelsen af forordning 58/97, fortsættes. Eurostat overvåger udviklingen i europæiske og internationale standarder for administrative oplysninger med henblik på så vidt muligt at undgå unødige diskrepanser mellem statistiske krav og andre administrative krav. Dette gælder især virksomhedsregnskabsstandarder og momsangivelser. Ændringer af disse standarder eller i anvendelsen af dem, f.eks. den meget omtalte mulighed for at store europæiske virksomheder udarbejder deres virksomhedsregnskaber i overensstemmelse med andre standarder end de europæiske - normalt nordamerikanske - kan få konsekvenser for det europæiske erhvervsstatistiksystem på flere måder. Eurostat og de nationale statistiske myndigheder skal være særligt opmærksomme på dette problem og handle i overensstemmelse hermed. For det andet kan

kvaliteten af erhvervsstatistik, der direkte eller indirekte er baseret på administrative data og standarder, blive påvirket både positivt og negativt.

Gennemførelsen af forordning 58/97 har i nogle medlemsstater indebåret en omfattende revision af eksisterende spørgeskemaer, hvilket i nogle tilfælde har resulteret i, at variabler, der tidligere krævedes til nationale formål, er udgået; disse foranstaltninger er gennemført med det formål fortsat at sikre en rimelig respondentbyrde og undgå at øge den. I nogle tilfælde er der indført forenklede spørgeskemaer til brug i mindre virksomheder, såfremt man enten har vurderet, at de udgåede variabler ikke har en reel indvirkning på variablerne på et aggregeret niveau, eller hvis der er udviklet estimationsprocedurer for disse variabler.

Sideløbende med den øgede anvendelse af administrative kilder har flere medlemsstater reduceret antallet af direkte adpurgte virksomheder betydeligt ved at optimere stikprøveudtagningen eller ved at anvende stikprøveundersøgelser i stedet for udtømmende undersøgelser. Mange af disse tiltag har haft stor indvirkning, for så vidt angår begrænsningen af respondentbyrden, også selv om det kun berører små virksomheder (som oftest virksomheder med under 20 beskæftigede personer og lejlighedsvis større virksomheder). I forbindelse med stikprøver anvendes de to procedurer med henholdsvis rotationsstikprøver og delvis fornyelse af undersøgelsesgruppen i stigende omfang. Sådanne metoder giver virksomheder, som har været omfattet af en undersøgelse i et bestemt år, en meget ringe sandsynlighed (i nogle tilfælde lig nul) for at skulle deltage i flere år herefter.

Sluttelig er der gjort forsøg med elektroniske spørgeskemaer (omfattende kontrol/verifikationsprocedurer) og anvendelse af elektronisk dataoverførsel mellem den nationale statistiske administration og virksomheden. Disse initiativer er stadig ved at blive afprøvet og indgår i en mere vidtrækkende strategi for udveksling af administrative data. Det er stadig vanskeligt at vurdere, hvilke konsekvenser de vil have med hensyn til at mindske respondentbyrden.

En begrænset indikator

Det andet aspekt af respondentbyrden er vurderingen af den. Målsætningen er her at tilvejebringe en kvantitativ vurdering af udviklingen i virksomhedernes respondentbyrde på europæisk plan som følge af forordning 58/97. Det er uklart, hvorvidt det vil være muligt at opfylde denne målsætning i en overskuelig fremtid. Dette spørgsmål er blevet behandlet på adskillige tekniske møder mellem Eurostat og medlemsstaterne. Vanskelighederne ved at foretage en relevant kvantitativ vurdering af virksomhedernes respondentbyrde på europæisk plan som følge af gennemførelsen af forordning 58/97 er i den forbindelse blevet understreget. De største vanskeligheder eller spørgsmål, der er blevet identificeret, er følgende:

- den stigende anvendelse af administrative kilder gør det vanskeligt at vurdere den statistiske byrde, når indholdet i denne kilde, i det mindste delvis, er blevet fastlagt i overensstemmelse med statistiske krav;
- næsten alle medlemsstaterne kombinerer flere statistiske undersøgelser med henblik på at opfylde kravene i forordning 58/97 og med henblik på anvendelse af resultaterne af disse undersøgelser til andre formål; hvorledes respondentbyrden for hver af disse undersøgelser kan henføres til gennemførelsen af forordning 58/97 er uklart;

- undersøgelser af erhvervsstrukturer kan i visse tilfælde spille en central rolle i udarbejdelsen af andre statistikker og dermed mindske den samlede respondentbyrde som følge af anvendelsen af officielle statistikker; hvorledes der kan tages højde for en sådan strategi ved vurderingen af den respondentbyrde, der er direkte forbundet med forordning 58/97, er uklart;
- de uensartede dataindsamlingsmetoder i medlemsstaterne vil gøre en gennemsnitlig byrde på europæisk plan lidet interessant og gøre mindskelser eller forøgelse i niveauet meningsløse/formålsløse;
- ikke alle medlemsstater er i samme situation med hensyn til to elementer med stærk indflydelse på respondentbyrden, nemlig adgangen til og kvaliteten af administrative kilder og gennemførelsen af en standardregnskabsplan, der er mere eller mindre konsistent med de i forordning 58/97 omhandlede karakteristika;
- den største vanskelighed består i at finde ud af, hvordan en vurdering af byrden kan sammenkobles med oplysninger om tilgængelighed, nytteværdi og kvalitet af de udarbejdede og formidlede statistiske oplysninger.

Eurostat bør sammen med medlemsstaterne fortsætte disse overvejelser med henblik på i de kommende år at udarbejde en indikator, der giver mulighed for at indberette oplysninger om mindskelsen af respondentbyrden under samtidig hensyntagen til de ovennævnte krav.

En begrænset indikator

Et første forsøg på at fastlægge en sådan indikator kan under alle omstændigheder gøres. Selv om indikatoren er yderst begrænset, for så vidt som den kun måler respondentbyrden med hensyn til antallet af virksomheder, der skal udfylde statistiske spørgsmål, og således ikke tager hensyn til flere af de tidligere fremførte forbehold, giver dette første forsøg på at fastlægge en indikator i det mindste mulighed for at måle indvirkningen af medlemsstaternes bestræbelser på at nedsætte antallet af adspurgte virksomheder.

Indikatoren er beregnet på grundlag af oplysninger for størstedelen af medlemsstaterne (samt Norge). Den måler udviklingen mellem 1990, 1995 og 2000 i antallet af virksomheder, der udfylder statistiske spørgeskemaer. Denne indikator tager ikke hensyn til den markant øgede dækning som følge af forordning 58/97. En bruttoindikator beregnet uafhængigt af dækningen af de økonomiske aktiviteter i løbet af den analyserede periode ville pr. definition have angivet en stigning i antallet af adspurgte virksomheder, fordi forordning 58/97 udvidede dækningen til hele spektret af økonomiske aktiviteter; tidligere havde der i de fleste medlemsstater kun foreligget samlede årlige oplysninger for industrien og i mindre omfang bygge- og anlægssektoren. En sådan indikator ville derfor ikke have givet nogen oplysninger om de opnåede resultater i de senere år.

Men selv hvis man begrænser indikatoren til en konstant dækning – defineret individuelt for hver medlemsstat – som skitseret ovenfor, tager den ikke hensyn til den markante forøgelse som følge af gennemførelsen af forordning 58/97 af mængden af information til brugerne og heller ikke til kvaliteten, herunder dataenes aktualitet. Den tager heller ikke hensyn til forbedringerne af spørgeskemaerne (overskrifter, forklarende noter, forbindelser til regnskabsstandarder osv.) eller til anvendelsen af administrative data for visse variabler. I den forstand underrapporterer den mindskelsen af respondentbyrden som følge af de initiativer, der er gennemført i medlemsstaterne, da den ikke er udarbejdet for en fast mængde leverede oplysninger.

Denne indikator skal derfor snarest opfattes som en indikator for indvirkningen af medlemsstaternes foranstaltninger til at mindske respondentbyrden for så vidt angår begrænsningen i antallet af adspurgte virksomheder. Der er flere begrænsninger i denne indikators betydning:

- da den er beregnet som en global indikator på grundlag af oplysninger fra flere medlemsstater, viser den ikke forskellene i de nationale forhold. I nogle tilfælde er nationale foranstaltningers indvirkning væsentligt større end den, der fremgår af denne globale indikator
- medlemsstaternes mulighed for at få adgang til administrative data har stor indflydelse på, hvilken indvirkning de enkelte landes indsats får
- da der er tale om en yderst grov indikator, kan den ikke beskrive de meget komplicerede undersøgelsesstrategier, som anvendes i nogle medlemsstater, f.eks. når flere statistiske undersøgelser kombineres med forskellige administrative kilder. I nogle tilfælde er der kun taget hensyn til nogle få variabler og ikke nødvendigvis til alle dem, der er anført i bilag 1 til forordning 58/97
- denne indikator tager hensyn til alle de iværksatte tiltag, idet dækningen er konstant i referenceperioderne 1990 til 1995 til 2000, og den er ikke direkte forbundet med den respondentbyrde, som resulterer af forordning 58/97. Som tidligere nævnt har gennemførelsen af forordning 58/97 i nogle lande ført til en forøgelse af respondentbyrden blot ved udvidelsen af dækningen, f.eks. til tjenesteydelsesaktiviteter;
- endelig ville det være meningsløst og eventuelt vildledende at anvende denne indikator som sammenligningsgrundlag ved en vurdering af situationen i en bestemt medlemsstat.

Global indikator for antallet af virksomheder, der er genstand for spørgeskemabaserede undersøgelser for en konstant økonomisk dækning (1990 = 100). Virksomhedsvariabler fra bilag 1 til forordning 58/97.

Beskæftigelsesstørrelsesklasse	År	1990	1995	2000
0-19		100	86	49
20-99		100	101	69
100 og derover		100	102	102
I alt		100	95	61

Det skal bemærkes, at før 1995 blev medlemsstaterne ikke anmodet om at fremsende data vedrørende virksomheder med mindre end 20 beskæftigede på årsbasis. Flere medlemsstater foretog imidlertid alligevel strukturelle undersøgelser vedrørende denne delpopulation.

Tallene for 2000 tager hensyn til ændringer i undersøgelsesstrategier, som på indeværende tidspunkt er planlagt af medlemsstaterne.

Denne indikator angiver følgerne af den vidtstrakte anvendelse af administrative data og den hyppigere brug af stikprøver i stedet for udtømmende undersøgelser. Den samlede

indvirkning er meget stærk, da den repræsenterer et markant fald (ca. 40%) i antallet af adspurgte virksomheder. Denne indvirkning er naturligvis særligt stærk for virksomheder med under 20 beskæftigede, men er ikke-eksisterende for større virksomheder.

BILAG

Bilag 1

NACE REV. 1

NACE rev. 1 niveauer

17 hovedafdelinger - bogstaverne A til Q (vist nedenfor)

31 afdelinger - tocifrede alfabetiske koder (vist nedenfor)

60 hovedgrupper - tocifrede koder (vist nedenfor)

222 grupper - trecifrede koder

503 undergrupper - firecifrede koder

Hovedafdeling A Landbrug, jagt og skovbrug

01 Landbrug, jagt og servicevirksomhed i forbindelse hermed

02 Skovbrug, skovning og servicevirksomhed i forbindelse hermed

Hovedafdeling B Fiskeri

05 Fiskeri, fiskeavl og dambrug; servicevirksomhed i forbindelse hermed

Hovedafdeling C Råstofudvinding

Afdeling CA Udvinding af energiråstoffer

10 Udvinding af kul og brunkul; udvinding af tørv

11 Udvinding af råolie og naturgas; servicevirksomhed i forbindelse med olie- og gasudvinding undtagen efterforskning

12 Brydning af uran- og thoriummalme

Afdeling CB Råstofudvinding undtagen energiråstoffer

13 Brydning af metalholdige malme

14 Anden råstofudvinding

Hovedafdeling D Fremstillingsvirksomhed

Afdeling DA Fremstilling af nærings- og nydelsesmidler

15 Fremstilling af næringsmidler og drikkevarer

16 Fremstilling af tobaksprodukter

Afdeling DB Fremstilling af tekstiler og beklædningsartikler

17 Fremstilling af tekstiler

18 Fremstilling af beklædningsartikler; beredning og farvning af pelsskind

Afdeling DC Fremstilling af læder og lædervarer

19 Garverier, fremstilling af tasker, kufferter, fodtøj mv.

Afdeling DD Fremstilling af træ og træprodukter

20 Fremstilling af træ og varer af træ og kork undtagen møbler; fremstilling af strå og flettematerialer

Afdeling DE Fremstilling af papirmasse, papir og papirvarer; forlagsvirksomhed og trykning

21 Fremstilling af papirmasse, papir og papirvarer

22 Forlagsvirksomhed, trykning og reproduktion af indspillede medier

Afdeling DF Fremstilling af koks, raffinerede olieprodukter og nukleart brændsel

23 Fremstilling af koks, raffinerede olieprodukter og nukleart brændsel

Afdeling DG Fremstilling af kemiske produkter og kemofibre

24 Fremstilling af kemiske produkter

Afdeling DH Fremstilling af gummi- og plastprodukter

25 Fremstilling af gummi- og plastprodukter

Afdeling DI Fremstilling af andre ikke-metalholdige mineralske produkter

26 Fremstilling af andre ikke-metalholdige mineralske produkter

Afdeling DJ Fremstilling og forarbejdning af jern og metal

27 Fremstilling af metal

28 Jern- og metalvareindustri

Afdeling DK Fremstilling af maskiner og udstyr i.a.n.

29 Fremstilling af maskiner og udstyr i.a.n.

Afdeling DL Fremstilling af elektrisk og elektronisk apparatur

30 Fremstilling af kontormaskiner og edb-udstyr

31 Fremstilling af elektriske maskiner og apparater i.a.n.

32 Fremstilling af telemateriel

33 Fremstilling af medicinske instrumenter, præcisionsinstrumenter og optiske instrumenter samt ure

Afdeling DM Fremstilling af transportmidler

34 Fremstilling af motorkøretøjer, påhængsvogne og sættevogne

35 Fremstilling af andre transportmidler

Afdeling DN Fremstillingsvirksomhed i.a.n..

36 Fremstilling af møbler; fremstillingsvirksomhed i.a.n.

37 Genbrug

Hovedafdeling E Elektricitets-, gas- og vandforsyning

40 Elektricitets-, gas- og vandforsyning

41 Indvinding, rensning og distribution af vand

Hovedafdeling F Bygge- og anlægsvirksomhed

45 Bygge- og anlægsvirksomhed

Hovedafdeling G Engroshandel og detailhandel; reparation af motorkøretøjer, motorcykler og varer til personlig brug eller til husholdninger

50 Handel med, vedligeholdelse og reparation af motorkøretøjer og motorcykler; servicestationer

51 Engroshandel og agenturhandel undtagen med motorkøretøjer og motorcykler

52 Detailhandel undtagen med motorkøretøjer og motorcykler; reparation af varer til personlig brug eller husholdningsbrug

Hovedafdeling H Hotel- og restaurationsvirksomhed

55 Hotel- og restaurationsvirksomhed

Hovedafdeling I Transport, oplagringsvirksomhed og kommunikation

60 Landtransport; rørtransport

61 Skibsfart

62 Lufttransport

63 Hjælpevirksomhed i forbindelse med transport; rejsebureauvirksomhed og transportformidling

64 Post og telekommunikation

Hovedafdeling J Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed

65 Bank- og finansieringsvirksomhed undtagen forsikring og pensionsforsikring

66 Forsikring og pensionsforsikring bortset fra lovpligtig socialforsikring

67 Servicevirksomhed i forbindelse med pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed

Hovedafdeling K Fast ejendom, udlejning og forretningsservice

70 Virksomhed i forbindelse med fast ejendom

71 Udlejning af maskiner og udstyr uden betjeningspersonale samt varer til personlig brug og husholdningsbrug

72 Databehandling og virksomhed i forbindelse hermed

73 Forskning og udvikling

74 Anden forretningsservice

Hovedafdeling L Offentlig administration og forsvar; lovpligtig socialforsikring

75 Offentlig administration og forsvar; lovpligtig socialforsikring

Hovedafdeling M Undervisning

80 Undervisning

Hovedafdeling N Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger

85 Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger

Hovedafdeling O Andre kollektive, sociale og personlige tjenesteydelser

90 Kloakvæsen, renovationsvæsen og renholdelse mv.

91 Organisationer og foreninger i.a.n.

92 Forlystelser, kultur og sport

93 Anden servicevirksomhed

Hovedafdeling P Private husholdninger med ansat medhjælp

95 Private husholdninger med ansat medhjælp

Hovedafdeling Q Eksterritoriale organer

99 Eksterritoriale organer

Bilag 2

ORDFORKLARINGER

Aktivitet

En aktivitet følger af en kombineret anvendelse af forskellige ressourcer som produktionsudstyr, arbejdskraft, produktionsmetoder, informationsnet og produkter, som resulterer i produktion af bestemte varer eller tjenesteydelser. En aktivitet er karakteriseret ved tilgang af produkter (varer eller tjenesteydelser), en produktionsproces og et output af produkter.

I praksis udøver hovedparten af produktionsenhederne blandede aktiviteter. Der kan skelnes mellem tre typer økonomisk aktivitet:

— Hovedaktiviteten bestemmes ved hjælp af "top-down"-metoden. Det er den aktivitet, som bidrager mest til den pågældende enheds samlede værditilvækst. Den derved bestemte hovedaktivitet udgør ikke nødvendigvis 50% eller derover af enhedens samlede værditilvækst.

— Biaktivitet: en biaktivitet er enhver anden aktivitet, der udøves af enheden, der producerer varer eller tjenesteydelser.

— Hjælpeaktivitet: Til hovedaktiviteten og biaktiviteten er almindeligvis knyttet en række "hjælpeaktiviteter", som regnskabsføring, transport, oplagring, indkøb, salgsfremme, reparation og vedligeholdelse mv. Formålet med hjælpeaktiviteterne er udelukkende at støtte enhedens produktionsaktiviteter i form af ikke-varige goder eller tjenesteydelser til brug i den pågældende enhed.

Undergruppe

se: NACE rev. 1

Fortrolige celler

De celler i en tabel, som ikke kan offentliggøres på grund af risiko for afsløring af fortrolige statistiske oplysninger, kaldes fortrolige celler. Der er pr. definition tre typer fortrolige data, hvor der kan være risiko for afsløring, og derfor er der også tre typer fortrolige celler:

— Små tællinger. En tabelcelle er fortrolig, hvis mindre end et bestemt antal enheder bidrager til den samlede celleværdi.

— Dominans eller tilfælde af prædominans. (a) dominansregel, koncentrationsregel, (n,k) regel: En celle betragtes som fortrolig, hvis n antal største enheder bidrager mere end k% til den samlede celleværdi; n og k fastsættes af den statistiske myndighed og varierer en hel del. (b) prior/posteriori tvetydighedsregel, p/q-regel: det antages, at ud af de offentligt tilgængelige oplysninger kan en enkelt enheds bidrag til den samlede celleværdi anslås til inden for p% (p = fejl før offentliggørelse); efter statistikkens offentliggørelse kan værdien anslås til at ligge inden for q% (q=fejl efter offentliggørelse). I p/q-reglen repræsenterer forholdet p/q informationsgevinsten ved offentliggørelse, og i prior/posteriori tvetydighedsreglen forskellen p-q. Hvis informationsgevinsten er uacceptabel, erklæres cellen

for fortrolig. p og q fastsættes af den statistiske myndighed og dermed også definitionen af det acceptable niveau for informationsgevinst.

— Sekundær diskretionering/afledning: Selv hvis alle fortrolige celler, der indeholder små tællinger eller tilfælde af prædominans, er beskyttet af kontrolmetoder (=primær diskretionering), kan afsløring alligevel finde sted ved tilbageregning af fortrolige celler som forskellen mellem en samlet værdi og summen af celler svarende til denne værdi. Denne rekonstruktion af primært diskretionerede celler benævnes afledning. Afledning kan finde sted (a) inden for én todimensional tabel eller inden for højere dimensionale tabeller, når marginsummerne er givet i rækkerne, søjlerne eller i et sæt af rækker eller søjler; (b) mellem tabeller og deltabeller i tilfælde af tre dimensioner eller derover, f.eks. mellem geografiske niveauer eller aggregationsniveauer (samlet økonomi, sektor); (c) mellem forskellige tabeller på det samme aggregations- eller geografiske niveau, der indeholder forskellige former for oplysninger.

Bemærk: Små tællinger og dominans er tilsammen primært fortrolige.

Hovedgruppe

se: NACE rev. 1

EØS

Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde

Antal ansatte

Ved antal ansatte forstås personer, som arbejder for en arbejdsgiver, har en arbejdskontrakt og modtager betaling i form af løn, honorarer, erkendtligheder, akkordløn eller løn i naturalier.

Der er tale om et arbejdsgiver/lønmodtagerforhold, når der mellem en virksomhed og en person foreligger en formel eller uformel aftale, som normalt indgås frivilligt af begge parter, ifølge hvilken personen arbejder for virksomheden mod betaling i form af penge eller naturalier.

En arbejdstager betragtes som lønmodtager i en enhed, hvis han eller hun modtager løn fra enheden, uanset hvor arbejdet udføres (i eller uden for produktionsenheden). En arbejdstager fra et vikarbureau betragtes som ansat i vikarbureauet, ikke i den enhed, hvor han eller hun arbejder.

Især følgende kategorier betragtes som ansatte:

— lønnede aktive virksomhedsejere

— studerende, som har en formel forpligtelse, ifølge hvilken de bidrager til enhedens produktion til gengæld for betaling og/eller en uddannelse

— lønmodtagere, der er ansat på en kontrakt, som specielt har til formål at fremme beskæftigelsen

— hjemmearbejdende, hvis der foreligger en eksplicit aftale om, at den hjemmearbejdende modtager betaling for det udførte arbejde, og den pågældende er opført på lønningslisten.

Antal ansatte omfatter deltidsbeskæftigede, sæsonarbejdere, strejkende og personer, der er fraværende i en kortere periode, men ikke personer, der er fraværende i en længere periode. Antal ansatte omfatter ikke volontører.

Foretagendet

Foretagendet består af den mindste kombination af retlige enheder. Det er en organisatorisk enhed, som producerer varer og tjenesteydelser, og som i et vist omfang har fri beslutningsret med hensyn til anvendelsen af sine ressourcer i den daglige drift. Et foretagende udøver en eller flere aktiviteter på et eller flere steder. Et foretagende kan bestå af en eneste retlig enhed.

EUROSTAT

De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor

Gruppe

se: NACE rev. 1

Den faglige enhed

Den faglige enhed omfatter samtlige de dele i et foretagende, som bidrager til udøvelsen af en aktivitet på undergruppeniveau (4 cifre) i NACE rev. 1, og som svarer til en eller flere operationelle underopdelinger af foretagendet. Foretagendet har et informationssystem, der for hver faglig enhed kan angive eller beregne mindst produktionsværdien, forbrug af rå- og hjælpestoffer, lønomkostninger, restindkomster samt antallet af ansatte og de faste bruttoinvesteringer.

Den retlige enhed

De retlige enheder er:

— enten juridiske personer, som ifølge loven eksisterer uafhængigt af de personer eller institutioner, som ejer dem eller deltager heri.

— eller fysiske personer, der som selvstændige udøver en økonomisk aktivitet.

Den retlige enhed danner altid, alene eller undertiden sammen med andre retlige enheder, det juridiske grundlag for den statistiske enhed "foretagendet".

Den lokale enhed

Den lokale enhed er et foretagende eller en del af et foretagende (f.eks. værksted, fabrik, butik, kontor, mine, lager) beliggende på et geografisk identificerbart sted. På dette sted eller med dette sted som udgangspunkt udøves økonomiske aktiviteter i et og samme foretagende, som - med enkelte undtagelser - beskæftiger en eller flere personer (også på deltid).

NACE Rev. 1

Den Statistiske Nomenklatur for Økonomiske Aktiviteter i Det Europæiske Fællesskab

NACE rev. 1 ("Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes" - Statistical classification of economic activities in the European Community) blev udarbejdet med henblik på at etablere en fælles statistisk klassifikation af økonomiske

aktiviteter i Det Europæiske Fællesskab for at sikre sammenlignelighed mellem nationale og fællesskabsklassifikationer og dermed mellem nationale statistikker og fællesskabsstatistikker.

NACE Rev. 1 erstattede NACE 1970. Hermed blev der etableret en direkte forbindelse mellem den europæiske klassifikation og den internationalt anerkendte ISIC Rev. 3, der er udarbejdet i FN's regi. Disse to klassifikationer er direkte kompatible på 2-ciffer-niveau, og de mere detaljerede niveauer i ISIC Rev. 3 kan beregnes ved aggregering af de mere detaljerede niveauer i NACE Rev. 1.

NACE Rev. 1

17 hovedafdelinger - bogstaverne A til Q

31 afdelinger - tocifrede alfabetiske koder

60 hovedgrupper - tocifrede koder

222 grupper - trecifrede koder

503 undergrupper - firecifrede koder

ISIC Rev. 3

17 hovedafdelinger

(afdelinger anvendes ikke)

60 hovedgrupper

159 grupper

292 undergrupper

Forordningen om NACE Rev. 1 blev ændret ved en kommissionsforordning i 1993, som ændrede klassifikationen, og en berigtigelse blev offentliggjort i 1995.

New Cronos

En Eurostat-referencedatabase (erstatte CRONOS) - indeholder makroøkonomiske, regionale, erhvervsmæssige, sociale og demografiske data vedrørende Den Europæiske Union.

Referencedatabasen New Cronos indeholder omkring 100 mio. statistiske data, der dækker alle økonomiske og sociale sektorer. Oplysningerne dækker normalt alle Den Europæiske Unions medlemsstater; i mange tilfælde findes der også oplysninger om Japan, USA og andre af EU's handelspartnere.

Antal beskæftigede

Ved antal beskæftigede forstås det samlede antal personer, der arbejder i observationsenheden (herunder aktive virksomhedsejere, partnere der regelmæssigt arbejder i enheden og ulønnede medarbejdende familiemedlemmer), samt personer, der arbejder uden for enheden, men er ansat og betalt af denne (f.eks. salgsrepræsentanter, udbringningspersonale, reparations- og

vedligeholdelsespersonale). Hertil henregnes også personer, som er fraværende i en kortere periode (f.eks. på grund af sygdom, ferie eller orlov), og arbejdstagere, der strejker, men ikke personer, der er fraværende på ubestemt tid. Denne variabel omfatter også deltidsbeskæftigede, der i det pågældende lands lovgivning har status som deltidsbeskæftigede, og som er opført på lønningslisten, samt sæsonarbejdere, lærlinge og hjemmearbejdende, som er opført på lønningslisten.

Antal beskæftigede omfatter ikke arbejdskraft, som stilles til rådighed for enheden af andre virksomheder, eller personer, der udfører reparations- og vedligeholdelsesarbejde i enheden for andre virksomheders regning. Personer, der aftjener deres værnepligt medregnes heller ikke.

Ulønnede medarbejdende familiemedlemmer er personer, der bor sammen med ejeren af enheden, og som regelmæssigt arbejder for enheden, men uden at der foreligger en tjenesteydelsesaftale, og uden at de modtager fast betaling for det udførte arbejde. Der må dog ikke være tale om personer, som er opført i en anden enhed, hvor de udøver deres hovedbeskæftigelse.

Bemærk: Med henblik på kontrol af dataenes sammenlignelighed skal det anføres, om volontører er registreret i denne kategori eller ej.

NUTS

Nomenklaturen for Statistiske Regionale Enheder

Hovedaktivitet

Hovedaktiviteten bestemmes som den aktivitet, der bidrager mest til den pågældende enheds samlede værditilvækst. Den derved bestemte hovedaktivitet udgør ikke nødvendigvis 50% eller derover af enhedens samlede værditilvækst. Klassificeringen af hovedaktiviteten bestemmes ved henvisning til NACE Rev. 1, først på det højeste klassificeringsniveau og dernæst på de mere detaljerede niveauer ("top-down"-metoden).

Kvalitet

Kvalitet defineres i ISO 8402 - 1986 som: 'et produkts eller en serviceydelses egenskaber og karakteristiske træk, set som helhed, som har noget at gøre med dets/dens evne til at opfylde specificerede eller underforståede behov'.

Kvalitet i forbindelse med statistik kan defineres under henvisning til flere forskellige kriterier.

— Relevans: en undersøgelse er relevant, hvis den opfylder brugernes behov. Det er følgelig nødvendigt at identificere brugerne og deres forventninger.

— Nøjagtighed: nøjagtighed er defineret ved, at den anslåede værdi ligger tæt op af den (ukendte) faktiske værdi.

— Rettidighed og punktlighed i formidlingen af resultater: de fleste brugere ønsker ajourførte tal, som offentliggøres hyppigt og til tiden på bestemte datoer.

— Oplysningernes tilgængelighed og klarhed: statistiske data har størst værdi, hvis de er lettilgængelige for brugerne, foreligger i den form, brugerne ønsker, og er fyldestgørende dokumenteret.

— Sammenlignelighed: statistiske oplysninger vedrørende en given variabel har den største nytteværdi, hvis de giver mulighed for pålidelige sammenligninger af den pågældende variabels værdi i tid og rum. Sammenlignelighedskomponenten lægger vægt på muligheden for at sammenligne statistikkerne landene imellem med henblik på at evaluere betydningen af aggregerede statistikker på europæisk plan.

— Kohærens: når statistiske oplysninger hidrører fra en enkelt kilde, er de kohærente, såfremt basiskoncepterne kan kombineres pålideligt på mere komplekse måder. Når statistiske oplysninger hidrører fra forskellige kilder, især fra statistiske undersøgelser, der foretages med forskellig hyppighed, er de kohærente, såfremt de er baseret på fælles definitioner, klassifikationer og metodologiske standarder.

— Fuldstændighed: områder, for hvilke statistikker er tilgængelige, bør afspejle de behov og prioriteter, der er angivet af brugerne af det europæiske statistiske system.

Hovedafdeling

se: NACE Rev. 1

SMV

Små og mellemstore virksomheder

Statistisk enhed

Rådets forordning ((EØF) nr. 696/93 af 15. marts 1993) om de statistiske enheder til observation og analyse af det produktive system i Det Europæiske Fællesskab opstiller en liste over otte (typer) statistiske enheder:

- Foretagendet;
- Den institutionelle enhed;
- Gruppen af foretagender;
- Den faglige enhed;
- Den homogene produktionsenhed;
- Den lokale enhed;
- Den lokale faglige enhed;
- Den lokale homogene produktionsenhed.

De statistiske enheder defineres ud fra tre kriterier:

- Juridiske, regnskabsmæssige eller organisatoriske kriterier;
- Geografisk kriterium;

— Aktivitetskriterium.

Relationerne mellem de forskellige statistiske enheder kan sammenfattes således:

— Enheder med en eller flere aktiviteter og et eller flere arbejdssteder

Foretagende;

Institutionel enhed;

— Enheder med en eller flere aktiviteter og ét arbejdssted

Lokal enhed;

— Enheder med én aktivitet og et eller flere arbejdssteder

Faglig enhed,

Homogen produktionsenhed;

— Enheder med én aktivitet og ét arbejdssted

Lokal faglig enhed,

Lokal homogen produktionsenhed.

Afdeling

se: NACE rev. 1

Ulønnede medarbejdende familiemedlemmer

Ulønnede medarbejdende familiemedlemmer er personer, der bor sammen med ejeren af enheden, og som regelmæssigt arbejder for enheden, men uden at der foreligger en tjenesteydelsesaftale, og uden at de modtager fast betaling for det udførte arbejde. Der må dog ikke være tale om en person, som er opført i en anden enhed, hvor de udøver deres hovedbeskæftigelse.

Bilag 3

TABELLER TIL DEL II

Tabel 1, 2 og 3 vedrører tilgængeligheden af data for brugerne. De præsenterede tal er baseret på tilgængeligheden af data i New Cronos, Eurostats referencedatabase. Næsten alle medlemsstaterne indberetter flere data til Eurostat end dem, der offentliggøres, idet forskellen hovedsagelig skyldes data, som ikke må offentliggøres af hensyn til princippet om statistisk fortrolighed. Denne analyse blev gennemført i januar 2000, lidt over tre år efter afslutningen af referenceperioden 1996.

Tabel 1:

Procentdel records (data), der er tilgængelige i New Cronos for obligatoriske variabler i henhold til bilag 1 for EU-medlemsstaterne og Norge vedrørende hver hovedafdeling i NACE Rev. 1 for 1994 og 1996.

Hovedafdeling	År	B	DK	D ³¹	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A ³²	P	FIN	S	UK	NO
Råstofudvinding	94	7	11	10	27	58	49	17	72	4	14	20	10	37	30	22	0
250	96	43	40	87	66	76	77	40	72	22	35	57	64	100	71	48	74
Fremstillingsvirksomhed	94	12	29	26	34	34	37	24	38	10	22	27	20	35	29	35	0
3,280	96	59	68	86	37	96	86	60	98	46	67	86	78	92	74	94	87
Energiforsyning	94	17	0	80	25	80	90	15	90	27	0	80	35	63	0	32	0
60	96	70	90	100	50	100	63	70	70	45	40	100	80	70	0	35	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	94	3	0	23	0	0	27	12	27	11	0	17	12	0	0	24	0
230	96	70	71	100	0	0	90	77	97	71	67	100	80	92	0	99	0
Handel	94	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	20	2	0	26	2	0
930	96	68	34	31	0	0	80	79	100	72	72	98	90	87	59	46	90
Hotel- og restaurationsvirksomhed	94	0	0	0	0	0	60	0	0	0	15	0	28	0	28	28	0
40	96	60	0	40	0	15	100	27	100	90	NA	98	90	90	60	60	0
Transport; kommunikation	94	0	0	0	0	17	56	0	0	0	11	0	18	0	41	11	0
190	96	45	33	13	0	21	79	57	79	58	48	77	67	71	60	47	0
Finansieringsvirksomhed	94	88	94	75	25	50	75	13	69	50	69	50	100	63	50	63	75
16	96	100	100	88	38	88	88	38	94	69	75	69	100	88	50	69	63
Forretningsservice	94	0	0	0	0	9	79	0	0	0	8	0	19	7	38	14	0
180	96	60	0	18	0	20	100	90	78	70	NA	99	90	90	53	43	67
C til K	94	8	19	19	23	26	33	17	30	7	16	24	16	25	28	27	0
5,176	96	60	57	72	27	68	85	64	95	52	63	88	80	90	65	79	78

³¹ De angivne værdier for Tyskland vedrørende hovedafdeling H for 1996 henviser reelt til 1995. Tyskland gennemførte ikke nogen undersøgelse vedrørende denne hovedafdeling i 1996, og følgelig ville en sammenligning ikke give nogen mening. Datatilgængeligheden for 1995 anses for at være repræsentativ for datatilgængeligheden for 1997, 1999 og de efterfølgende år.

³² De angivne værdier for mængden af fremsendte data for Østrigs vedkommende i 1996 henviser reelt til 1995. Østrig gennemførte ikke nogen undersøgelse i 1996, og følgelig ville en sammenligning mellem 1994 og 1996 ikke give nogen mening. Datatilgængeligheden for 1995 anses for at være repræsentativ for datatilgængeligheden for 1997 og de efterfølgende år.

Tabel 2:

NACE rev. 1 aktiviteter, for hvilke data kun er tilgængelige i New Cronos for halvdelen af landene eller derunder (EU-medlemsstaterne samt Norge). I denne analyse anses en aktivitet for at være tilgængelig for et land, hvis data vedrørende mindst halvdelen af de obligatoriske variabler i bilag 1 til forordning 58/97 er tilgængelige i New Cronos for den pågældende aktivitet. Det nøjagtige antal lande, hvis data er tilgængelige for hver aktivitet, er angivet for 1994 og 1996 (opstillet i rangorden).

Hovedafdeling Antal undergrupper i hver hovedafdeling		Aktivitet	1994	1996
Råstofudvinding	16	Udvinding og agglomering af stenkul (10.30)	3	5
		Udvinding af råolie og naturgas (11.10)	3	6
		Servicevirksomhed i forbindelse med olie- og gasudvinding undtagen efterforskning (11.20)	3	6
Fremstillingsvirksomhed	241	Fremstilling af uindspillede medier (24.65)	NA	5
		Forbehandling og spinning af hørfibre (17.14)	NA	6
		Fremstilling af keramiske isolatorer og isoleringsdele (26.23)	NA	6
		Fremstilling af raffinerede olier og fedtstoffer (15.42)	NA	7
		Fremstilling af margarine og lignende spiselige fedtstoffer (15.43)	NA	7
		Fremstilling af andre ikke-destillerede gærede drikkevarer (15.95)	NA	7
		Vævning af uld (17.22)	NA	7
		Fremstilling af æteriske olier (24.63)	NA	7
		Fremstilling af cement (26.51)	NA	7
		Fremstilling af kalk (26.52)	NA	7
		Anden fremstilling af ikke-jernholdige metaller (27.45)	NA	7
		Forarbejdning af te og kaffe (15.86)	NA	8
		Fremstilling af frugt- og grøntsagssaft (15.32)	NA	8
		Fremstilling af destillerede alkoholiske drikkevarer (15.91)	NA	8
		Fremstilling af ætylalkohol af gærede råvarer (15.92)	NA	8
		Fremstilling af malt (15.97)	NA	8
		Forbehandling og spinning af andre tekstilfibre (17.17)	NA	8
		Vævning af kamgarn (17.23)	NA	8
		Fremstilling af koks mv. (23.10)	5	8
		Fremstilling af industrigasser (24.11)	NA	8
		Fremstilling af fotokemiske produkter (24.64)	NA	8
		Fremstilling af gummidæk og gummislanger (25.11)	NA	8
		Fremstilling af støbejernsrør (27.21)	NA	8
		Fremstilling af stålrør (27.22)	NA	8
		Trådtrækning (27.34)	NA	8
		Fremstilling af invalidekøretøjer (35.43)	NA	8
Energiforsyning	4	Fremstilling af gas; distribution af luftformige brændstoffer gennem rørledninger (40.20)	5	7
		Varmeforsyning (40.30)	5	8
		Produktion og distribution af elektricitet (40.10)	8	8
Bygge- og anlægsvirksomh.	17	Prøveboringer og andre former for borer (45.12)	0	7
		Nedrivning af bygninger; jordarbejder (45.11)	0	8
		Udførelse af vandbygningsanlæg (45.24)	0	8
Handel	77	Agenturhandel med brændstoffer, malme, metaller og kemiske produkter til industrien (51.12)	0	7
		Agenturhandel med tømmer og andre byggematerialer (51.13)	0	7
		Agenturhandel med landbrugsråvarer, levende dyr, tekstilmaterialer og halvfabrikata (51.11)	0	8
		Agenturhandel med maskiner, teknisk udstyr og skibe samt flyvemaskiner (51.14)	0	8
		Engroshandel med levende dyr (51.23)	0	8
		Engroshandel med huder, skind og læder (51.24)	0	8
		Engroshandel med råtabak (51.25)	0	8
		Engroshandel med kaffe, te, kakao og krydderier (51.37)	0	8
		Engroshandel med maskiner til tekstilindustrien, samt sy- og strikkemaskiner (51.63)	0	8
		Reparation af elektriske husholdningsapparater (52.72)	0	8
Hotel- og restaurationsvirks.	9	Hoteller; Campingpladser og andre faciliteter til korttidsophold (55.10+55.21+55.22+55.23)	1	8

Transport og kommunikation ²¹	Offentlig postbefordring (64.11)	2	2
	Kurertjeneste bortset fra offentlig postbefordring (64.12)	1	4
	Jernbaner (60.10)	3	4
	Anden landpassagertransport, rutefart og taxikørsel (60.21+60.22+60.23)	1	6
	Rørtransport (60.30)	1	6
	Godsbehandling og oplagring; anden hjælpevirksomhed i forbindelse med transport; anden transportformidling (63.10+63.20+63.40)	1	8
	Transport af indre vandveje (61.20)	2	8
Finansieringsvirksomhed ^{12³³}	Telekommunikation (64.20)	3	8
	Oplysninger foreligger ikke		
Forretningsservice ³⁷	Advokatvirksomhed; bogførings- og revisionsvirksomhed; skatterådgivning; virksomhedsrådgivning; ikke-finansielle rådgivningsselskaber (74.11+74.12+74.14+74.15)	1	7
	Formidling af arbejdskraft (74.50)	2	8
	Virksomhed i forbindelse med fast ejendom (70.11+70.12+70.20+70.31+70.32)	2	8
	Markedsanalyser og offentlig meningsmåling (74.13)	2	8
	Detektiv- og overvågningsvirksomhed (74.60)	2	8

Tabel 3:

Variabler, for hvilke data kun er tilgængelige i New Cronos for fire lande eller derunder. I denne analyse anses en variabel for at være tilgængelig for et land, hvis den er tilgængelig i New Cronos for størstedelen af de aktiviteter, for hvilke den ønskes dokumenteret. Det nøjagtige antal lande, hvis data er tilgængelige for hver variabel, er angivet for 1995 og 1996 (opstillet efter rangordning).

		1995	1996
Råstofudvinding			
Antal deltidsansatte	(16 13 1)	4	3
Antal nyåbnede virksomheder	(11 12 0)	3	2
Udgifter til langtidsløje og operationel leasing af varer	(13 41 1)	4	2
Værdi af materielle anlægsaktiver erhvervet ved finansiel leasing	(15 31 0)	4	2
Antal lærlinge	(16 13 2)	2	2
Antal ansatte omregnet til fuldtidsækvivalenter	(16 14 0)	2	2
Omsætning ved hovedaktiviteten på 4-ciffer-niveau i NACE Rev. 1	(18 11 0)	4	2
Samlede interne F&U-udgifter	(22 11 0)	2	1
Samlet antal F&U-medarbejdere	(22 12 0)	2	1
Fremstillingsvirksomhed			
Antal lærlinge	(16 13 2)	2	3
Omsætning ved hovedaktiviteten på 4-ciffer-niveau i NACE Rev. 1	(18 11 0)	4	3
Samlede interne F&U-udgifter	(22 11 0)	2	1
Samlet antal F&U-medarbejdere	(22 12 0)	2	1
Energiforsyning			
Udgifter til langtidsløje og operationel leasing af varer	(13 41 1)	4	3
Antal lærlinge	(16 13 2)	2	3
Antal ansatte omregnet til fuldtidsækvivalenter	(16 14 0)	3	3
Omsætning ved hovedaktiviteten på 4-ciffer-niveau i NACE Rev. 1	(18 11 0)	4	3
Samlede interne F&U-udgifter	(22 11 0)	3	3
Samlet antal F&U-medarbejdere	(22 12 0)	3	3
Bygge- og anlægsvirksomhed			
Antal nyåbnede virksomheder	(11 12 0)	2	3
Antal lukkede virksomheder	(11 13 0)	2	3
Værdi af materielle anlægsaktiver erhvervet ved finansiel leasing	(15 31 0)	3	3
Omsætning ved industriaktiviteter ekskl. bygge- og anlægsvirksomhed	(18 12 1)	5	3
Omsætning ved bygge- og anlægsaktiviteter	(18 12 2)	4	3
Betalinger til vikarer	(13 13 1)	3	2
Udgifter til langtidsløje og operationel leasing af varer	(13 41 1)	3	2
Antal ansatte omregnet til fuldtidsækvivalenter	(16 14 0)	3	2

³³

Kun tre af disse undergrupper i NACE Rev. 1 er omfattet af kravene i forordning 58/97.

Antal arbejdstimer pr. Ansat	(16 15 0)	4	2
Omsætning ved byggevirksomhed	(18 31 0)	2	2
Omsætning ved anlægsvirksomhed	(18 32 0)	2	2
Samlede interne F&U-udgifter	(22 11 0)	1	1
Samlet antal F&U-medarbejdere	(22 12 0)	1	1
Handel			
Bruttoinvestering i jord	(15 12 0)	3	3
Omsætning ved landbrug, skovbrug, fiskeri og industrivirksomhed	(18 10 0)	1	3
Bruttoinvestering i eksisterende bygninger og anlæg	(15 13 0)	3	2
Bruttoinvestering i opførelse af bygninger og ændring af bygninger	(15 14 0)	3	2
Bruttoinvestering i maskiner og udstyr	(15 15 0)	6	2
Værdi af immaterielle aktiver erhvervet ved finansiel leasing	(15 31 0)	2	0

Tabel 4:

Forsinkelser i dataindberetningen angivet i måneder ud over den i forordning 58/97 fastsatte frist på 18 måneder efter afslutningen af det pågældende referenceår. “-” angiver, at ingen data er blevet indberettet af den pågældende medlemsstat. “NA” angiver, at data er blevet indberettet, men at der ikke foreligger præcise oplysninger om, inden for hvilken tidsfrist de blev indberettet

	Råstofudvinding; fremstillingsvirksomhed; energi- og vandforsyning		Bygge- og anlægsvirksomhed		Handel		Tjenesteydelser	
	1995	1996	1995	1996	1995	1996	1995	1996
B	9	9	9	9	NA	9	9	9
DK	10	3	10	1	10	1	NA	1
D	5	1	5	1	NA	1	16	1
EL	9	9	-	-	-	-	-	-
E	8	0	-	-	-	-	20	9
F	9	8	9	8	NA	8	5	1
IRL	5	2	-	7	NA	3	9	3
I	13	9	13	9	NA	9	11	9
L	18	7	NA	7	NA	7	18	7
NL	15	6	NA	2	NA	6	NA	6
A	11	0	11	0	NA	0	11	0
P	NA	10	NA	10	NA	10	NA	10
FIN	5	4	5	2	4	8	4	8
S	2	4	-	-	NA	5	NA	5
UK	3	6	3	6	17	5	17	5

Tabel 5:

Størrelsestærskler anvendt ved dataindsamling i EU-medlemsstaterne før ikrafttrædelsen af forordning 58/97 og i 1996. Alle tærskelværdier er udtrykt i antal beskæftigede, medmindre andet er angivet.

	Industri		Tjenesteydelsers	
	Før 1995	1996	Før 1995	1996
B	Industri: generelt 5+ arbejdstagere Bygge og anlæg: generelt 10+ eller 20+ arbejdstagere Investeringsundersøgelse: generelt 20+	Ingen tærskel	Ingen undersøgelse	Ingen tærskel
DK	20+ Mindre virksomheder dækkes af administrative data	5+ ansatte Mindre virksomheder dækkes af administrative data	5+ ansatte Mindre virksomheder dækkes af administrative data	5+ ansatte Mindre virksomheder dækkes af administrative data
D	20+	20+	Ingen tærskel inden for handel og hotel- og restaurationsvirksomhed Ingen undersøgelse inden for transport, kommunikation og forretningsservice	Ingen tærskel i handel og hotel- og restaurationsvirksomhed Ingen undersøgelse i transport, kommunikation og forretningsservice
EL	Ingen tærskel	Ingen tærskel	Ingen undersøgelse	Ingen tærskel inden for handel
E	1+ ansat	1+ ansatte	Ingen tærskel (rotationspilotundersøgelser)	Ingen tærskel (rotationspilotundersøgelser)
F	Fødevareindustri: 10 + ansatte Industri 20 + ansatte Bygge og anlæg: 6+ ansatte Mindre virksomheder dækkes i flerårige undersøgelser	Fødevareindustri 10 + ansatte Industri 20 + ansatte Bygge og anlæg 6+ ansatte Mindre virksomheder dækkes i flerårige undersøgelser og ud fra administrative data	Ingen tærskel undtagen for visse transportaktiviteter 6+	Ingen tærskel undtagen for visse transportaktiviteter 6+ ansatte Data for manglende transport-aktiviteter dækkes af administrative data
IRL	Industri 3+ Bygge og anlæg 20+	Industri 3+ Bygge og anlæg 20+	Ingen tærskel	Ingen tærskel
I	Ingen tærskel for råstofudvinding, fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægsvirksomhed Energiforsyning 20+ beskæftigede	Ingen tærskel	Ingen tærskel inden for handel, hotel- og restaurationsvirksomhed, transport og kommunikation 10-19 beskæftigede ikke medtaget inden for forretningsservice	Ingen tærskel
L	Investeringsundersøgelse – ingen tærskel	Ingen tærskel	Ingen tærskel	Ingen tærskel
NL	1+ ansatte Investeringsundersøgelse – 10+ ansatte	Industri og bygge og anlæg undtagen energiforsyning – ingen tærskel Energiforsyning - 1+ ansatte	Ingen tærskel undtagen for ikke-finansielle holdingselskaber (74.15) 5+ ansatte	Ingen tærskel undtagen for ikke-finansielle holdingselskaber (74.15) 5+ ansattes
A	Ingen tærskel	Ingen tærskel ³⁴	Ingen tærskel ³⁵	Ingen tærskel
P	1+ ansatte	1+ ansatte	1+ ansatte	1+ ansatte
FIN	Industri 5+ ³⁶ Mindre virksomheder dækkes af administrative data Bygge og anlæg - ingen tærskel	Industri 20+ Bygge og anlæg 10+ Mindre virksomheder dækkes af administrative data	Ingen tærskel undtagen i hotel- og restaurationsvirksomhed 50+ inden for hotel- og restaurationsvirksomhed	20+ inden for hotel- og restaurationsvirksomhed og i visse handelsaktiviteter 10+ i andre handelsaktiviteter, transport, kommunikation og forretningsservice Mindre virksomheder dækkes af administrative data

³⁴ Oplysningerne er relateret til 1995, da det østrigske statistiske kontor foretog en tælling i 1995, men ikke gennemførte nogen undersøgelse vedrørende 1996. 1995-dækningen anses for at være repræsentativ for planerne for 1997 og de efterfølgende år.

³⁵ Der er ikke foretaget årlige undersøgelser i tjenesteydelsessektoren i Østrig før 1995, men der blev foretaget en tælling hvert 5.-7. år.

³⁶ I Finland blev der tidligere gennemført to sideløbende undersøgelser. De sektorspecifikke undersøgelser, der blev gennemført i industrien og i bygge- og anlægssektoren er blevet indstillet, og det er nu kun de finansielle statistikker, der dækker alle aktiviteter. Som følge heraf er tærsklerne blevet stærkt ændret i industrisektorerne.

S	Industri 10+ ansatte og 50+ ansatte i to parallelle undersøgelser Mindre virksomheder dækkes af administrative data Gas- og elektricitetsforsyning og bygge og anlæg - ingen tærskel	Ingen tærskel	50+ ansatte Mindre virksomheder dækkes af administrative data	Ingen tærskel
UK	20+	Industri 10+ ansatte Mindre virksomheder dækkes i flerårige undersøgelser Bygge og anlæg – ingen tærskel	Ingen tærskel	Ingen tærskel

Tabel 6:

Primære beskæftigelsesmål, der anvendes som grundlag for stikprøveudtagning og offentliggørelse af størrelsesklassedata i EU-medlemsstaterne. Det bemærkes, at disse i nogle medlemsstater er udtrykt i “fuldtidsækvivalent”-enheder, hvorved der tages højde for visse atypiske ansættelsesforhold som f.eks. deltidsbeskæftigelse.

	Stikprøveudtagning	Offentliggørelse af resultater
B	Ansatte	Beskæftigede
DK	Ansatte	Beskæftigede
D	Beskæftigede	Beskæftigede
EL	Beskæftigede	Ingen oplysninger
E	Ansatte	Ansatte
F	Ansatte	Ansatte
IRL	Beskæftigede	Beskæftigede
I	Beskæftigede	Beskæftigede
L	Ansatte	Ansatte
NL	Ansatte	Ansatte
A	Beskæftigede	Beskæftigede
P	Ansatte	Ansatte
FIN	Beskæftigede	Beskæftigede
S	Ansatte	Ansatte
UK	Beskæftigede	Beskæftigede